CYAN BLACK

საქართველოს რესპუბლიკა

პარასკევი, 8 ოქტომბერი, 2004 წელი. №234 (4963) * გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს, * ფასი 50 თეთრი

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

◎ შემოდგომის ჩანახატები

„ჩამაჭრდა კახეთის ჰაერი“

„შემოდგომას სულ პირველად რუსთაველზე გაიგებ“... – ძნელია არ დაეთანხმო პოეტის ამ სიტყვებს, მაგრამ შემოდგომის ეშხსა და სურნელს ყველაზე მეტად მაინც კახეთში შეიგრძნობს ადამიანი: წელიწადის ამ დროს მართლაც სულ სხვა, უფრო ლამაზი და მიმზიდველია საქართველოს ეს დალოცვილი კუთხე.

ცხადია, ამ დროს – ღვინობისთვეში ჩაიბუხუნა გიორგი ლეონიძემ: „ჩამაჭრდა კახეთს ჰაერი“ და ამ სამ სიტყვაში ჩაატია დალოცვილი შემოდგომის ფერადოვნებაც, გარინდებაც, სართვლო გაწამაწიაც, მაჭრის, თათარის, ჩურჩხელას დამათრობელი გემოც და სურნელიც.

ეს ჭინკა ბიჭებიც კახელები არიანო, გვითხრა თეიდო ნიკოლაიშვილმა – ამ ფოტორეპორტაჟის ავტორმა, უფროსებს ეხმარებოდნენ რთველშიო, გადაღება რომ დავაპირე, გვერდიდან გოგრა გამოაგორეს ონავრებმა, კალათასთან დადეს, უკეთესი გამოვაო.

წამოსულა მერე ჩვენი თეიდო და ახალგაზრდა ბედნიერი წყვილი გადაუღია, თავიანთ პირმშოს რომ ასეირნებენ ნეკერჩხლის ფოთლებით მოფენილ შემოდგომის ბაღში.

იხ. მე-8 გვ.

ნომერში წაიკითხავთ:

როცა შვილი სიმაღლეში გადაგასწრებს

ეს უპრეცედენტო შემთხვევაა, – დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის გამგებელმა თეიმურაზ ჭეიშვილმა თანამდებობა საკუთარი სურვილით დატოვა და საპარლამენტო არჩევნებში მაჟორიტარად კენჭისყრა გადაწყვიტა.

მე-3 გვ.

ნდობის ხიდი

„აფხაზეთი – კონფლიქტის მხარე“ – ასე ეწოდება დოკუმენტურ ფილმს, რომლის პრემიერაც ახლახან კინოს სახლში გაიმართა. იგი ასოციაცია „სტუდია რემ“ გადაიღო ბრიტანული ორგანიზაციის „შერიგების რესურსების“ დახმარებით.

მე-4 გვ.

რატომ ირღვევა საავტორო უფლებები?

კულტურის სამინისტროს მიერ შემუშავებული ეს პროექტი – „ვაზის ფესტივალი“ – როგორც ლალი მიქავა აცხადებს (იგი ავტორია აქამდე არსებული პროექტისა „ვაზის საგალობელი“), მის მიერ შექმნილი პროექტის ანალოგიურია და ამ მხრივ მისი საავტორო უფლებები დარღვეულია.

მე-5 გვ.

◎ პოზიცია

საქართველოს საპატრიარქოს განცხადება

როგორც ჩვენთვის ტელევიზიისა და პრესის საშუალებით გახდა ცნობილი, ქ. თბილისის მერის ბაგონ ზურაბ ჭიაბერაშვილის ახლადდადგენილ მრჩეველთა შორის არის ორი სასულიერო პირი – გლდანის წმიდა გიორგის ეკლესიის წინამძღვარი, დეკანოზი მიქაელ ასათიანი და ნარიყალას წმიდა ნიკოლოზის გაძრის მღვდელმსახური ზაზა თევზაძე.

ამასთან დაკავშირებით გვსურს განვაცხადოთ, რომ ამ სასულიერო პირებმაც და ქალაქის მერიამაც ეს გადაწყვეტილება საქართველოს საპატრიარქოსთან შეუთანხმებლად მიიღეს.

7 სექტემბერი, 2004 წელი.

◎ თანამშრომლობა

გვეწვევიან ფრანგი მეზღვაურები

2004 წლის 11 ოქტომბრიდან 14 ოქტომბრის ჩათვლით, საფრანგეთ-საქართველოს სამხედრო თანამშრომლობის ფარგლებში, საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების კუთვნილი საგუშაგო გემი „Enseigne de Vaisseau Jacoubet“ 95-კაციანი ეკიპაჟით ბათუმის პორტში შემოვა. 2001 წლის ივნისის შემდეგ ფრანგული გემი პირველად შემოდის საქართველოს პორტში. საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების კუთვნილი 101 ხომალდი და 44 000 მეზღვაური შედგავად ნაოსნობს ჩვენი პლანეტის თითქმის ყველა ზღვაში. „EV Jacoubet“ 13 სექტემბრიდან მონაწილეობს ხმელთაშუა და შავი ზღვის პატრულირებისა და წვრთნების პროგრამაში.

გემის ეკიპაჟის დახვედრის ცერემონიის გარდა, რომელსაც საქართველოში საფრანგეთის ელჩი, მისი ალმაგებულება ბაგონი ფილიპ ლოფორი და ბათუმის სამხედრო საზღვაო აკადემიის ხელმძღვანელი და გემის კაპიტანი ბაგონი **ჰაიდაროვი** დაესწრებიან, დაგეგმილია შეხვედრები ქართველ სამხედრო და სამოქალაქო მაღალჩინოსნებთან.

გემის ეკიპაჟი დაათვალიერებს აჭარის ზოგიერთ ღირსშესანიშნაე ადგილს და ქართველ სამხედროებთან ერთად გამართავს შეჯიბრს სპორტის სხვადასხვა სახეობაში. ბათუმისა და თბილისის სკოლის მოსწავლეებს, სამხედრო საზღვაო აკადემიის კურსანტებთან ერთად 12 და 13 ოქტომბერს გემის დათვალიერების საშუალება მიეცემათ. 14 ოქტომბერს 3 ქართველი ოფიცერი ფრანგულ გემზე საზღვაო წვრთნებში მიიღებს მონაწილეობას.

საქართველოში საფრანგეთის საელჩო.

◎ აქტუალური თემა

როგორ გავისტუმროთ მევალეები?

პარლამენტის კულუარებში სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობის საჭროებას გადახედვაზე საუბრობენ. თუმცა უამრავ ისეთ ორგანიზაციაში ვართ გაწევრიანებული, რომელთა წევრობაც არაფერში გვჭირდება, პირიქით აქეთ გვაწევს ტვირთად და ტყუილუბრალოდ საწევროებს გვახდევინებენ. საწევროებს ვერ ვიხდით, ვალები კი გროვდება და გროვდება.

ცხადია, მსოფლიო საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებისთვის გაერო ძალიან კარგი ტრიბუნა გახლავთ, მაგრამ დღეს უკვე ბევრი საუბრობს იმაზე, რომ გადასახედია ის თანხაც, გაერო რომ გვახდევინებს. ერთი სიტყვით, ავტორიტეტული საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრობა რომ ძვირი სიამოვნება ყოფილა, ეს მძაფრად მაშინ ვიგრძენით, როცა დავალიანების გამო გაეროში ამას წინათ ხმის უფლება ჩამოგვერთვა. ეს უსერხული მომენტი სულ მალე გამოსწორდება, საქართველოს გაეროში ხმის უფლება მომავალ კვირამდე აღუდგება. მოგეხსენებათ, ამ ინციდენტის გამო პარლამენტში საგარეო საქმეთა მინისტრს სალომე ზურაბიშვილს დეპუტატებმა პასუხი მკაცრად მოსთხოვეს, „საქმის გარჩევა“ გუშინწინ საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტში მიმდინარეობდა.

იხ. მე-2 გვ.

◎ მეცნიერება

ნობელის პრემიის წლევანდელი ლაურეატები

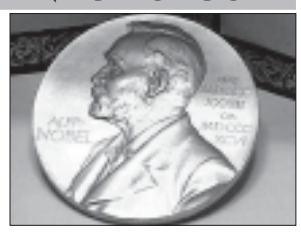

ლიტერატურაში ნობელის პრემიის ლაურეატად შვედეთის მეცნიერებათა აკადემიამ დაასახელა ავსტრიელი მწერალი ქალი ელფრიდა ელინეკი. ეს დიდი პატივი მას ხვდა „მუსიკალური თხრობისთვის იმ ნოველებსა და პიესებში, რომლებიც იშვიათი ენობრივი გამომსახველობით აღწერენ საზოგადოებრივი სტერეოტიპების უაზრობასა და დამმონებელ ძალას“. პრემიის ოდენობა წლეულს მილიონ 342 ათას ამერიკულ დოლარს შეადგენს.

ფიზიოლოგიასა და მედიცინაში პრემია მიენიჭათ ამერიკელ სწავლულებს **რიჩარდ აქსელსა** და **ლინდა ბაკს** – ყნოსვის რეცეპტორებისა და ყნოსვის სისტემის ორგანიზაციის დარგში აღმოჩენებისთვის.

ქიმიაში ნობელიანტები გახდნენ ორი ისრაელი მეცნიერი **აარონ ციხანოვერი** და ამერიკელი მკვლევარი **ირვინ როუზი.** ჯილდო მათ დაიმსახურეს „ცილების უბიკვიტინ-გასაშუალებული გახლეჩის აღმოჩენისთვის“.

ფიზიკაში პრემიის ლაურეატობა წილად ხვდათ ამერიკელ ფიზიკოსებს **დევიდ გროსს, დევიდ პოლიტცერსა** და **ფრენკ ვილჩეკს.** მოგვივრება – „ძლიერ ურთიერთქმედებათა თეორიაში ასიმპტოტის ნებისმიერობის აღმოჩენა“.

„ამერიკელში“ ყველგან „აშშ-ს“ ვგულისხმობთ, როგორც ეს მიღებულია.

უფრო დაწვრილებით ინფორმაციას 2004 წლის ნობელის პრემიის ლაურეატებზე ერთ-ერთ უახლოეს ნომერში მოგაწვდით.

◎ ინფორმაცია

ევროსაბჭო უნდა ჩაერიოს!

საქართველო ქართულ-რუსული ურთიერთობების მოგვარებაში ევროსაბჭოს პირდაპირ ჩართვას ითხოვს, რათა საქართველო რუსეთთან ურთიერთობის პრობლემებთან მარტო არ დარჩეს. ამგვარი განცხადება გუშინ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის პლენარულ სხდომაზე დამსწრე საქართველოს დელეგაციის ხელმძღვანელმა, პარლამენტარმა გიგა ბოკერიამ გააკეთა.

მისი თქმით, ევროსაბჭოს სხდომაზე საქართველოს დელეგაციამ ქართულ-რუსული ურთიერთობების საკითხი შესასწავლად ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის პოლიტიკურ კომიტეტს გადასცა და აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მომხსენებლის დანიშნა მოითხოვა.

– ეს ერთ-ერთი სერიოზული შექანიზმია, რომლითაც საქართველო შეეცდება მსოფლიოს დაანახოს, რა პრობლემები არსებობს ქართულ-რუსულ ურთიერთობებში და შესაბამისად, საერთაშორისო საზოგადოებრიობამ ობიექტური სინამდვილე დაინახოს, – აღნშნა ბოკერიამ.

მისი თქმით, დღეს ევროსაბჭოში ქართულ-რუსული ურთიერთობების შესახებ პოლიტიკური დებატების გამართვის წინააღმდეგი რუსეთის დელეგაცია იყო, თუმცა პოზიციის დაფიქსირების შემდეგ, საქართველოს პოლიტიკური შეხედულებები და პრინციპები ევროსაბჭოში ხუთმა პოლიტიკურმა ჯგუფმა გაიზიარა. – საქართველოს მხარდასაჭერად „შემარჯვენე-ცენტრისტები“, „ლიბერალები“ და „სოციალისტები“ გამოვიდნენ. მათ საკმაოდ მწვავედ დაუფიქსირეს საკუთარი პოზიცია საქართველოს მხარდასაჭერად, – თქვა ბოკერიამ.

რუსი ჟურნალისტები კონფლიქტებით ინტერესდებიან

თბილისში მყოფი რუსი ჟურნალისტები ძირითადად ქართულ-რუსული ურთიერთობებით და საქართველოში არსებული კონფლიქტებით ინტერესდებიან.

გუშინ სასტუმრო „შერატონ მეტეხი პალასში“ გამართულ შეხვედრაზე რუსი ჟურნალისტები საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ზურაბ ჟვანიას კითხვებს ქართულ-რუსული ურთიერთობების ორმაგ სტრანდარტებზე და კონფლიქტების მონებთან დაკავშირებით უსვამდნენ.

– ქართული მხარე ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ რუსეთთან ურთიერთობა დაარეგულიროს. ხოლო რაც შეეხება კონფლიქტებს, საქართველოს ხელისუფლება აფხაზეთის და ოსეთის კონფლიქტის მოგვარებას მხოლოდ და მხოლოდ მშვიდობიანი გზით გეგმავს. ჩვენ რომ მშვიდობიანი გზით გვსურს კონფლიქტის მოგვარება, ეს დავადასტურეთ მაშინ, როცა ცხინვალის რეგიონში რკინიგზის აღდგენა დავიწყეთ და ჰუმანიტარული დახმარება შევიტანეთ, – განაცხადა ჟვანიამ.

ინტერ-პრესი.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რადიო „თავისუფლების“ რუსული რედაქციის წამყვანი, ჟურნალისტი ანდრეი შარი ესაუბრება „თავისუფლების“ კორესპონდენტებს გიორგი კობალაძეს, მიხეილ ევსტაფიევს, მიხეილ სოკოლოვს, გიმ ოგულნიკს, იან რუნოვს, აგრეთვე, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრს გიორგი ხაინდრავას და რუსეთის სახელმწიფოს სათათბიროს დეპუტატს ირინა ხაკამადას. (იბეჭდება შემოკლებით).

რით სუნთქავს დღეს აფხაზეთი?

ანდრეი შარი: სოხუმსა და აფხაზეთის სხვა რეგიონებში მოვლენათა განვითარებას დიდი ყურადღებით ადევნებენ თვალყურს საქართველოში. შეგახსენებთ, რომ აფხაზეთი ფორმალურად მაინც რჩება საქართველოს სახელმწიფოს ნაწილად. თბილისელ პოლიტიკოსებს ჯერჯერობით არ განუსაზღვრავთ, თუ აფხაზეთის არჩევნებში მონაწილე რომელ დეპუტატს მიანიჭებენ უპირატესობას. გვესაუბრება რადიო „თავისუფლების“ კორესპონდენტი თბილისში გიორგი კობალაძე.

გიორგი კობალაძე: აფხაზეთში გამართული არჩევნების ირგვლივ გაჩაღებულია ძალზე რთული თამაში. თბილისში ჩინებულად აქვთ შეგნებული, რომ გალის რაიონის ქართული მოსახლეობის მეშვეობით, სადაც უნდა გაიმართოს ხელმეორე არჩევნები, აქვთ შესაძლებლობა, მოახდინონ გავლენა ამ კამპანიის შედეგებზე, რომელიც, თავის მხრივ, ძალზე მნიშვნელოვანია არა მარტო საქართველოსა და თვით აფხაზეთისთვის, არამედ რუსეთისთვისაც. მოსკოვი ხომ ერთმნიშვნელოვნად უჭერდა მხარს ხელისუფლების პარტიის კანდიდატს – რაულ ხაჯიმბას.

თბილისში კი, როგორც ჩანს, ჯერჯერობით საბოლოოდ ვერ განუსაზღვრავთ, თუ ვის უნდა დაუჭირონ მხარი. ერთი მხრივ, „ერონმორენერგოს“ ხელმძღვანელს სერგეი ბაღაფშს, წარსულში საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მდივანს, კარგად იცნობს მრავალი ამჟამინდელი ქართველი პოლიტიკოსი. გარდა ამისა, ბაღაფშს ცოლი ქართველი ჰყავს, ამას კი კავკასიაში საკმაოდ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ერთი შეხედვით, სწორედ სერგეი ბაღაფში არის კიდეც საქართველოს ხელმძღვანელობისთვის ყველაზე მეტად მისალები ფიგურა. მაგრამ, თუ ვიმსჯელებთ კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის გიორგი ხაინდრავას მიერ გაკეთებული საკმაოდ ნიშანდობლივი განცხადებით, ყველაფერი ასე მარტივად და ერთმნიშვნელოვნად არ უნდა იყოს.

გიორგი ხაინდრავა: ვერ დავეთანხმები იმ მოსაზრებას, თითქოს რაულ ხაჯიმბასთან უფრო გაგვიჭირდება მოლაპარაკების წარმართვა, ვიდრე აფხაზთა რომელიმე სხვა ლიდერთან. პროქართულად განწყობილი პოლიტიკოსი დღეს აფხაზეთში, რა თქმა უნდა, არ არის, მაგრამ რაულ ხაჯიმბა ყოფილი სსრ კავშირის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის ოფიცერია და იგი დაჩვეულია მოსკოვიდან მიღებული ბრძანებების შესრულებას. თუ ჩვენ, ქართველი პოლიტიკოსები შევძლებთ რუსეთთან საერთო ენის გამონახვას, ამით შევქმნით წანამძღვრებს აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი მოწესრიგებისთვის.

ანდრეი შარი: აფხაზეთში გამართული პრეზიდენტის არჩევნების ლეგიტიმურობას არ აღიარებს მრავალი სახელმწიფო და გავლენიანი საერთაშორისო ორგანიზაცია, მათ შორის, ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციაც. ამ ორგანიზაციამ აფხაზეთში შექმნილი ვითარების თაობაზე სპეციალური განცხადება გააკეთა. გვესაუბრება ეუთოს პრესმდივანი მიხეილ ევსტაფიევი.

მიხეილ ევსტაფიევი: თავის განცხადებაში ეუთოს მოქმედმა თავმჯდომარემ, ბულგარეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სოლომონ პასმ გამოთქვა გულისტკივილი აფხაზეთში პრეზიდენტის არჩევნების გამართვასთან დაკავშირებით. მან აღნიშნა, რომ აფხაზეთის მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი ამჟამად რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ იმყოფება, რის გამოც მათ ვერ შეძლეს მონაწილეობა არჩევნებში. ამიტომ, უადგილო იქნება აქ ლაპარაკი არჩევნების ლეგიტიმურობაზე. ეუთო მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და არ ცნობს აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, ისევე როგორც არ ცნობს გასულ კვირას იქ გამართულ პრეზიდენტის არჩევნებსაც.

იხ. მე-2 გვ.

ინტერპანორამა

ამერიკელმა სამხედროებმა 230 ერაყელი პატიმარი გაათავისუფლეს. ყველაზე მეტი პატიმარი ქვეყნის სამხრეთში მდებარე კემპ-ბუკის ბანაკიდან და ბაღდადის სიახლოვეს არსებული აბუგრეიბის ციხიდან გაათავისუფლეს. ყოფილი პატიმრები გადასცეს აღგილობრივი ტომების ლიდერებს, რომლებიც მათ თავდებად დაუდგნენ.

აშშ მოქალაქეებს, რომლებიც სხვა ქვეყანაში არიან დაბადებული, შეიძლება მიეცეთ ამერიკის პრეზიდენტად არჩევის უფლება. რამდენიმე კონგრესმენი აპირებს საამისოდ კანონმდებლობის შეცვლას. აუცილებელი ცვლილებების მიღების შემთხვევაში პირველი კანდიდატი შეიძლება შვარცენეგერი გახდეს.

მარსზე პირველი პილოტირებული გაფრენა შეიძლება 2030-2050 წლებში განხორციელდეს. ამის შესახებ განაცხადა ნასას შგაბ-ბინის წარმომადგენელმა გაი ფოგლემანმა. ამ გეგმის განხორციელებას ამერიკელები რუსებთან ერთად აპირებენ.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 234. პარასკევი. 8 ოქტომბერი. 2004 წელი.

◎ ინფორმაცია

ტურისტული ბაზრობა

პირველად - მსოფლიო ბაზრობაზე

საქართველო პირველად წარსდგება მსოფლიო ტურისტულ ბაზრობაზე, რომელიც 8 ნოემბრიდან 11 ნოემბრის ჩათვლით ლონდონში გაიმართება.

როგორც ინტერ-პრესს ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის თავმჯდომარემ სანა კიკნაძემ განუმარტა, დღემდე ბაზრობაზე საქართველო მხოლოდ კერძო კომპანიების სახელით მონაწილეობდა. წელს კი ჩვენი ქვეყანა სახელმწიფოს სახელით იქნება წარმოდგენილი.

მისი თქმით, მსოფლიო ტურისტულ ბაზრობაზე ქართული მხარის მიერ გამოფენილ სტენდზე 6 ტურისტული კომპანია – „გეორგიკა თრეველი“, „ეგზოტური“, „ელსო ჯორჯია“, „ვიზიტ ჯორჯია“, „ქორლდ თრეველი“ და „კავკასუს თრეველი“ „გავა“.

პატიმრობა

გამგებლები 3-3 თვით ჩასვეს

ბათუმის საქალაქო სასამართლომ ხულოსა და შუახევის ყოფილ გამგებლებს – ოთარ ცეცხლაძეს და ნოდარ ქარცივაძეს აღმკვეთ ღონისძიებად წინასწარი სამთვიანი პატიმრობა შეუფარდა.

სასამართლოში უსაფრთხოების უპრეცედენტო ზომები მიიღეს, ხულოს გამგებელი ოთარ ცეცხლაძე სასამართლოს შენობაში სპეცრაზმის თანხლებით მიიყვანეს, რომელმაც მასმედიას მუშაობის საშუალება არ მისცა. რაც შეეხება შუახევის გამგებელს ნოდარ ქარცივაძეს, ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუარესების გამო, მისი სასამართლო პროცეზე მიყვანა ვერ მოხერხდა.

ინტერ-პრესი.

◎ პროკურატურა

ევროკავშირთან სათანამშრომლოდ

გუშინ საქართველოს გენერალურ პროკურატურაში გაიმართა პრესკონფერენცია, რომელიც „პროკურატურის რეფორმის პროექტს“ მიეძღვნა. ეს პროექტი კონსტიტუციური და სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმების ნაწილს წარმოადგენს და მიზნად ისახავს პროკურატურის ორგანიზაციული მოწყობისა და ეფექტიანი, გამჭვირვალე მართვის სისტემის ჩამოყალიბების პროცესში წვლილის შეტანას.

პროექტი 2004 წლის აპრილში დაიწყო და 2005 წლის აგვისტომდე გასტანს. მისი ბიუჯეტი 1 მილიონ ევროს შეადგენს, დამატებით 200 ათასი ევრო გამოიყო აღჭურვილობის შესაძენად.

„პროკურატურის რეფორმის პროექტს“, რომელიც საქართველოს გენერალური პროკურატურის შენობაშია განლაგებული, ევროკავშირის პროგრამა „ტასისი“ აფინანსებს და ახორციელებს „ბრიტანეთის საბჭო საქართველოში“.

პრესკონფერენციაზე გენერალურმა პროკურორმა ზურაბ აღეიშვილმა თქვა, რომ ეს პროექტი ხელს შეუწყობს პროკურატურის რეფორმის წარმატებით განხორციელებას; გამჭირვალობის უზრუნველყოფასა და საზოგადოებრივი კავშირების გამყარებასთან ერთად დაინერგება საინფორმაციო ტექნოლოგიები და კომუნიკაციები. იმავდროულად, თბილისსა და ქუთაისში პროკურორებისთვის სემინარები გაიმართება, სადაც ისინი აღმიანის უფლებების დაცვისა და კანონის უზენაესობის პრინციპებს ევროპული სტანდარტებით შეისწავლიან. ეს ძალზე მნიშვნელოვანია, რადგან მომავალში ჩვენ აუცილებლად გვექნება ურთიერთობა ევროსასამართლოსთან.

გამოვიდნენ ევროკავშირის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი საქართველოში ტორბენ ჰოლცე, ბრიტანეთის საბჭოს დირექტორი ჯო ბაკოვსკი, „პროკურატურის რეფორმის პროექტის“ ხელმ-ძღვანელი პამელა ფეიჰიმი.

გენერალურმა პროკურატურამ, ევროკავშირმა და ბრიტანეთის საბჭომ ხელი მოაწერეს ურთიერთგაგების მემორანდუმს, რითაც მხარეები ურთიერთთანამშრომლობაზე და პასუხისმგებლობაზე შეთანხმდნენ.

პრესკონფერენციაზე ოფიციალურად გაიხსნა სასწავლო კომპიუტერული ცენტრი, რომლის მეშვეობითაც პროკურატურის თანამშრომლები თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან მუშაობის ძირითად უნარ-ჩვევებს დაეუფლებიან.

ჟურნალისტებს ეცნობათ, რომ მალე პროკურატურაში შეიტანენ და დაამონტაჟებენ 80 კომპიუტერს, მოხდება სამი დეპარტამენტის სრული კომპიუტერიზაცია. 2005 წლის გაზაფხულზე კი დაგეგმილია პროკურატურის ინტერნეტ-გვერდის შექმნა, საქართველოს პროკურორებისთვის შემოქმედებითი და ნოვატორული ტრეინინგის მოწყობა.

თამარ შაიშმელაშვილი.

◎ განხილვა

გასათვალისწინებელია ორივე მხარის ინტერესები

ვუფიქრობთ, არ შევცდებით, თუ ვიტყვით, რომ ბოლო დროს ქვეყნის მთავრობის, მეწარმეთა ფართო ფენების, მთლიანად საზოგადოებრიობის ყურადღების ფოკუსში ახალი საგადასახადო კოდექსია.

როგორი იქნება იგი? რა შეღავათები და რა ვალდებულებები ექნებათ მეწარმეებს? რამდენად აისახება მისი მოქმედება ხალხის მატერიალურ და, შესაბამისად, სოციალურ ყოფაზე? ბოლოს და ბოლოს, რამდენად პროგრესული იქნება იგი და რამდენად უპასუხებს ახალი საქართველოს უმნიავს ეკონომიკურ და, ზნეობავთ, პოლიტიკურ ინტერესებს?

აი, მოკლე ნუსხა იმ საკითხებისა, რომელთა სასიკეთოდ გადაწყვეტაში თითოეული ჩვენგანი სისხლხორცეულადაა დაინტერესებული.

სწორედ ახალი საგადასახადო კოდექსის საჯარო განხილვა და ამ კითხვებზე სრულფასოვანი პასუხის გაცემა იყო გუშინ სასტუმრო „შერატონ მეგეხი პალასში“ საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და საქართველოს გადამხდელთა კავშირის წევრთა, ქართველ მეწარმეთა ერთობლივი სხდომის მიზანი, რომლის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ, მთავრობისა და პარლამენტის წევრებმა, საზოგადოებრიობისა და მასმედიის წარმომადგენლებმა.

– ახალი საგადასახადო კოდექსის იმ ვარიანტმა, რომელიც მთავრობამ წარმოადგინა, მრავალი შეკითხვა დბადა, ამიტომაც ჩვენი დღევანდელი შეკრება სავსებით ლოგიკურია, – განაცხადა შესავალ სიტყვაში გადამხდელთა კავშირის თავმჯდომარემ ბადრი პაგარკაციშვილმა. – ახალმა საგადასახადო კოდექსმა ახალი საქართველოს ეკონომიკა უნდა აშენოს და, ჩემი ღრმა რწმენით, ჩვენი დღევანდელი მუშაობა ამას წაადგება.

თავის გამოსვლაში სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ახლად არჩეულმა პრეზიდენტმა ჯემალ ინაიშვილმა ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ ახალი საგადასახადო კოდექსის მიღებისას როგორც სახელმწიფომ, ასევე მეწარმეებმა ერთმანეთის ინტერესები უნდა გაითვალისწინონ.

შეხვედრაზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ განაცხადა, რომ ქვეყნის ხელისუფლება მეწარმეთა სასარგებლოდ გადასახადების შემცირებით, ფაქტობრივად, დაახლოებით ნახევარ მილიარდ ლარზე ამბობს „უარს“.

– ყოველივე გაკეთდა საზოგადოების სასარგებლოდ და ამიტომ გვწამს, რომ ეს იქნება ბიზნესის განვითარებისთვის რეალურად გადადგმული ნაბიჯი, – აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

ერთობლივი სხდომის შესახებ ვრცელ მასალას გაზეთის მომდევნო ნომერში შემოგთავაზებთ, მაგრამ მანამდე ყურადღება გვინდა გავამახვილოთ ერთ, ჩვენი აზრით, ძალზე საგულისხმო გარემოებაზე.

სანმე ეს გახლავთ, რომ ახალი საგადასახადო კოდექსის პროექტი, რომლის თაობაზე საზოგადოებრიობა ასეთი გაცხარებით მსჯელობს, მისი აბსოლუტური უმრავლესობისთვის, რომ იტყვიან, „ჩინური ანბანია“. უფრო მეტიც: დარბაზში მყოფი ბიზნესმენი მის ზოგიერთ საკვანძო საკითხშიც კი, რომ აღარაფერი ვთქვათ „წერილმანებზე“, რომლებიც, ჩვენი აზრით, ეკონომიკისთვის ისეთ უმნიშვნელოვანეს დოკუმენტში, როგორიც საგადასახადო კოდექსია, არ არსებობენ, ხეირიანად ვერც კი იყო გარკვეული. არადა, უწინ იყო საზოგადოებრიობისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი კანონპროექტების გარკვეული ხნით აღრე პრესაში გამოქვეყნების პრაქტიკა, რაც ხელს უწყობდა მათ ჭეშმარიტად საყოველთაო განხილვას.

ამ შემთხვევაში, სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა, რაც, ნამდვილად, დასანანია.

ოთარ ტურაგელიძე.

◎ ინფორმაცია

ჯანდაცვა

„03“-ის პერსონალმა გადამზადების კურსი გაიარა

ლუდუმპურის სახელობის კლინიკასთან არსებულ გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების სასწავლო ცენტრში, გუშინ „სასწრაფო დახმარება“ – 03-ის მედპერსონალის გადამზადების პროგრამის პრეზენტაცია გაიმართა.

03-ის კურსგავლილმა ექიმებმა და მძღოლებმა 10 დღის განმავლობაში მიღებული გამოცდილება – პრაქტიკული ჩვევები ბუნებრივი და ტექნოგენური კატასტროფების იმიტაციის ფონზე გუშინ, სამედიცინო ცენტრის ტერიტორიაზე გამოიყენეს.

პროგრამის ფარგლებში პირველი ეტაპისთვის 25 ექიმმა და 8 მძღოლმა გაიარა გადამზადების კურსი. წლის ბოლომდე კი 70-მდე ექიმისა და 20-ზე მეტი მძღოლის გადამზადება იგეგმება.

ენერგეტიკა

ისევ ჩვენი ბრალია?

რუსეთიდან ელექტროენერგიის იმპორტის დაწყებისთვის აუცილებელი პირობა ქართულ მხარეს ჯერ არ შეუსრულებია, შესაბამისად გაურკვეველია, დაიწყებს თუ არა კომპანია „თელასი“ 10 ოქტომბერს ელექტროენერგიის იმპორტს.

როგორც ინტერ-პრესს ენერგეტიკის სამინისტროში განუცხადეს, საქართველომ „რაოეესის“ მიმართ 2003 წლის აპრილში იურიდიული დოკუმენტაციის გარეშე შემოსული ელექტროენერგიის საფასური დავალიანებად უნდა აღიაროს. „ამის შესახებ გადაწყვეტილებას მთავრობა მომავალ სხდომაზე მიიღებს“, – განაცხადეს სამინისტროში.

ინტერ-პრესი.

◎ განგაში

მუშტების ქნევა ჩხუბის შემდეგ,

ანუ რამ მიიყვანა საქმე ქართველი მევენახეების წინააღმდეგ განხორციელებულ ლამის ფაქტობრივ საბოტაჟამდე!

ვარდების რევოლუციამ, მართალია, ქვეყანაში ბევრი რამ შეცვალა, მაგრამ როგორც ჩანს, ზოგიერთი ჩვენი ჩინოვნიკისა და „საქმოსნის“ აზროვნებას ბევრი ვერაფერი დაეკლო. როცა „საქმოსნებზე“ ვლაპარაკობ, პაგოისან ბიზნესმენებს არ ვგულისხმობ. ბიზნესს თავისი ინტერესები აქვს.

თუ სახელმწიფო ბიზნესმენს აძლევს იმის უფლებას, რომ ხალხი აგაყოს და ამით დიდი ფული ჩაიჯიბოს, ვითომ ბევრი იგაყვის ამ საცთუნებელზე უარს?!

მოდით, ახლა მკითხაობას ნუ დავიწყებთ, ვინ როგორ მოიქცეოდა. პირდაპირ ვთქვათ: დღეს ჩვენი მევენახეების თავს გაუგონარი ამბავი ხდება, რისი მოფიქრება და გაკეთება მოუვარეს ნამდვილად არ შეუძლია.

კახეთი ამჟამად განსაცდელშია. მევენახეებს საობოგაჟს უცხადებენ. სხვა რა შეიძლება დაარქვა იმას, რაც დღეს კახეთში ხდება? შესაძლოა, ანალოგიური ბედი ელის ქართლსაც და იმერეთსაც, სადაც რთველი ჯერ არ დაწყებულა.

თურმე ნუ იგაყვით და, ჩვენს ბიზნესმენებს, რომელთაც ყველა ღვინის ქარხანა აქვთ შესყიდული, ყურძენი აღარ სჭირდებათ. ეს რომ ასეა, ამაზე მათ მიერ ბაზარზე გამოგანილი პროდუქციაც მოწმობს, რომელიც ყურძნის გარდა ყველაფრისგანაა დამზადებული. გულუბრყვილო გლეხები კი, რომლებმაც მთელი წელი ვენახში ოფლი ღვარეს, ახლა, ღვინის ქარხნებთან, როგორც მებაგონის კარზე, ათენ-აღამებენ და გულმოკლული აღვენებენ თვალს მთელი წლის ნაშრომ-ნაამაგარის გავერანებას. ვითარება კი ღღითი ღღე უარესდება, ზარალს ბარალი ემატება და გლეხების წუხილის აღეკვაგურად იმრდება ქვეყნის უმაღლესი ხელისუფლებისადმი უკმაყოფილებაც. ვის აძლევს ხელს კახეთში ღღეს შექმნილი ასეთი აბსურდული მდგომარეობა?

ვითომ არ იცის მთავრობამ, რა არის საჭირო? როცა საკუთარი მოსავალი გიფუჭდება და ქვეყანაში იაფფასიანი ყურძნის შემოგანას არ ზღუდავ, ეს ძნელი მისახვედრია, რომ ამით საკუთარ მევენახეებს უქმნი პრობლემას?

საქართველო ღვინის ქვეყანააო, მსოფლიოს ვარწმუნებთ და საჯაროდ გავიძახით, მაგრამ საქართველოში რომ სუფთა ღვინო იშოვო, ჯვარს უნდა ეცვა. ჩვენ კიდევ ვეიშვიშებთ, რატომ არ იბარებენ ყურძენს ღვინის ქარხნებიო. ვაი ჩვენ, გულუბრყვილოებს! – რისთვისაა საჭირო ყურძენი, როცა არსებობს საუკეთესო მარკის ღვინოების უყურძნოდ დამზადების ძველი თუ ახალი მეთოდები? რატომ არავინ კითხულობს, ღვინის ქარხანამ, რომელმაც სეზონზე სულ რამდენიმე ათეული თუ ასეული ტონა ყურძნის შესყიდვა შეძლო, როგორ ამზადებს და ჰაიდის ათიათასობით დეკალიგრ ღვინოს?

აი, ნახავთ, ის ღვინის ქარხნები, სადაც დღეს მოსახლეობის ყურძენს არ იბარებენ, მთელი წლის განმავლობაში რა რაოდენობის ღვინოს გამოიგანენ ბაზარზე გასაყიდად. არ ვიცი, ჩვენთან ღვინის ფალსიფიცირება და ხალხის დაწამვლა ოფიციალურად არის დაშვებული თუ, რასაც ახლა ვამბობ, აღმოჩენაა და ამის თაობაზე არავინ არაფერი იცის? არა ბაგონებო! ყველამ ყველაფერი იცის. მათ შორის მთავრობამაც.

ან ვითომ მთავრობის ბოლოდროინდელი დაფაცურება და კიდევ 15 ათასი ტონა ყურძნის შესასყიდი თანხის გამოყოფა უშველის საქმეს? სად წაიღონ მევენახეებმა დანარჩენი მოსავალი? 15 ათას ტონა ყურძენს კახეთში ამ ცოტა ხნის წინათ ხომ ერთი სოფელი აბარებდა? ვითომ მილიონი ლარის, თუნდაც დოლარის ინვესტიციაა საკმარისი კახელი მევენახეების პრობლემის მოსაგვარებლად? ანდა, დღეს თუ მოახერხეს ამ თანხის გამოძებნა, რაგომ აქამდე არ გააკეთეს ეს, რად დააგლიჯეს ხალხს ნერვები, რად ჩაუყარეს მრავალ მეგვრეს წყალში ნაშრომ-ნაამაგარი, რად ალანძღვინეს ხელისუფლება?

ეს უფრო ჩხუბის შემდეგ მუშტების ქნევას ჰგავს, რასაც, ღმერთმა ქნას, ვცდებოდე, მაგრამ არა მგონია, სასურველი საბოლოო შედეგი მოჰყვეს.

სწორედ ასეთი დამოკიდებულება ააღებინებს ჩვენს გლეხობას ვაშზე ხელს. ისინი ამაზე უკვე ხმამაღლა საუბრობენ. ეს კი, მხოლოდ მგერს გაახარებს. ჩვენ კი, ერთი ანეკდოტისა არ იყოს, ვისი ბიძაშვილები ვართ – ქართველი მეგვრისა თუ მგრისა?

ზოთა მაჭარაშვილი.

◎ აქტუალური თემა

როგორ გავისტუმროთ მევალეები?

(პირველი გვერდიდან)

მგყუან-მართალის გარჩევა ჩვენი საქმე არ არის, მაგრამ, ცოტა არ იყოს გაუგებარია, რა პასუხს ითხოვენ საგარეო საქმეთა სამინისტროსგან, რიცა გაეროში ჩვენი წლიური გადასახადი 776 ათასი დოლარი ყოფილა, 2004 წლის ბიუჯეტში კი საგარეო უწყვეას საერთაშორისო ორგანიზაციების დავალიანებების დასაფარავად თურმე მხოლოდ 1,5 მილიონი ლარი ჰქონია გამოყოფილი. მხოლოდ-მეთქი, 1,5 მილიონო, იმიგომ ვამბობ, რომ მევალედ მარგო გაეერო არა გვყავს: წლის ბოლომდე ევროსაბჭოს 220 ათასი დოლარი თუ არ გადავუხადეთ, იქაც ხმის უფლების დაკარგვა გვემუქრება. სულ კი საქართველოს მთლიანი დავალიანება საერთაშორისო ორგანიზაციების წინაშე, საგარეო საქმეთა სამინისტროს მონაცემებით, 58 მილიონ დოლარს შეადგენს. ფინანსთა მინისტრი ხშირად ამბობს ხოლმე საკუთარ თავზე, ძალიან ძუნწი ვარ, ფულის დახარჯვა ყველაფერში მენანებაო, მაგრამ, რაც არ უნდა იყოს, ასე ვალებით „გაძეძგილი“ საგარეო საქმეთა სამინისტრო ნამეტანი კედელთან მიუყენებია. ამაზეა ნათქვამი, „ჭრელო პეპელა, ნურც გაფრინდები, ნურც მოფრინდებიო“.

არის მეორე ბრალდებაც: ვალების გადავადებაზე თხოვნას თუ მისი წინამორბედი ახერხებდა, რაგომ სალომე ზურაბიშვილმა ვერ მოახერხაო. მინისტრის პასუხი დაახლოებით ასეთი განწყობის იყო: „სიაფანდური“ თხოვნა არ შემიძლიაო, ძველებური სტერეოტიპებით კი არა, ახლებურად უნდა ვიმუშაავოთო. ნუ დავვავიწყდება, რომ ქალბატონი სალომე ევროპაში დაბადებული და გაზრდილი გახლავთ, ეფიქრობ, სულაც არ არის გასაკვირი, ჩვენს ქვეყანაში ბევრი რამ უკვირდეს.

სხვა მრავალთაგან ერთ-ერთი ცხელი თემა პარლამენტში „მაუწყებლობის შესახებ“ კანონპროექტი გახლავთ. ისმება კითხვა, კანონპროექტის მიხედვით, ეძლევა თუ არა ხელისუფლებას საშუალება მისთვის არასასურველი ტელეკომპანიები დახუროს. მემარჯვენე ოპოზიციის აზრით, ახალი პროექტით, ხელისუფლებას კერძო მედიასაშუალებების კონტროლის სერიოზული ბერკეტები ჩაუვარდება ხელში, რაც ლიცენზირებისა და საზოგადოებრივი ტელევიზიისთვის ანძის გადაცემის საკითხსაც ითვალისწინებს. კანონროექტის მიხედვით, სპეციალური კომისია საზოგადოებრივი, საათემო და კერძო მაუწყებლობის ლიცენზიას 10 წლის ვადით გასცემს, ხოლო ამ ვადის გასვლის შემდეგ, ახალი კონკურსი ჩატარდება. მემარჯვენეების აზრით, ეს მუხლი უდავოდ, კერძო კომპანიების გაკონტროლების საშუალებად იქცევა.

გარდა ამისა, მათი აზრით, ტელეკომუნიკაციების სერიოზული ქსელის ერთი კონკრეტული მაუწყებლობისთვის გადაცემა იმის საშიშროებას ქმნის, რომ ხელისუფლებამ ტექნიკური საშუალებებით კერძო მაუწყებლობებზე სერიოზული ზეწოლა მოახდინოს. ზოგადად საზოგადოებრივი მაუწყებლობის არსებობა ცუდი არ არის, მაგრამ ეს არ უნდა მოხდეს ისეთი საკანონმდებლო ბაზის შექმნის საფუძველზე, რომელიც ტელებიზნესის განვითარებას ხელს შეუშლის, – აცხადებენ მემარჯვენეები.

თუ კანონპროექტში მნიშვნელოვანი შესწორებები არ შეიტანეს, მემარჯვენე ოპოზიცია მას მხარს არ დუჭერს. ადამიანის უფლებების დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტმა კი გუშინ აღნიშნულ კანონპროექტს პარლამენტის სხდომაზე განსახილველად დადებითი დასკვნა მისცა. ექვსი ორის წინააღმდეგ, ასეთი იყო საკომიტეტო მოსმენაზე კენჭისყრის შედეგი.

პახა პუპაპა, ადამიანის უფლებების დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის წევრი: „საზოგადოებრივი ტელევიზიის ფორმულირება ნიშნავს იგივე სახელმწიფო პირველ არხზე საუბარს, რომელსაც ბიუჯეტიდან პირობითად 25 მილიონი ლარი მიეცემა, ეს ხდება მაშინ, როცა ბიუჯეტში მთიან რეგიონებზე, ლტოლვილებზე და სხვა დარგებზე მიდის თანხების ჩამოჭრა“. ოპოზიციონერი დეპუტატის თქმით, საზოგადოებრივი ტელევიზია მხოლოდ მთავრობის აზრის გამომხატველი იქნება და განსხვავებულ აზრს ადგილი არ დეთმობა. ამასთან, მიაჩნია, რომ მარეგულირებელი კომისია ქცევის კოდექსთან და სხვა ნორმატიულ აქტებთან შესაგვისად უნდა მოქმედებდეს.

როგორც ჩანს, კანონპროექტი პლენარულ სხდომაზე ფართო მსჯელობის საგანი გახდება. ერთი კი ცხადია, რომ ხალხი მხოლოდ ისეთი საზოგადოებრივი ტელევიზიის შექმნას მიესალმება, რომელშიც არა კერძო პირის ან მარგო მთავრობის, არამედ საზოგადოების, სახელმწიფოს ინტერესები იქნება გათვალისწინებული.

მზია გელენავა.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

რადიო „თავისუფლების“ რუსული რედაქციის წამყვანი, ჟურნალისტი ანდრეი შარი ესაუბრება „თავისუფლების“ კორესპონდენტებს გიორგი კობალაძეს, მიხეილ სვანაძეს, მიხეილ სოკოლოვს, გიმ ოგულნიკს, იან რუნოვს, აგრეთვე, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრს გიორგი ხაინდრავას და რუსეთის სახელმწიფოს სათათბიროს დეპუტატს ირინა ხაკამადას (იბეჭდება შემოკლებით).

რით სუნთქავს დღეს აფხაზეთი?

(პირველი გვერდიდან)

ანდრეი შარი: აი, როგორ აფასებს ამიერკავკასიაში კრემლის პოლიტიკას ცნობილი რუსი პოლიტიკოსი ირინა ხაკამადა, რომელსაც ესაუბრა რადიო „თავისუფლების“ მიმომხილველი მიხეილ სოკოლოვი.

მიხეილ სოკოლოვი: რას ფიქრობთ აფხაზეთში ამჟამად შექმნილ სიტუაციაზე? რუსეთი მხარს უჭერდა ერთ კანდიდატს, ლიდერობს კი სულ სხვა ადამიანი. იყო რუსი დეპუტატების, პოლიტიკოსების ჩარევის ფაქტი, რომლებიც აფხაზეთში ჩავიდნენ და აქტიურად ეწეოდნენ აგიტაციას მოსკოვისთვის ხელსაყრელი კანდიდატის სასარგებლოდ. შედეგი კი რამდენადმე განსხვავებულია.

ირინა ხაკამადა: ეს კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ ხელისუფლების ყბადაღებული ვერგიკალი, რომლის პირობებშიც პრეზიდენტის სურვილი არის ერთადერთი კანონი, სინამდვილეში ეფექტიანად ვერ მოქმედებს, რადგან ამის შემდეგ იწყება ბრძანებათა შესრულება. და იმ პირს, რომელიც გასცემს ბრძანებებს, არ ჩადის იქ, არ ეკისრება პასუხისმგებლობა შედეგისთვის. პასუხისმგებლობა მხოლოდ პრეზიდენტს ეკისრება. საბოლოო ანგარიშით ვიღებთ რაღაც აბსურდს.

როცა აფხაზეთში მცხოვრები ადამიანები ავლენდნენ თავიანთ ნებას და ერთთავად აცხადებდნენ, რომ სურდათ რუსეთთან ცხოვრება, მათ ეს სურდათ აბსტრაქტულად, რადგან ისინი უფრო საქართველოს წინააღმდეგ ილაშქრებდნენ და ამიგომაც ილგვოდნენ რუსეთისკენ. მაგრამ როცა მათ დაინახეს ასეთი უხეში ზემოქმედება, როცა, ფაქტობრივად, ართმევდნენ რეალური დამოუკიდებელი არჩევნის უფლებას და ამ ადამიანებით ისევე იწყებდნენ მანიპულირებას, როგორც ეს რუსეთში ხდება, გარკვეულ მომენტში მათ ყველაფერი გაიაზრეს: შემდგომშიც თუ ასე გაგრძელდება, ჩვენ რა, პაიკებად უნდა ვიქცეთ მთელ ამ თამაშში? ამას მოჰყვა სგიქიური პროტესტი, გარდა ამისა, დაემაგა სულ სხვაგვარი ხმათა განაწილება ერთ-ერთ რაიონში, რომელიც სადავო აღმოჩნდა და, კონსტიტუციის დარღვევით, ახლა იქ გაიმართება განმეორებითი არჩევნები. იქ ძალზე ბევრი ქართველი ცხოვრობს. ერთი სიტყვით, ყველაფერი ერთმანეთს დაემაგა.

ჩვენთვის იგივე სიტუაცია განმეორდა უკრაინაშიც. პრინციპში, სანამ რუსეთი თვითონვე ვერ განსაზღვრავს იმას, თუ როგორი სურს იყოს, მანამდე მას არ ექნება დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სივრცეში ეფექტიანი ზემოქმედების შესაძლებლობა. ამას განაპირობებს ის, რომ მოგვწონს ეს ჩვენ, თუ – არა, უკრაინაც, საქართველოც და ბელორუსიაც დამოუკიდებელი სახელმწიფოები გახდნენ. და თვით იმ რაიონებშიც კი, რომლებსაც სურთ რუსეთთან რაც შეიძლება ახლო ყოფნა. მაგალითად, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში წარმოიქმნა დამოუკიდებელი ეროვნული აზროვნება. არადა, ამას პაგიკ არავინ სცემს, ისევე, როგორც თვით რუსეთში არ სცემენ პაგივს საკუთარ ხალხს.

ანდრეი შარი: თვითგამოცხადებულ აფხაზეთის რესპუბლიკაში არჩევნების საბოლოო შედეგების მიუხედავად, შეერთებულმა შტატებმა ერთმნიშვნელოვნად განაცხადა უარი მისი დამოუკიდებლობის აღიარებაზე და გამოთქვა იმედი, რომ ქართულ-აფხაზური კონფლიქტი მშვიდობიანად მოგვარდება. ვაშინგტონი აცხადებს, რომ მზად არის რუსეთთან, საქართველოსთან და აფხაზეთის წარმომადგენლებთან ერთად მიიღოს მონაწილეობა ამ პრობლემის შესახებ მიმდინარე მოლაპარაკებაში. ამ რაინში ამერიკის შეერთებული შტატების ინტერესების შესახებ, აგრეთვე იმაზე, თუ ამერიკელთა აზრით, რა ინტერესები უნდა ჰქონდეთ იქ საქართველოსა და რუსეთს, ჩვენი ნიუ-იორკელი კორესპონდენტი იან რუნოვი ესაუბრა ამერიკის საგარეო პოლიგიკის ვაშინგტონის საბჭოს ექსპერტს გიმ ოგულნიკს.

გიმ ოგულნიკი: აფხაზეთში ამერიკის შეერთებული შტატების ინტერესები ეფუძნება მხოლოდ საქართველოს სახელმწიფო მთლიანობის შენარჩუნებას. შეერთებულ შტატებს აფხაზეთში არ გააჩნია სტრატეგიული ან ეკონომიკური ინტერესები. ვფიქრობ, რომ ჩვენი ადმინისტრაცია კარგად არის გარკვეული სიტუაციის მთელ სირთულეში და იმაშიც, რომ მხარეებს სხვადასხვა ინტერესები ამოძრავებთ. მაგრამ შეერთებული შტატები დაინტერესებულია ყოველმხრივ აიცილოს თავიდან საქართველოში, რუსეთისა და ჩეჩნეთის მახლობლად, ტერიტორიული კონფლიქტების გაღვივება. რუსეთს, რა თქმა უნდა, აქვს ამ რეგიონში თავისი ინტერესები და დამყარებული აქვს უშუალო კავშირურთიერთობა აფხაზეთთან თბილისის გვერდის აავლით. პუტინის მთავრობა ყოველმხრივ უწყობს ხელს საქართველოსა და აფხაზეთის ურთიერთობაში დაძაბულობის შენარჩუნებას. საქართველოს ინტერესებიც ყველასთვის აშკარაა: პრეზიდენტი სააკაშვილი ყველანაირად ცდილობს მრავალეროვნული ქვეყნის მთლიანობის შენარჩუნებას. ამ საკითხში ვაშინგტონისა და თბილისის ინტერესები ერთმანეთს ემთხვევა.

იან რუნოვი: რუსეთის ზოგიერთ წრეებში მიიჩნევენ, რომ შეერთებულ შტატებს სურს გააკონტროლოს საქართველოში შექმნილი ვითარება და ეს არის ერთ-ერთი საშუალება იმისთვის, რომ არ დაუშვას ამერიკამ რუსეთის გაძლიერება...

გიმ ოგულნიკი: არა მგონია, ეს ასე იყოს. შეერთებული შტატები არათუ არ დგამს რუსეთის ფასუსგებისთვის გამიზნულ რაიმე ნაბიჯებს, არამედ დაინტერესებულიც კი არის ამ ქვეყნის გაძლიერებითა და სტაბილურობის დამყარებით მთელს ევრაზიულ სივრცეში, რადგან რუსეთი სულ უფრო მეტად ხდება შეერთებული შტატების მნიშვნელოვანი პარტნიორი ტერორიზმის წინააღმდეგ ომში. სუსტი პარტნიორი კი არავის სჭირდება.

არ იქნებოდა სწორი საქართველოს მთლიანობით ჩვენს დაინტერესებას თუ ვინმე მიიჩნევდა რუსეთის წინააღმდეგ გამიზნულ ნაბიჯად. არ მესმის რუსეთის მხრიდან ჩვენი მისამართით გამოთქმული ასეთი კრიტიკის აზრი.

იან რუნოვი: თქვენ მიგაჩნიათ, რომ შეერთებული შტატები მხარს უჭერს სტატუს-კვოს და რეგიონის ყველა ქვეყნის მთლიანობას. მაშ, ვაშინგტონში რაგომ მოითხოვს მრავალი ადამიანი ჩეჩნეთის ავტონომიას, ზოგიერთი კი მისთვის დამოუკიდებლობის მინიჭებასაც? აქ რაიმე ორმაგი მიდგომა ხომ არ არის?

გიმ ოგულნიკი: ჩეჩნეთისა და აფხაზეთისადმი სხვადასხვაგვარი მიდგომა, პრინციპში, ახლა ჩვენ არ გვაქვს. წინათ ეს იყო. დიახ, იყო ორმაგი სტანდარტი, შეერთებულმა შტატებმა ეს ნაწილობრივ აღიარა. მაგრამ 11 სექტემბრის ტრაგედიისა და მას შემდეგ, რაც რუსეთმა გამოთქვა ტერორიზმის წინააღმდეგ ომში მონაწილეობის სურვილი, ვაშინგტონსა და მოსკოვს შორის დაიდო დაუწერელი შეთანხმება ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მჭიდრო თანამშრომლობს შესახებ და ჩეჩნეთიც ამ ომის ნაწილია. და ახლა, შეერთებული შტატების ოფიციალური პირებისაგან, ალბათ, ვერ გაიგებთ ჩეჩნეთის დამოუკიდებლობის მხარდამჭერ რაიმე გამონათქვამს. კრიტიკა შეიძლება მომდინარეობდეს სამართალქმაგთა ორგანიზაციებისგან.

იან რუნოვი: როგორ ფიქრობთ, შესაძლებელია თუ არა აფხაზეთში შეიარაღებული ბრძოლის დაწყება დამოუკიდებლობისთვის, რაც აფხაზეთს აქცევს „ჩეჩნეთად“ საქართველოსთვის?

გიმ ოგულნიკი: არ შეიძლება არ გავითვალისწინოთ ისეთი ვარიანტი, როგორიც არის შეიარაღებული კონფლიქტი, მაგრამ აფხაზეთის „ჩეჩნეზაცია“, ალბათ არ არის შესაძლებელი. ის, რომ აფხაზეთის მოსახლეობის ნაწილი მუსლიმანები არიან და მათ შესაძლოა დაუჭირონ მხარი ისლამისტმა ტერორისტებმა, ძალზე საშიშია როგორც რუსეთისთვის, ისე საქართველოსა და მთელი მსოფლიოსთვის. ამიგომ აფხაზეთის კონფლიქტის საკითხი, მისი გაღვივების შემთხვევაში, ალბათ, გადაწყდება გაეროს, ევროპის გაერთიანების, უკიდურეს შემთხვევაში, ნატოს დახმარებით...

მიხეილ სააკაშვილს არაერთხელ მიუნიშნებია, რომ დაინტერესებულია პრობლემის დიპლომატიური და არა ძალისმიერი გზით მოგვარებით და მზად არის დახმარებისთვის მიმართოს საერთაშორისო ორგანიზაციებს.

მოამზადა სიმონ კილაძემ.

⊙ დეპუტატობის კანდიდატი

როცა შვილი სიმაღლეში გადაგასწრებს

ეს უპრეცედენტო შემთხვევაა, – დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის გამგებელმა თანამდებობა დატოვა და 24 ოქტომბრის რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნებში მაჟორიტარად კენჭისყრა გადწყვიტა. აქამდე ეს არავის გაუკეთებია. რაიონს, სადაც 14 ბაზრობაა და მათს შემოსავალ-გასავალზე მითები დადის, ცხადია, საკუთარი სურვილით არავინ გამოემშვიდობებოდა. და ეს ჩაიდინა თეიმურაზ ჭეიშვილმა. რატომ?

– თეიმე გამგებლის სტატუსითაც ბევრრამ გავაკეთე, – ამბობს იგი, – სტადიონისა და ვაგზლის მიმდებარე ტერიტორიების გაწმენდა, გარეჯაჭრობის სრული აღკვეთა, იქ მცხოვრები ხალხისთვის ყოველდღიური ნორმალური პირობების დაბრუნებაც კი საკმარისია რაიონის პირველი პირის საქმიანობის შესაფასებლად. მთელი თბილისი იყო აღშფოთებული და გაწამებული აქ შექმნილი ვითარებით. ახლა მოსახლეობამ დაისვენა, შვებით ამოისუნთქა, ნერვები დაიწყნარა, თანაც ქალაქი ქალაქს დაემსგავსა. მშვენიერი პარკი აღდგა, ტრანსპორტის მოძრაობა მოწესრიგდა. იგივე გაკეთდა დღემის მასივში, „დინამოს“ საწვრთნელი ბაზის მიმდებარე ტერიტორიაზე. უამრავი ჯიხური ავიღეთ, ხეივანი კეთილმოვაწყეთ, ცნობილი ტყეპარკი შევინარჩუნეთ, რომელსაც კერძო მფლობელები სპობდნენ.

პარალელურად ბაგონმა თეიმურმა ერთი ისეთი საჭირბოროტო საკითხიც მოაგვარა, რომელიც ჩვენს მომავალს, ჩვენი ახალგაზრდა თაობის პერსპექტივას ეხება. რა დასამალია და, ჩვენს სკოლებშიც შეიჭრა უამრავი მანკიერება. ამიტომ პაგარებს ახლებური მიდგომა, ახლებური დარიგება სჭირდება. აქ შეცდომის დაშვების უფლება არცა გვაქვს. მთლიანად უნდა დაიწვა...

– გამგებლობამდე, დაახლოებით, ერთი წელიწადი განათლების საქალაქო სამსახურის უფროსის მოადგილედ ვიმუშავე, – განაგრძობს ბაგონი თეიმურაზი, – იქ, არ გავურბივარ ამ სიტყვების ხმარებას, მე შევქმენი ჯანსაღი სკოლის პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებდა ჩვენი მომავალი თაობის ფიზიკურ და სულიერ წრთობას, საამისოდ მატერიალურ-ტექნიკური თუ ფინანსურ-ეკონომიკური ბაზის განმტკიცებას. ამ პროგრამით, როგორც იგყვიან ხოლმე, შეხმატკბილებულად მუშაობდნენ მასწავლებლებიც, ექიმებიც, ფსიქოლოგებიც. ისინი ქმნიდნენ ყველა პირობას, რათა თითოეული ახალგაზრდა კომპლექსურად მიარეკოდა ფიზიკურ, სულიერ, პატრიოტულ სიწმინდეებს. მე დიდად მეამყყება, რომ ეს ჯანსაღი სკოლის პროგრამა, პრაქტიკულად, სწორედ დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონში და სწორედ ჩემი გამგებლობის დროს ამუშავდა.

ძველი ხელისუფლების დროს ჩინოვნიკები სკამებს ეჯაჭვებოდნენ, ლამის „პოსტგზე“ კედებოდნენ. საქმე კეთდებოდა თუ ფუჭდებოდა, ხალხი იცინოდა თუ გიროდა, ჩინოვნიკი პასუხს არ აგებდა. ივდა და ივდა, რა ენაღვლებოდა. თეიმურაზ ჭეიშვილი ასეთ დეტალებს იმთავითვე ალმაცერად უყურებდა...

– გამგებლად 3 თებერვალს დამნიშნეს, – იხსენებს დეპუტატობის კანდიდატი, – საქართველოს პრეზიდენტთან შეხვედრისას მეც და სხვა გამგებლებსაც გარკვევით გვითხრეს, რომ ჩვენ მიველიოდით ხალხში სრულიად ახალი მისიით – იმედის აღსრულების მიმა მუშაკმა ეს გაჭირვება გულთან ახლოს არ მიიგანა, არაფერი გამოუვა. მარგო იმის თქმა რად ღირს, რომ წლეულს ჩვენს რაიონში ერთჯერადი დახმარებისთვის გამოყოფილი იყო 95 ათასი ლარი, ეს თანხა, კანონის ფარგლებში, 182 ათასზე ავიყვანეთ და 6 ათას ოჯახს ხელი გავუმართეთ. იმედი მაქვს, რომ დიდუბის რაიონში დაწყებულ უამრავ საქმეს, რომლებიც ვერ დავამთავრე სხვადასხვა ზემდგომ ორგანოში აღმართული სუბიექტური თუ ობიექტური ბარიერების გამო, პარლამენტიდან დავასრულებ.

ასეა თუ ისე, გულში კვლავ რჩება უხერხული კითხვა: – გამგებელია, სასეკეთო საქმეებს აკეთებს, ეს სიამოვნებას ანიჭებს და მაინც მიდის... იცით, რა... თეიმურაზ ჭეიშვილს იმთავითვე სურდა პოლიტიკურ ასპარეზზე ყოფნა. მან წინა ხელისუფლების დროს, 2003 წლის 2 ნოემბრის არჩევნებშიც გაიმარჯვა, ნაციონალთა სიით დეპუტატიც გახდა, უბრალოდ, იმ პარლამენტში არ შევიდა, თორემ აქ ადგილი განაღდებული ჰქონდა. აი, ახლა კი შევა, იმიტომ, რომ ხელისუფლება შეიცვალა, საქმის კეთების, ძველის ნგრევის და ახლის შენების ეამი დადგა.

– ამ რაიონში კენჭს ვიყრით სამი პიროვნება, – განაგრძობს ბაგონი თეიმურაზი, – მე – ნაციონალური მოძრაობიდან, თავართქილაძე – კობა დავითაშვილის ბლოკიდან და ჩიხლაძე – შალვა ნათელაშვილის პარტიიდან. ორივე ოპოზიციური ფრთიდანაა. დასამალი არაა, საღლეისოდ მოსახლეობა მაჟორიტარად ირჩევს ისეთ კაცს, რომელიც ყველაზე მეტ პრობლემას მოაგვარებს, ხალხს ყოფას შეუმსუბუქებს. საამისოდ კი საჭიროა ურთიერთობა სახელისუფლო სტრუქტურებთან. უმაგისოდ არაფერი იქნება. თუ ხალხი მაჟორიტარად ოპოზიციონერს აირჩევს, ეს ოპოზიციონერი ან ხელისუფლებას უნდა შეეკრას, ან მას თავი შეაკლას. ორივე დამღუპველია თავად ოპოზიციონერისთვის, შესაბამისად, ამომრჩევლისთვის. ამიტომაც გაკილვით უარიანია მოსახლეობამ ხმა მისცეს სახელისუფლებო ბლოკის, მმართველი პარტიის კანდიდატს.

იგი პროფესიით ექიმია. 9 წელიწადი მუშაობდა გემებზე, რომლებიც უცხოეთში დაცურავდნენ. მისთვის ახლობელია ადამიანი თავისი ყოველდღიურობით და პარლამენტგიდანაც აპირებს დიდ ბრძოლას სოციალური საკითხების გადასაჭრელად, კორუფციული ფაქტების აღსაკვეთად, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დასამკვიდრებლად. იგი პირობას აძლევს დიდუბის მოსახლეობას, რომ ერთი ნაბიჯითაც არ დახევს უკან უსამართლობის, უზნეობის წინააღმდეგ ლაშქრობაში.

– დასავლური ცივილიზაცია ჩვენში დამახინჯებულად შემოვიდა, – ასკვნის ბოლოს ბაგონი თეიმურაზი, – შეირყვნა ჩვენი მენტალიტეტი, ტრადიციები, ზნეობრივი ნორმები... ნელ-ნელა ტაციდა ღედაშვილობა, მამაშვილობა, ნათესაობა, მეგობრობა, ძმობა... დაიკარგა სამშობლოს სიყვარული, წინაპართა პატივისცემის გრძნობა... წინა პლანზე წამოვიდა ბიზნესურთიერთობა, ბიზნეს-პარტნიორობა, ბიზნესთანამშრომლობა... კაცი სულ საქმეშია ჩაფლული, ოჯახისთვისაც ვეღარ იცლის. ჩემმა უფროსმა ვაჟმა ისე გადამასწრო სიმაღლეში, რომ დიდი მოგვიანებით შევნიშნე ეს. აი, რა მოიგანა დრომ. უთენია გადიხარ შინიდან და შუაღამისას შედიხარ. თუ ქვეყნის ერთგული ხარ, დღეს სხვაგვარად ვერ მოიქცევი. არადა, საქმის იქით ბევრი სხვა რამეცაა, – უფრო ღირებული, უფრო გაუხუნარი, უფრო საშური.

ამიტომ ჩვენ არ უნდა მოვწყდეთ ჩვენს ფესვებს. ეს ფესვები დროულად უნდა მოვრწყათ, მოვუაროთ, რათა არ გახმეს, არ გადაჯიშდეს... გაუცხოება, გულცივობა, უმადურობა, ჩვენთვის დამღუპველია. უპირველესად ქართველობა, ადამიანურობა უნდა შევინარჩუნოთ.

ჯერ თეიმურაზ ჭეიშვილს სიტყვა არ გაუტეხავს. და არც ახლა გატეხს. იცის, რომ მაჟორიტარობა დიდ რისკსაც ნიშნავს და ამ რისკზე ასევე დიდი პასუხისმგებლობით მიდის.

გონდო გულიაშვილი.

თეიმურაზ ჭეიშვილის ფოტო.

⊙ ჩანახატი

ჩემი სადგური

8 ოქტომბერი რკინიგზელის დღეა

რუბრიკა წვიმის წინ გარინდებულს ტყვეებს მთრთოლვარეს, ააზურჩულებს, აამდერებს მაისის წვიმა, ისე ნელ-ნელა ხმიანდება ჩემი სადგური. შემოანათებს შორით პირველი ლოკომოტივი, რაღაც გოროზის, ბუმბერაზის ლაიგმოტივი, აახმაურებს გალვიძებულს წვიმიან ბაქნებს.

ხალხი, ზღვა ხალხი, მოფუსფუსე, მუდამ მოძრავი, დამხვდური მზერა, მომლოდინეს ვუმზერ სახეებს.

ჩვიდმეტი წელი... სულ ადვილად დასცდება ბაგეთ. დარში, ავდარში, გახსენება კოშმარულ წელთა, როცა თბილისში, მთელს სრულიად საქართველოში, ავტომატების ენით ყველა ლაპარაკობდა. გავუძლეთ ავ დროს ან რის ფასად იმ წლებს გავუძლეთ... კეთილ მასპინძლად ჩვენ ვიყავით ყველას დამხვდური, დღისით თუ ღამით, ამ ცხოვრების ყველა „ტაროსში“, მის ვალს იხდიდა პირუთვნელად ჩემი სადგური.

და ახლა, როცა ისტორიის დგას სხვა სამანი, ეს შედარება? თვისებურად გამეცინება, დამის სადგური იმ ელეხკაცს ჰგავს, შრომით დაღალულს, როს ბუხრის პირას გემრიელად ჩაეძინება.

იმ დღეს მოვესწრო, რუდუნებით ღმერთს ვეხვეწები, ეს ჩემი ერის ნატვრა, ალბათ, მალე ახდება, როცა დიქტორის ხმას შევიცნობ, ხმას მონოგონურს, ყოველ საღამოს, ამაყად რომ გამოაცხადებს:

... მაგარუბელი, ნომრით ექვსასორმოცდაექვსი (გულში გავიელვებ, სად იყავით წლები, აქამდე) ლურჯი ექსპრესი სოხუმისკენ მიმავალიო, ათიოდ წუთში ჩამოდგება პირველ ბაქანზე.

არ მოუკლავს ქვეყანაზე ჩუმ ნაგვრას კაცი და წრფელი გრძნობებით, დიდი გულით მინდა ვინაგრო, საქართველოში რომ არავის ერქვას დევნილი, დედის თვალებზე კვლავ ცრემლები არ დავინახო.

ჩემი სადგურის დიდ კოლექტივს ვუძღვნი ამ წერილს, ვინც არ დაეცა, არა გატყდა, ვინც დღემდე გაძლო, ვინც ერთგულებას, სიყვარულსა, მოყვრის გაგანას პაგივი დასდო.

ვანო უნგიაძე,
თბილისის სამგზავრო სადგურის ვაგზლის მორიგე.

P. S. *– „გვფარავდეს ღმერთი, შეგვწეოდეს არსთაგანმრიგე, გრძნობა არ ცვდება, სათქმელია რამდენ რამეზე, ჩემო ძვირფასო, საქართველოს რკინიგზელებო, გამარჯვებით და სიხარულით გევლოთ „მწვანეზე“.*

⊙ ინფორმაცია

კონფერენცია ინტერესდებიან ჩვენი პორტებით

ბუშინ თბილისში, სასტუმრო „ქორთიარდ-მარიოტში“ საქართველო-ამერიკის ბიზნეს-საბჭოს მეშვიდე კონფერენცია გაიხსნა. კონფერენციაში მონაწილეობს 35-მდე საინვესტიციო ორგანიზაცია და ამერიკელი ბიზნესმენი, რომლებიც საქართველოში თავიანთი ბიზნესის დაფუძნება-განვითარებით არიან დაინტერესებულნი.

როგორც გუშინდელ კონფერენციაზე გახდა ცნობილი, ამერიკელების განსაკუთრებულ ინტერესს, პირველ რიგში, ბათუმისა და ფოთის პორტები იმსახურებს. ასევე მოსალოდნელია, ამერიკელებმა გარკვეული ინვესტიციები ჩადონ „ელექტროკავშირსა“ და „ტელეკომში“, აგრეთვე გურიიმის დარგში.

პარასკევს კონფერენციის მონაწილეები დასავლეთ საქართველოში, კერძოდ, ბათუმსა და ფოთში გაემგზავრებიან, სადაც ადგილზე დათვალიერებენ იმ ობიექტებს, რომლებიც მათი ინტერესების არეალში შედის.

პრეზენტაცია თბილისს ახალი უბანი ექნება

ორთაჭალამ გუშინ ახალი საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობას ჩაეყარა საფუძველი. საცხოვრებელი კომპლექსი „ორთაჭალის ტურფა“ და ფიროსმანის სანაპირო შპს „ევრას“, სამშენებლო კომპანია „არსის“ და თბილისის მუნიციპალიტეტის ერთობლივი ძალისხმევით ამშენდება.

ჩოლოყაშვილის ქუჩის დასაწყისში, სამივე მხარეს შორის ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გაფორმდა ჯერ ფურცელზე, შემდეგ კი იმ სარეკლამო დაფაზე, რომელიც ამ ქუჩაზეა განთავსებული.

საცხოვრებელი კომპლექსი პირველი მტკვრისპირა უბანი იქნება თბილისში, რომელიც 63 ჰექტარ მიწის ფართობზე განთავსდება. პროექტი სრული საუნო ინფრასტრუქტურის მოწყობას ითვალისწინებს, რომელიც ხუთ სართულამდე საცხოვრებელ სახლებს მოიცავს. პროექტის მიხედვით, ასევე დაგეგმილია კომპლექსის საკვაჭრო ობიექტების, ბიზნესცენტრის და საპარკო ზონის მოწყობა.

საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა ე.წ. ბანების სისტემით განხორციელდება, რაც სახლების სახურავების ფართების გამოყენებას გულისხმობს. გარდა ამისა, გათვალისწინებულია ორი ხიდის მშენებლობა, რომლებიც ახალ უბანს მტკვრის მარჯვენა სანაპიროსთან დააკავშირებს.

ახალ მშენებლობაში ჩართული იქნება დედაქალაქის ნებისმიერი მოქალაქე, ვისაც ამის სურვილი გაუჩნდება. მშენებლობის პირველი ეტაპი 2-3 წელიწადში დასრულდება, რა დროსაც 1000 ბინა ამენდება.

ინტერ-პრესი.

⊙ რა განაძი გვძონია!

„დედოფლის გორა“ მოგვითხრობს

კარგა მაღალ და მოტიტვლებულ თხემზე, სადაც ახლა ვდგავარ, საოცარი სანახაობა იშლება. საიოაც გავიხედავ, მინდვრები და ჭალებია. გორაკს ქვევით დაქნეული ბილიკი ჩაუყვება, სულ ძირში კი ნაფური წყლების ნაკადული თავ-პირის მტკვრვით მდინარე ფციასკენ მიიჩქარის, რომ მასთან ერთად დაცემულ მინდორზე მტკვარს შეუერთდეს. მტკვარზე სარკინიგზო ხიდია, ეს-ეს არის ხიდზე ნავთობის ცისტერნებით დატვირთული შემადგენლობა შემოდგა, იგი ახლა ხიდს ფრთხილად გაივლის, მიწის ვაკისზე გავა, სვლას მოუმატებს, ელმავლის გაბმულ კივილს კი ქარი წაიღებს და შორს, ჰორიზონტს იქით გადაჰკრგავს.

მინდვრის ბოლოში, საავტომობილო გრასის მოშორებით, სადაც ცოგა ხნის წინათ კომბაინით ჭირნახულს იღებდნენ, გრეკერი გუგუნებს, სოფელა საშემოდგომო ხვნაც დროულად უნდა დამთავროს და თესვაც.

ეს დღევანდელი საქართველოა, XXI საუკუნის დასაწყისი...

მაგრამ როგორი იყო საქართველო ამ ოცი საუკუნის წინათ, პირველი საუკუნის დასაწყისში, ვინ ამუშავებდა ამ მინდვრებს, ვინ სახლობდა აქ, რა საქმიანობას ეწეოდა, რა სასოფლო-სამეურნეო თუ საბრძოლო იარაღს ამზადებდა. ამ კითხვებს ქარელის რაიონის სოფელ დოღლაურთან, „დედოფლის გორაზე“ ეძლევა პასუხი. ჩვენგან რამდენიმე ნაბიჯზე, გორაკის ორ უბანზე არქეოლოგები მუშაობენ. აქ არიან საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი **ნანა გოგიბერიძე,** საქართველოს ხელოვნების მუზეუმის არქეოლოგიის განყოფილების გამგე, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი **გია მახარაძე** და, რა თქმა უნდა, ცნობილი მეცნიერი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, სიმონ ჯანაშიას სახელობის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მთავარი მეცნიერი თანამშრომელი, პროფესორი **იულონ გაგოშიძე.** სწორედ იგია ამ აღმოჩენის ავტორი, რომელსაც ქართულ სამეცნიერო წრეებში დიდი ხმაური მოჰყვა: 1985 წელს აქ, „დედოფლის გორაზე“ პროფესორმა იულონ გაგოშიძემ ანტიკური ხანის სამეფო სასახლეს მიაკვლია.

სამეფო სასახლე ჩვენს წელთაღრიცხვამდე პირველი საუკუნის დასაწყისშია აშენებული, იგი სამსართულიანი ყოფილა და გორის თხემზე 3500 კვადრატულ მეტრზე მეტი ფართობი ჰქონია დაკავებული.

მეცნიერის ვარაუდით, ჩვენი წელთაღრიცხვის პირველი საუკუნის ბოლოს ჯერჯერობით გამოუცნობი მიზეზით სამეფო სასახლე მოულოდნელმა და ძლიერმა ხანძარმა შთანთქა. ხანძარი იმდენად სწრაფად გავრცელებულა, რომ აღამიანებმა შენთბიდან თუმცა გაქცევა მოასწრეს (ერთი აღამიანის ჩონჩხი ეი არ არის აღმოჩენილი), პრაქტიკულად, ვერაფრის წალება მოახერხეს. ზედა სართულების დამწვარ-დაღუღებულმა ნანგრევებმა საუკუნოდ დაფარა ქვედა სართულების ოთახები. გაოცებას იწვევს ამ ოთახებში მოკვლეული ნივთიერების სიმრავლე და მრავალფეროვნება. ექსპედიციამ უკვე 15 ოთახი გათხარა. სახელმწიფო მუზეუმში კი 10 ათასზე მეტი ექსპონატია შეგროვილი. რა ნივთებია ეს? ლითონნის, ხისა და ძვლის ავეჯი, საბრძოლო და სამეურნეო იარაღ-საჭურველი, თიხის, მინისა და ლითონნის ჭურჭელი, სამკაულები, ქსოვილები და ბალთები, ოქროსა და ვერცხლის მონეტები, ძვლის გრავირებული სათამაშო-სამკითხაო ფიგურები, ყურძნის წიწა, კაკალი და ხილის კურკები, სხვადასხვა მარცვლეული, ფქვილი და გამომცხვარი პურიც კი!

სულ ახლახანს აღმოაჩინეს პურის საცხობი ღუმელი (ფურნე), მარცვლეულის შესანახი საწყობი და მარანი ოთხი ქვევრით. თითოეულის მოცულობა 800-900 ლიტრია.

– დღემდე საქართველოში არც ერთ არქეოლოგიურ ძეგლზე ასეთი რამ არავის შეხვედრია, – ამბობს პროფესორი იულონ გაგოშიძე და განაგრძობს: – „დედოფლის გორაზე“ ხანძრისა და ნგრევის გრაგედია ძალიან ჰგავს იმას, რომელიც, დაახლოებით, იმავე ხანებში (ახალი წელთაღრიცხვის 79 წ.) დაგდცა თავს ვეზუვის ძირში გაშენებულ პომპეის, როცა ამოფრქვევამ ვულკანმა ცეცხლსა და ლავაში ჩამარხა ნეაპოლის პროვინციის ეს მშვენიერი ქალაქი.

სიგყვამ მოიგანა და „დედოფლის გორაზე“ აღმოჩენილი ნივთები ძალიან ჰგავს პომპეურს. მაგალითად, პომპეის გათხრებიდან ცნობილი ბრინჯაოს იგალიური ჭურჭელი „დედოფლის გორაზე“ უფრო მეგი აღმოჩნდა, ვიდრე მთელ დანარჩენ საქართველოში.

კვლავ მეცნიერის ერთი საინტერესო დაკვირვების შესახებ: რადგან „დედოფლის გორაზე“ სამეფო სასახლე იდგა, აქ აღმოჩენილი ფუფუნების საგნებიც ძვირფასი და ღირებული უნდა ყოფილიყო. მართლაც, ბევრი ნივთი რომიდან და რომის პროვინციებიდან – იგალიიდან, მცირე აზიიდან, სირია-პალესგინიდანაა შემოგანილი, ამასთან, სავარაუდოდ, დიპლომაგიური საჩუქრების სახით. სასახლის ეზოში აღმოჩენილ ვერცხლის ბეჭედში ჩასმული ძოწის თვალი, რომელზეც ჩვენს წელთაღრიცხვამდე III საუკუნის ეგვიპტის დედოფლის არსინოე მეორის პორტრეგია გამოსახული, მეცნიერის აზრით, სხვა ნივთებთან ერთად ქართლის მეფის, ფარნავაზ მეორისთვის საჩუქრად უნდა გამოეგზავნა ეგვიპტის უკანასკნელი დედოფლის, კლეოპატრას მეუღლეს, ანტონიუსს, ძველი წელთაღრიცხვის 36 წელს, ალბანეთის წინააღმდეგ რომაელი და ქართული ჯარების ერთობლივად გალაშქრების წინ.

იხ. მე-4 გვ.

⊙ როგორი საგადასახადო კოდექსი გვინდა?

გვაძუშავეთ, მაგრამ ნე დაგვასრჩობთ!

დღეს ქვეყანაში იმდენ გაუგებრობასა და ვნებათაღელვას არც ერთი ეკონომიკური თემა არ იწვევს, რამდენსაც საგადასახადო პოლიტიკა. ეს თავად მოქმედმა საგადასახადო კოდექსმა განაპირობა, რომელიც არასრულფასოვნების გამო კრიტიკის ქარცეცხლში მოექცა. ახალმა ხელისუფლებამ მოსვლისთანავე აღიარა კოდექსის ძირითადი პრინციპების შეცვლის აუცილებლობა და დაიწყო ზრუნვა გადასახადების ლიბერალიზაციისთვის. უკვე შემუშავებულია ახალი საგადასახადო კანონის პროექტი.

კარგია თუ ცუდი ეს კანონშროექტი, მოსწონთ თუ არა ის ჩვენს მეწარმეებს? ბოლოს და ბოლოს, გვექნება ისეთი კანონი, რომელიც მათ ნორმალური მუშაობისა და ცხოვრების პირობებს შეუქმნის?

ამმს თაობაზე ჩამოვუდგე სიტყვა ცნობილ ქართველ მეწარმეს, ლედაქალაქის №4 პურის ქარხნის დირექტორს მალხაზ ფოლიძეს, რომელიც ამავე დროს მეპურეთა ასოციაციასაც თავკაცობს. მისი აზრით, ყველა ქვეყანაში, სადაც კი გადასახადებია, გეხვდებიან როგორც კანონშემსრულებელნი, ისე კანონდამრღვევნი, ისინი, ვინც თავს არიდებს გადასახადებს. ხელისუფლების ვალია, შექმნას კანონშესრულების გარემო, ხელი შეუწყოს მეწარმეობის განვითარებას და არა მის დამუხრუჭებას, როგორც ეს დღემდე საქართველოში ხდებოდა.

ბაგონ მალხაზ ფოლიძეს სწორი საგადასახადო პოლიტიკის გამგარებელ ეტალონ ქვეყნებად მიაჩნია ამერიკა და ბერმანია, რომლებმაც თავის დროზე ბევრი რამ გააკეთეს მეწარმეთა უფლებების დასაცავად და ლიბერალური საგადასახადო სისტემის დასამკვიდრებლად. მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ, – ამბობს ის, – გერმანიაში ეკონომიკური სასწაულის ავტორი გახლდათ ქვეყნის ეკონომიკის მაშინდელი მინისტრი ლუდვიგ ერჰარდი, რომელმაც გადასახადებს არც მეგი, არც ნაკლები – „ყველას კეთილდღეობა“ უწოდა.

მისი თქმით, გადასახადების თემა საქართველოსთვის ახალი არ გახლავთ. არქივებში არსებობს ჯერ კიდევ 1575 წლიდან შემონახული დავთრები, რომლებიც ე. წ. „საყდრის გამოსავლის“ ბეგარის თაობაზე გვაუწყებენ. მაშინ გადასახადებს, როგორც ამ დავთრებიდან ირკვევა, კამეჩის, ძროხის, ცხვრის, სხვა ცხოველების სულადობის და ნაგურალური პროდუქტების მიხედვით იხდიდნენ.

ძველი საქართველოს საგადასახადო სისტემაში თურმე ჩათვლის მექანიზმიც მუშაობდა. ამის მაგალითად ბაგონ მალხაზს მოჰყავს ალექსანდრე მეორის (კახთბატონიშვილის) შვილის დავითის სტუმრობა ცნობილი თელაველი ვაჭრის – სომხიშვილის ოჯახში. დავითს ცუდი სიმთვრალე სცოდნია და შეგარხოშებულს ვაჭრის ქონება ერთიანად მიულეწ-მოულეწია. ვაჭარი მაშინდელ ქონდართუხუცესს (ახლანდელ საგადასახადო სამსახურის უფროსს) უნუგეშებია: ნუ გეშინია, ბარალს გადასახადებში გამოგაკლებთო.

გადასახადების დამრღვევნიც ყოფილან. ერთხელ კახთა მეფის მიერ დაკანონებული ხორბლის გადასახადი მის მოურავს დაურღვევია და თავის სასარგებლოდ ერთი მტკაველით გაუზრდია. უსინდისო, მშრომელი ხალხის წურბელა მოურავი ელეხებმა მოკლეს. ეს რომ გაიგო, მეფე თურმე განრისხდა, მაგრამ რიცა შეიტყო კანონდამრღვევი მოურავის მოკვლის ნამდვილი მიზეზი, ხალხის მიერ გამოტანილი სასჯელი სწორად მიიჩნია.

ეს მაგალითი, – ამბობს მრავალნაკადი მეწარმე, – ღღევანდელ ხელისუფალთა გასაგონად მოვიგანე. მათ თუ უნდათ, რომ ქვეყნის ეკონომიკა მოღონიერდეს, გადამხდელს იმდენი უნდა გადახდევინონ, რამდენიც შეუძლია. თუ მეწარმე გადასახადმა წელში გაწყვიტა, ის აღარც საკუთარ თავს არგებს და აღარც სახელმწიფოს.

ცნობილია, რომ ღვინის წარმოებისა და ვაჭრობის გაფართოების მიზნით მეოცე საუკუნის დასაწყისში ქართველი მეწარმეები საკანონმდებლო გადასახადებისგან გაათავისუფლეს. უფრო აღრეც, 1880-იან წლებში, კონიაკის წარმოებაში დაწესდა საგადასახადო შეღავათები, რათა ქართულ კონიაკს ფრანგულისთვის კონკურენცია გაეწია. ამ ღონისძიებამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ქვეყანაში მეწარმეობის აღორძინებას, დავით სარაჯიშვილს კი საშუალება მისცა, არაერთი კეთილი საქმე გაეკეთებინა. განა ეს არ არის სწორი საგადასახადო პოლიტიკის ნაყოფი?

ამიტომ საჭიროდ მიმაჩნია, – ასკვნის მალხაზ ფოლიძე, – ჩვენი ძალა და ღონე ეროვნული წარმოების აღმავლობას მოვახმაროთ, ისეთი კანონები შევქმნათ, რომლებიც კი არ დაამუხრუჭებს, პირიქით, ხელს შეუწყობს მეწარმეთა თავისუფალ, შემოქმედებით საქმიანობას. სამწუხაროდ, ამჟამად მოქმედი საგადასახადო კოდექსი იმდენად ბუნდოვანი და გაუგებარია, რომ არც მეწარმეს ესმის და არც ვაჭარს. იგი ხშირად გამყიდველის პასუხისმგებლობას მყიდველს აკისრებს, გადასახადის არგადამხდელს უკეთეს პირობებს უქმნის, ვიდრე წესიერ გადამხდელს და კანონის დამცველს, რომელსაც პრობლემები ექმნება. ამიგომაც გაიზარდა ჩრდილში მყოფი ეკონომიკის მსურველთა რიცხვი, რის გამოც დაღვა მოქმედი კოდექსის შეცვლის აუცილებლობა. მეწარმე ურჩევს პარლამენტის წევრებს, ახალი კანონშროექტის თითოეული აბზაცი დაკვირვებით წაიკითხონ და ისეთი კოდექსი მიიღონ, რომელიც მარგივი და ყველასთვის გასაგები იქნება, რომელიც წელში აღარ გაწყვეტს მეწარმეს და აღარ აიძულებს, დანაშაულებრივად გაურიგდეს მაკონტროლებლებს.

გვექნება კი ასეთი საგადასახადო კოდექსი? მალხაზ ფოლიძეს ამაში რაგომღაც ეჭვი ეპარება. იგი ფიქრობს, რომ ახალი საგადასახადო კოდექსის პროექტით განსაზღვრული მაღალი საგადასახადო გვირთი და მკაცრი აღმინისტრირება ბევრ საწარმოს მუშაობაზე ხელს აალებინებს. მას გაუმართლებლად, უფრო სწორად, გაუგებრობად მიაჩნია ამ ეგაპზე ქონების გადასახადის დაწესება. მკაცრი საკანონმდებლო ზომები, – ამბობს ის, – პირველ რიგში, ელექტროენერგიისა და წყლის სგაბილურ მოუწოდებლობაზე უნდა მივიღოთ, გავამკაცროთ ფალსიფიკაციასა და კონტრაბანდასთან ბრძოლა. დედაქალაქის ბევრ უბანს ჯერაც წყალი გრაფიკით მიეწოდება, ხოლო ქუთაისში, რუსთავსა და ფოთში იგი, საერთოდ, დეფიციგია. ამის ფონზე პრივაგიზებული ბინებისა და საკუთარი სახლების (რომლებიც კარგავს საკუთრების გაგებას) დაბეგვრა, თანაც ჩვენი დასაქმებისა და მცირე ხელფასების პირობებში, მხოლოდ გაუგებრობას გამოიწვევს.

უფრო უარესი, თუ ამ გადასახადს მეწარმეობის კუთხითაც შევხედავთ, ის შეღავათი, რომელიც დღეს 2 პროცენტით შემცირებიდან უნდა მიეღო მეწარმეს, ახლა ამ უძრავი ქონების გადასახადით გადაიფარება და შეიძლება, შემცირების ნაცვლად იგი უფრო დაამძიმოს კიდეც.

ახალ კოდექსში ჩაწერილია, რომ ვინც დავობს, მტაციცების ტვირთი იმანვე უნდა იკისროს. ბაგონ მალხაზ ფოლიძეს მიაჩნია, რომ ეს კოდექსის დიდი ხარვეზია. – აბა, წარმოიდგინეთ, – ამბობს ის, – თუ საგადასახადო ინსპექციი რაიმე დარღვევას უპოვის მეწარმეს, ის მას ჯარიმებს დაარიცხავს, მერე დააყადაღებს და წავა. რა უნდა ქნას ამ შემთხვევაში მეწარმემ? იგი უნდა წავიდეს სასამართლოში, იჩივლოს, ამტკიცოს, რომ უდანაშაულოა, თანაც ამისთვის გარკვეული თანხა გადაიხადოს.

მაინც, როგორი უნდა იყოს საგადასახადო ტვირთი, რომ მეწარმემ დაყენებულ საქმეზე გული არ აიყაროს? მალხაზ ფოლიძის აზრით (და არა მარტო მისი აზრით), ასეთი ტვირთი საერთო შემოსავლების 15 პროცენტს არ უნდა აღემატებოდეს. ვაჭრობის სფეროს ბრუნვიდან 3 პროცენტი უნდა ჰქონდეს გადასახადი, მომსახურების სფეროს – 10 პროცენტი, დივიდენდიდან 10-პროცენტიანი გადასახადი კი საერთოდ უნდა გაუქმდეს. თუ გვინდა, რომ მეწარმის შრომა შედეგიანი იყოს, 18-პროცენტიანი ღდგ, ნაცვლად პროდუქციის მთლიანი ფასისა, მხოლოდ დანამაგზე უნდა დაედოს.

მეწარმეს აქვს სხვა მოთხოვნებიც (ყველა ვერ ჩამოვთვალე), რომლებსაც ახალი საგადასახადო კოდექსი თუ გაითვალისწინებს, ქვეყნის ეკონომიკაც მოიგებს და თავად მეწარმეც. რა თქმა უნდა, ხელისუფლება საგადასახადო პოლიგიკაში მარგო მეწარმეთა სურვილებს და მოთხოვნებს ვერ დაეყრდნობა, მაგრამ იმას უეჭველად უნდა მივაღწიოთ, რომ ახალი საგადასახადო კანონი ახალ თავსატეხად არ ვაქციოთ. ამის თაობაზე იყო საუბარი ამ დღეებში გუდაურში გამართულ განხილვაზეც, სადაც ახალი კოდექსის მისამართით მწვავე შენიშვნები გამოითქვა.

ოთარ ხუციშვილი.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 234, პარასკევი, 8 ოქტომბერი, 2004 წელი.

ინფორმაცია

ყურადღება!

** მობილური დროებით გადადეთ!**

უახლოეს მომავალში ავგოტრანსპორტის მძღოლებს, რომლებიც მანქანის მოძრაობის დროს მობილურ ტელეფონებს გამოიყენებენ, საპატრულო პოლიცია ხუთი ლარით დაჯარიმებს. ეს საკანონმდებლო ინიციატივა გუშინ პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის სხდომაზე კომიტეტის თავმჯდომარემ ლევან ბეჟაშვილმა წარადგინა.

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონში და „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში“ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით შესაბამისი ცვლილებები შევა. ამას გარდა, მგზავრობის დროს საგრანს-

პორტო საშუალების მძღოლის, ან მისი მგზავრის მიერ უსაფრთხოების ღვედების გამოუყენებლობაც ხუთი ლარით დაჯარიმდება.

როგორც „ინტერ-პრესს“ იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარემ განუცხადა, ამ ცვლილებების შეტანა აუცილებელი მას შემდეგ გახდა, რაც ავგოსაგზაო შემთხვევები გახშირდა.

დახმარება „ქანარგომ“

ჯარს სანთავი აჩუქა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ნავთობპროდუქტების მომპოვებელმა და მწარმოებელმა ბრიგანულმა კომპანია „კანარგომ“ 10 ათასი ლარის ღირებულების საწვავი საჩუქრად გადასცა.

კომპანიის პრეზიდენტი დევიდ რობსონი გუშინ თავდაცვის სამინისტროში მინისტრ გიორგი ბარამიძეს შეხვდა და შემდგომი თანამშრომლობის შესახებ ესაუბრა.

როგორც შეხვედრის დასრულების შემდეგ დევიდ რობსონმა ჟურნალისტებს განუცხადა, „ბრიგანეთისთვის მნიშვნელოვანია მშვიდობიანი საქართველო“, თუნდაც იმიგომ, რომ კომპანია „კანარგო“ საქართველოში რამდენიმეწლიანი დიდი მოცულობის ინვესტიციის განხორციელებას გეგმავს.

„საქართველოში დაახლოებით 20 ახალი ჭაბურღილი დაიდგმება. იმედი მაქვს, რომ საქართველო უახლოეს ხანში ნავთობის მწარმოებელი ქვეყანა გახდება“, – აღნიშნა რობსონმა.

მისივე თქმით, „კანარგო“ მსგავსი სახის დახმარებებს მომავალშიც გააგრძელებს.

ინტერ-პრესი.

სევდიანი თარიღი

ჭაბუკი მარადისობიდან

სამოცი წლის წინათ, 1944 წლის ზაფხულში დაიღუპა მირზა გელოვანი, ჩინებული პოეტი... სრულიად ახალგაზრდა. „პატრონი არ ჰყავდა, თორემ რა უდიდა იმ ჯოჯოხეთიო“ (თ. მაღლაფერიძე), – უსაფუძვლოდ არ ითქვა ეს ტკივილიანი სიტყვები...

მეორე მსოფლიო ომმა მრავალი ნიჭიერი ქართველი მწერლის სიცოცხლე შეიწირა. ლადო ასათიანი „უღმერთო სენმა“ დაღუპა, ამავე თაობის ერთ-ერთი კოლორიტი, პოეტი ალექსანდრე (კოკი) საჯაია სვანეთში, რევაზ მარგიანთან სტუმრად მყოფი, მოულოდნელად გარდაიცვალა ფილტვების ანთებით. ასე, ერთმანეთის მიყოლებით დაკარგა ქართულმა პოეზიამ „ოქრობიჭები“, როგორც გალაკტიონი მოიხსენიებდა მათ სიცოცხლეშივე. „მაინც საკვირველია ის ბედი და უბედობა, რაც ჩვენს თაობას დაჰყვა. სამწერლო ასპარეზზე გამოსული ს�ი მეოთხედი რომ 22-25 წლის ასაკში განადგურებულიყოს, მეორე ამგვარი შემთხვევა ქართულ მწერლობას არ ახსოვს“ (ლადო ავალიანი)... რა იყო ეს? – მწარე რეალობა, თაობის ბედისწერა, განწირულთა ხვედრი თუ ყველაფერი ერთად? ეს იყო განწირულობის ნიშნით აღბეჭდილი თაობა...

ახალგაზრდა მწერალთა ХგუШი ჟურნალ „მნათობისა“ და „ჩვენი თაობის“ რედაქციების თანამშრომლებთან (თბილისი, 1939 წლის ოქტომბერი). მარცხნიდან მარХვნივ – წვანან: ლადო ასათიანი და მირზა გელოვანი; სხედან: დიმიტრი ბენაშვილი, ნიკა აბიასშვილი, პიერრი კალანდაძე, ერემია ქარელიშვილი, გრიგოლ აბაშიძე; ზდანან: გივი პაჭახიძე, რევაზ მარგიანი, ალეკო შენგელია, ალექსანდრე საХაია, ლეო კიკნაძე, ლადო ავალიანი, ვასო ლორთქიფანიძე, გაბრიელ Хაბუშანური.

მრავალშერეულნანი და მრავალხმიანი მირზას ომამდელი ლექსები. ჭაბუკური გზნებით აგაცებული სტრიქონები, სიცოცხლის და სილამაზის ტრფიალი. მისი პოემა „შავნაბადა“, რომელიც ჟურნალ „ჩვენი თაობის“ მე-2 ნომერში დაიბეჭდა, იდეურად თანამედროვეობას „ეხმაურებოდა“, წარმოაჩენდა კომკავშირელი ახალგაზრდობის სახეს, მაგრამ მხატვრული თვალსაზრისით, ტექსტის ცალკეული მონაკვეთი უღრესად ღირებულია. „შავნაბადა“ ლირიკული პოემის საუკეთესო ნიმუშია, მისი ბოლო თავი ცალკე ლირიკულ ლექსად აღიქმება. „ქართლის მიწავ“ – ამ სახელწოდებით იცნობს მკითხველი მირზას ამ პრწყინვალე სტრიქონებს:

ქართლის მიწავ, უტკბილესო,
საყვარელო ქართლის მიწავ,
ჩვენს ცხრათვალა დიაღ მზეს და
ჩვენს ალისფერ დროშას ვფიცავ!
ამ მწვანე ხეს, ძვლებზე გაზრდილს,
ამ ლოდების ხავსს და ნაყურს,
კავკასიონს ცამდე აწვდილს,
შავნაბადს, გულდაყანგულს,
ამ ბუჩქებს და იმ ქვრა ნისლს,
დილაობით შენ რომ იცვამ,
დაცვეშულთა დაქცეულ სისხლს,
დაღუბულთა ხსოვნას ვფიცავ,
ქარსა ვფიცავ, ხეს რომ არხევს,
ხანამ ნისლებს შემოახვევენ —
ხაკაძის ხმალის ნატეხს,
უკვდავებით ნათილისმარს,
ნარიეულას წარსულ სახეს,
აწ დარჩენილ ლიბოს ვფიცავ!
ვფიცავ ხვანის ნათქვამ ლიღვს,
ვფიცავ ჩემი ლეკსის ნინევს! —
თუ ოდესმე, როგორც ძველად,
აწ ცეს ვინმე შეგვეცილოს...
წმინდა ვალის მოსახდელად
უფოუმანოდ შეგეწირო.

(1938 წ.)

ეს ლექსი აშკარად გვაგონებს გალაკტიონის ლექსს „მშობლიური ჩემი მიწავ“ (1940 წ.) – რიგმულობით, მიმართვის ფორმით, აზრობრივად, სალექსო ზომით... გაველენა გალაკტიონისა გამორიცხულია, იმ უბრალო მიზეზით, რომ მირზას ლექსი ორი წლით ადრეა გამოქვეყნებული.

მრავალთა შორის მირზა გელოვანი ის სახელია, რომელიც ომის მსხვერპლთა ცოცხალ სახე-სიმბოლოდ გააიზრება თანამემამულეთა მიერ, მით უმეტეს, ლიტერატურულ სამყაროში, მათთვის, ვისთვისაც პოეზიას ჯერაც არ დაუკარგავს ხიბლი.

ომისდროინდელ ქართულ პოეზიაში მირზა გელოვანის ლირიკა აშკარად გამორჩეულია. ომის თემატიკის გარდა, ბევრ რამეს იტეკვს იგი: სიცოცხლით ტკბობის აღგაცებას თუ საგრფოსთან „გაბაასებას, გახარებას წამით“, მშვენიერების შეცნობის უნარს და მის გაღმერთებას თუ ცხოვრების „ყოველდღიური მასკარადების“ გაძლების ნიჭს, შავლეგოს სადიდებელს თუ ჭიამაიას ათრთოლებული სულის განცდას, განშორების ნაღველს თუ წინ დაბრუნების რწმენას...

ლექსში, რომლისთვისაც პოეტს თარიღთან ერთად (1939 წ.) მიუწერია „ზაში“, დაუფარავად იკითხება სიკვდილის წინათგრძნობა, სიკვდილისა, რომელსაც სულაც არ ეშურებოდა 22 წლის ჭაბუკი, მიმავალი ამ ომში, თუმცაღა კარგად უწყოდა სიძნელე იმ გზისა, რომელსაც შეუდგა: **„აქ მისვამს წყარო მთების სურიდან, სიკვდილის მერეც აქვე ვიქნები, აქ გაცოცხლდება ჩემი სული და დაუბეჭდავი ჩემი ლექსები“.** წინ კი – „სისხლის ღამე და სისხლის ლოგინი“, მაგრამ მანამდე კიდევ იყო დრო, დრო „მინდიასეულ სიბრძნის“ და თმენის, სიმხნეევის, იმედის, რომ **„აცხადება სიზმარი შორი“**, რომ დაბრუნდება და ტკივილს წაშლის... **„ოღონდ მოსვლამდის, ოღონდ ბოლომდის, როგორც გაბაფხულს ელიან მთაში, შენი ლამაზი სუნთქვა მელოდეს“,** – ამ თხოვნას არაერთხელ მიანიჭებს იგი ახალ-ახალ პოეტურ შინაარსს ახალ ლექსებში, რომელთა სათაურებშივე მოიაზრება სიმბოლურად პოეტის უმთავრესი საოქმელი. დიდი დანაკარგის, დიდი გაწირულობის ტრაგიკული განცდაა თითოეულში.

პოეტი ქმნის გაძლების ღირსეულ და, ამასთან, რომანტიკულ საშუალებას. სხვა ხსნა არ არის, რადგან ომი ომია, ყოველთა შემმუსვრელი. „იმ ცხრა ათას ხუთას შვიდი ღამიდან“, რომელიც გაუვლია 26 წლის ჭაბუკს (ამ ლექსის დაწერის დროს მირზა უკვე 26 წლისაა), ერთ ღამეს გამოყოფს, როგორც განსხვავებულს, სიმბოლურს, განშორების ნიშნით აღბეჭდილს: **„აღგება ეს ღამე ადამიანივით და შუაღამისას გზაში მეფერება“.**

ასეთივე სევდით არის შექმნილი ლექსი „ლედას“ (1943). ლედის კვნესა, **„როგორც კვნესა საკუთარ ძვლების“,** ცივ სანგარში ეხმიანება. ლოცვა მოჰქონდა ამ მკვნესარე ხმას, სასტიკ გრიგალთან შეხლას უადილებდა, თანაც იმ ღამის თენებას გაახსენებდა, როცა მთაწმინდის თავზე **„ინგრეოდა ნისლი ნინევი, ინგრეედა წუხილს, განშორებას, დარჩენის წადილს“.** მაგრამ ეს უკვე სამუდამო წარსული იყო, უმომავლოდ წერგილდასმული. ბედისწერის მკაცრ განაჩენს ინტუიცია კარნახობდა:

„თქვენ მაბატიეთ,
თუ დავკარგე ბავშვის
სიცილი,
თუ ჩემს თვალებში საშინელი
ხსოვნი კიაფობს.
კითხეთ ქარს, ეგვე მან
გიამბოთ ჩემი სიკვდილი
და უცნაური დაბადება —
ჩემი გიამბოთ“.

მირზა გელოვანის პოეზია, განსაკუთრებით ომისდროინდელი, ზომიერად დინამიკურია. ეს არის შინაგანი დინამიკა, რომელიც ექსპრესიულს ხდის მის სულიერ მდგომარეობას – ამავე დროს, ის არ ხმაურობს, არ არის ხელოვნურად „ხმამაღალი“ პოეტი, როგორც ეს სახასიათო იყო იმ დროის ქართული პოეზიისთვის (მთელი საბჭოთა სივრცის პოეზიისთვის). მირზა გელოვანის ლექსი ხან „ლომის სიმძლავრეს“ იფერებდა და ხანაც „გულწოთელას მართვესავით გულნაკლულიც“ იყო. ვმირის საფერი სულისკვეთებითაც გამოირჩია და სიცოცხლდაუთმობელი ლირიკოსის გულისწვეთაც. საერთო სასაფლაოზე ვვარაკად განწირულს ამაოთა ამაოებაზე არ უწუწუნია. დედა, საგრფო, „თიანეთი და სწორები“, მთაწმინდა, ორთაჭალა, ნუშის ყვავილობა... უხილავი ძაფებით აკავშირებდა მათთან საკუთარი სულიერი მდგომარეობა, რომლის უნივერსალური გამოვლენაც იყო მისი პოეტური სიტყვა.

მირზა გელოვანი არ ვაქცევია კონკრეტულ მძიმე დროს, ფაქტებს, რომელიც მკაცრ ნაკვალევს ტოვებდა: **მაგრამ მითხარი, განა გიშველის, რომ შედრკე ახლა სიკვდილის**
გამო!
რამდენი ნახე შენ ფეხშიშველი,
ბავშვი უსახლო და უდედმამო!..

სიკვდილის ზღვარზე, რამდენიმე დღით ადრე აქვს ნათქვამი: **„ო, შენ რომ არა, შენის ხელის მკვლელი შეხება, მე ეს გრიგალი ვერ წამაქცევდა“...** ულმობელი ბედისწერის მსახვრალ ხელს შერჩა იგი. არათუ მისი სიცოცხლის გადასარჩენად, ფრონტიდან გამოგზავნილი ლექსების დაბეჭდვამეც არ უზრუნიათ მათ, რომელთაც ეს შეეძლოთ. იგი აგზავნიდა ლექსებს, მაგრამ, როგორც მისი წერილებიდან ირკვევა, არ უბეჭდავდნენ, მაშინ, როცა გაზეთები მიჰქონდა წყალ-წყალა, ნაძალადევ ლექსებს. „დო რუსუდან, – წერს მირზა გელოვანი თავის დას, – მერიდება ამ ლექსისა, ახლა რომ გიგზავნი. ჩემი ლექსები ვერ მაკმაყოფილებენ და ალბათ მივაგოვებ წერას, ვიდრე არ ვიპოვი ისეთ მასალებს, რომელიც გახსნის ჩემს მგრძნობიარე გულსა და უჩვენებს მომავალ თაობებს, როგორ გარბოდნენ გულზე ღლეები და სგოვებდნენ მილიონებისათვის ნაცნობ კვალს“...

1944 წელსვე გამოგზავნილი მეორე წერილიდან დისადმი: „უღრესად მაინტერესებს ქართული ლიტერატურა ამ დიდი ომის დღეებში... მომწერე, ნუთუ არ ეყოთ ჩემს ლექსებს სიმართლე, არც ერთი მათგანი რომ არ დაბეჭდილა აქანობამდის? ან იქნება ჩემს თბილისელ ამხანაგებს არ ეყოთ სიმართლე!“ ეს ისეთი შემთხვევაა, როცა ფაქტი კომენტარის გარეშეც შემაძრწუნებელად ნათელია... ამხანაგმეგობრები რომ უძლურები იყვნენ ამ საქმეში, კარგად ჩანს „ჩვენთაობელთა“ უფროსი მეგობრის, ნიკა აგაიშვილის წიგნში „ჭაბუკები დარჩნენ მარად“, რომელსაც შეიძლება წიგნი-რექვიემიც ერქვას, იმდენ ტკივილს მოიცავს იგი. საგულისხმო ფაქტია ისიც, რომ 1940 წლიდან აღარ გამოდიოდა ჟურნალი „ჩვენი თაობა“, სადაც იბეჭდებოდა ამ ახალგაზრდების ლექსები. სხვაგან კი, როგორც ჩანს, მირზას ლექსებისთვის კარები ჩაკეტილი აღმოჩნდა. ნიკა აგაიშვილი თავის წიგნში მირზასგან ფრონტიდან პირადად მისთვის გამოგზავნილ რამდენიმე წერილს აქვეყნებს, რომლებიც კიდევ ერთხელ შეგვახსენებს ჭაბუკი პოეტის ეუხდენელი სურვილების მწარე ისტორიას: **„ახლა აქ ვარ და, ვინ იცის, კიდევ საით წავალო... მე მაინტერესებს, როგორ გრძნობს თავს ლიტერატურული საქართველო და თავისი „ლიტერატურული საქართველო?“** მე მაინც ვახერხებ თითო-ოროლა ლექსის დაწერას. გიგზავნი რამდენიმე მათგანს და ყველას გთხოვთ, დამიბეჭდონ ისინი. საერთო სათაური მიეცით „ბაუგზავნელი ბარათები“, ანდა ისევ, „უბის წიგნაკიდან“ (ისინი მართლაც უბის წიგნაკებში იწერებიან!), როგორც უმჯობესად დაინახოთ. მომიკითხე ყველა ჩვენი ამხანაგი. ძმაო ნიკოლოზ, რომ ჩამოვალ და ერთმანეთს შევხვდებით, მოგითხრობ ძალიან ბევრ საინტერესო ამბავს“. მაგრამ მისი სურვილები ვერ განხორციელდა, ოცნება ოცნებად დარჩა...

ზოია ცხადაია,
საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი.

გვირეკავენ, გვეკითხებიან

– ვარ 47 წლის, მე-2 ჯგუფის ინვალიდი. ინვალიდობის ჯგუფი 1997 წელს დამიდგინდა. ყოველწლიურად მიხდება კომისიაზე გასვლა.

გთხოვთ, განმიმარტოთ, რამდენად კანონიერია ყოველწლიურად კომისიაზე გასვლა, მეკუთვნის თუ არა ჯგუფი და პენსია მუდმივად?

ელგუჯა დიასამიძე.

– ინვალიდობის ჯგუფის დადგენასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ სადავო საკითხზე უნდა მიმართოთ სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროს საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, ხოლო მათი გადაწყვეტილებით უკმაყოფილების შემთხვევაში, – სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის დეპარტამენტს (თბილისი, წერეთლის გამზირი 144).

* * *

– გთხოვთ, განმიმარტოთ, საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსის თანახმად, ეძლევა თუ არა ქალს ბავშვის წლინახევრის შესრულებამდე ნაწილობრივ ანაზღაურებადი შვებულება და თუ ეძლევა, რა ოდენობით?

მაიდონა ფხალაძე.

– შრომის კანონთა კოდექსის 159-ე მუხლის პირველ ნაწილში თუმცა მითითებულია ბავშვის წლინახევრის ასაკის შესრულებამდე დედისათვის ნაწილობრივ ფასიანი შვებულების ანაზღაურების საკითხზე, მაგრამ საქართველოში შექმნილი მძიმე ფინანსური კრიზისის გამო დღემდე არ არის განსაზღვრული გასაცემი თანხის ოდენობა და დაფინანსების წყარო, რის გამოც დახმარების გაცემა ჯერ-ჯერობით ვერ ხერხდება.

* * *

– ვარ მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეებთან გათანაბრებული პირი. პენსია დანიშნული მაქვს თვეში 35 ლარის ოდენობით.

გთხოვთ, განმიმარტოთ, მუშაობის პერიოდში მაქვს თუ არა უფლება მივიღო ხელფასთან ერთად პენსია და საერთოდ პენსიონერთა რომელ კატეგორიას აქვს უფლება მუშაობის პერიოდში სრულად მიიღოს პენსია?

მიხეილ მახარაძე.

– მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, მუშაობის პერიოდში ხელფასთან ერთად პენსია სრულად ეძლევათ პენსიონერთა შემდეგ კატეგორიას:

– ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანებსა და მათთან გათანაბრებულ პირებს;

– ჩერნობილის აეს-ის აღდგენითი სამუშაოების შესრულების შედეგად დაინვალიდებულებს;

– რეპრესირებულებსა და მათი ოჯახის შრომისუუნარო წევრებს;

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თქვენ როგორც დიდი სამამულო ომის მონაწილეებთან გათანაბრებულ პირს, უფლება გაქვთ მუშაობის პერიოდში ხელფასთან ერთად პენსია სრულად მიიღოთ.

ირინე ღლონტი.

დაგვირეკეთ, შეგვეკითხეთ: 93-28-54.

კინოპრემიერა

ᲭᲔᲠᲩᲘᲡ ᲮᲘᲠᲩᲘ

რას გვიამბობს ფილმი, როგორიც აფხაზი ჟურნალისტების დახმარებით შეიქმნა

სენაპის აეროპორტიდან აფრენილი გაეროს ვერტმფრენი, რომელშიც ქართველი ჟურნალისტი მამუკა ყუფარაძე ზის, სოხუმის აეროპორტში ეშვება, აეროპორტი ცარიელია. უკვე ამ პირველივე ეპიზოდით იწყება შეხვედრა აფხაზეთში არსებულ რეალობასთან. ეს პირველი კადრებია ფილმისა, რომლის ავტორი და რეჟისორი თავად მამუკა ყუფარაძეა, პროექტის ავტორი კი – მიშა მირზიაშვილი.

„აფხაზეთი – კონფლიქტის მხარე“ – ასე ეწოდება დოკუმენტურ ფილმს, რომლის პრემიერაც ახლახან კინოს სახლში გაიმართა. იგი ასოციაციია „სტუდია რეშ“ გადაიღო ბრიგანული ორგანიზაციის „შერიგების რესურსების“ დახმარებით. მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი ის არის, რომ ფილმი შეიქმნა აფხაზ პარტნიორებთან ერთად. ესენი არიან ჟურნალისტი რადა არგუნი და აფხაზეთის ტელევიზიის ოპერატორი დავით ავიძბა.

– რომ არა უცხოელი პარტნიორები და, რაღა თქმა უნდა, ჩვენი აფხაზი კოლეგები, კონფლიქტის ზონაში ჩასვლას და მუშაობას, ცხადია, ვერ მოვახერხებდით. მათი დახმარებით უნიკალური შანსი მოგვეცა დღევანდელი აფხაზეთის ფირზე აღსაბეჭდად, – ამბობს „სტუდია რეს“ დირექტორი და პროექტის ავტორი მიშა მირზიაშვილი.

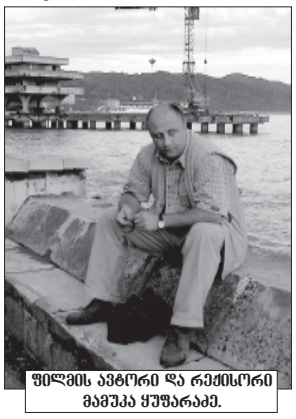

ფილმის ავტორი და რეჟისორი მამუკა ყუფარაძე.

მამ ასე, ფილმის მთავარი გმირი, ჟურნალისტი მამუკა ყუფარაძე, იგივე ფილმის ავტორი და რეჟისორი, აფხაზეთში ჩადის, რათა ფირზე აღბეჭდოს დღევანდელობა – როგორ ცხოვრობენ აფხაზები და იქ ჩარჩენილი ქართველები, რა აზრისანი არიან საქართველოზე, როგორია ნდობის ფაქტორი.

აეროპორტში მას ხვდება აფხაზი ჟურნალისტი რადა არგუნი. სწორედ იგი უწევს ქართველ ჟურნალისტს მასპინძლობასაც და გიდობასაც. მანქანის ფანჯრიდან მოჩანს თითქმის დაცარიელებული სოხუმი, სადაც ყველა ქუჩას ამჩნევია ომის კვალი. ყველგან ჩანს ავბედითი დღეების ანარეკლი.

ღილაუთენია სოხუმიდან სოჭისკენ მატარებელი გადის; ეს მატარებელი ულუმპაროდ დარჩენილი აფხაზების არსებობის ერთადერთი წყაროა, გადარჩენის გზაა ერთადერთი. ზოგი საყიდლებზე მიდის, ზოგიც თავად ვაჭრობს. ვისაც ახალი პასპორტი აქვს, ის თავისუფლად კვეთს საზღვარს, ვისაც არა, იქვე, საზღვარზე ცდილობს იშოვოს არსებობისთვის აუცილებელი კაპიკები. ამ მაგარებლით ომისშემდგომ აფხაზეთში დარჩენილი ქართველებიც მგზავრობენ ხოლმე.

შემდეგ ავტორი მოგზაურობს გაგრაში, ტყვარჩელში...

ფილმი აგებულია პორტრეტულ ჩანახატებზე. დღევანდელი აფხაზეთის ყოფა კონკრეტულ ადამიანთა ბედშია გარდატეხილი. კადრებში უმეტესად აფხაზები ჩანან, იქ ჩარჩენილი ქართველები კი, როგორც ფილმის ავტორები ამბობენ, ერიდებოდნენ კადრში გამოჩენას.

ამაღელვებელია კადრი, როდესაც საბავშო ბაღის აღმზრდელი ლამარა მიმინოშვილი საუბრობს. იგი 2000 წელს აფხაზეთში მის პროფესიაში საუკეთესოდ დუსახელებიათ და ომის წლებში სწორედ თავის აფხაზ აღზრდილს გადაურჩენია!..

საინტერესო იყო აფხაზების დამოკიდებულება ქართველებისადმი. მათ განსხვავებული აზრი აქვთ დევნილთა დაბრუნებაზე. ერთი ნაწილი კატეგორიულად წინააღმდეგია და ფიქრობს, რომ ეს შეუძლებელია, მეორე ნაწილს კი მიაჩნია, რომ ეს შესაძლებელია. საინტერესოა ახალგაზრდებთან შეხვედრის ეპიზოდიც. სოხუმის მუსიკალური სასწავლებლის სტუდენტებმა ქართველი ჟურნალისტის შეკითხვაზე „თბილისის კონსერვატორიის შესახებ რაიმე თუ გსმენიათო“ – ერთხმად უპასუხეს „ვიცით მხოლოდ ის, რომ იგი ჰყვავისო“, მაგრამ თბილისში ჩამოსვლა და სწავლის გაგრძელება ვერ წარმოუდგენიათ.

ფილმის ყოველი მონაკვეთი უმნიშვნელოვანეს დოკუმენტურ მასალად შეიძლება ჩაითვალოს. იგი ობიექტურად მოგვითხრობს აფხაზეთის დღევანდელ ყოფაზე ფაქტების შეუღამაზებლად და გაუმძაფრებლად. განსაკუთრებით თვალში საცემია მოსახლეობის მძიმე სოციალური პირობები, რასაც ვერ ანეიგრალებს ახალი, ძვირადღირებული კერძო სკოლებიც კი.

ფილმი 40 წუთს გრძელდება. ქართველი ჟურნალისტი იმავე ვზით, ვერტმფრენით ტოვებს აფხაზეთს და იმედოვნებს, რომ განსხვავებული პოზიციების მიუხედავად ჩვენ საერთო ენას გამოვნახავთ.

კინოსურათის ემოციური ზემოქმედების ძალა ძლიერია. გულგრილი არავინ რჩება. ფილმის ჩვენებას ეწინააღმდეგებოდნენ აფხაზეთიდან დევნილნიც. ამდენი წლის შემდეგ ისინი ეკრანზე ხედავდნენ მშობლიურ მხარეს, ნაცნობ ადგილებსა და სახეებს, სოხუმის ბაბარს, ყაკახანას, სკოლებს... აფხაზეთიდან დევნილმა ინტელიგენციის წარმომადგენლებმა თავიანთი მოსაზრებები და შენიშვნები გამოთქვეს ფილმის ავტორთა მისამართით.

– ფილმი თავიდანვე ასე იყო ჩაფიქრებული, ჩვენ ჩვენი პოზიცია გვაქვს, იმათ თავიანთი. ჩვენი მიზანიც ეს იყო, რომ მათი განწყობილება და დამოკიდებულება კონფლიქტისადმი ობიექტურად გადმოგვეცა, რა პრეტენზიები და პრობლემები აქვთ. თუნდაც ის, რომ რადა არგუნმა ოჩამჩირეში არ შეგვიყვანა, ახსნა-განმარტება არ სჭირდებოდა, ეს მისი პოზიცია იყო. აფხაზეთს ამჯერად მეორედ ვეწვიეთ. პირველად გალში გადავიღეთ ფილმი. დარწმუნებული ვარ, რომ მესამე ჩასვლაზე პოლიტიკური რეჟიმი შეიცვლება, ფილმების ხარისხიც უკეთესი იქნება და კონტაქტიც გაღრმავდება ჩვენსა და აფხაზებს შორის. მთავარი ხომ დიალოგია, აზრთა გაცვლა-გამოცვლა. დროა, ერთმანეთს ხმა მივაწვდინოთ, – ამბობს მამუკა ყუფარაძე.

ორიოდე შთაბეჭდილება ფილმის შესახებ:

გია ანჩაბაძე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი: ამ ფილმის ღირსებად მიმაჩნია, რომ ავტორებმა გვიჩვენეს, რაც მათ დაინახეს. ამით იწყება კონტაქტი. ამას შემდგომი ნაბიჯები უნდა მოჰყვეს, თუნდაც ის, რომ აფხაზებიც ჩამოვიდნენ აქ მსგავსი მიზნით. კარგი იქნება, თუ ამ ფილმის სოხუმში ჩვენება მოხერხდება. შემდგომში ამ პატარ-პატარა აგურებზე ხიდი აიგება. მადლობა ფილმის შემქმნელებს.

ნაირა გელაშვილი, მწერალი: ეს ფილმი ავტორებმა დიდი შრომის ფასად გადაიღეს. ქართულ მხარეს რაც შეეძლო, ის გააკეთა. ვიცი, იქ ათასი წინააღმდეგობა ხვდებოდათ, მაგრამ ავტორებმა თავი არ დაზოგეს. ამ ნამუშევრიდან ჩანს, რომ ჩვენ არ ვთამაშობთ და არ ვმალავთ რეალობას. სიმართლე და კეთილგანწყობა იგრძნობა. გულისტკივილი ორივე მხრიდან აშკარაა, მით უმეტეს, რომ სიტყვის თავისუფლება ჩვენთან გაცილებით მეტია, ვიდრე იქ, აფხაზეთში. ფილმი უმნიშვნელოვანესი შენაძენია საქართველოს უახლესი ისტორიისთვის. მოვიდა დრო, რომ საზღვარს აქეთ და იქით მოხვედრილმა ადამიანებმა სიმართლე ვუთხრათ ერთმანეთს, უნდა გვახსოვდეს, რომ ადმშენებლობა იწყება სიმართლით, რადგან მშენებლობა.

ცოცხალი რიგი რუსეთის საგზვართან.

რუსუდან მუხიგულაშვილი.

რა გაინტერესებთ!

„დედოფლის გორა“ „მოგვითხრობს

(მესამე გვერდიდან)

ორიგინალური მოსაზრებაა.

ათი წლის წინათ „დედოფლის გორაზე“, ეს უაღრესად პერსპექტიული გათხრები შეჩერდა. მიზეზი – ბანალური და აგრერიგად ნაცნობი: სახელმწიფომ გათხრებისთვის სახსრები ვერ მოიძია. ძეგლი დაგაკონსერვეს და არქეოლოგები წავიდ-წამოვიდნენ თუ არა, დაიწყო სოფლელების ოქროს ცეებ-ცხელება. განძისმაძიებლებმა, არიქა, გავმდიდრდებითო, ოქროს ნივთების მოსაძიებლად „დედოფლის გორა“ ერთიანად გადათხარეს, თუმცა, ოთახებში ჩაღწევა ვერ მოახერხეს, სამაგიეროდ, საგრძნობლად დაანაცვალეს შედა კულტურული ფენა.

წესია: თუ გინდა, რომ არქეოლოგიურ ძეგლებზე ასეთი ვანდალური შემოსევა მოიგერო, გათხრები არ უნდა შეაჩერო. ათი წელი „დედოფლის გორა“ ამაოდ ელოდა თავის ჭირისუფალს. ამასობაში, შარშან იენის უნივერსიტეტის კლასიკური არქეოლოგიის კათედრასთან ერთად შიდა ქართლის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ შეიმუშავა ქარელის რაიონში ქართულ-გერმანული ერთობლივი ექსპედიციის შვიდწლიანი პროგრამა. იმ პროგრამას სამომავლოდ კარგი პირი უჩანს. ერთმა გერმანელმა მეცნიერმა – არქეოლოგმა კი, ვინც კარგად იცის „დედოფლის გორაზე“ არქეოლოგიური გათხრების მნიშვნელობა და მისი მეცნიერული ფასი, პროფესორ იულონ გაგოშიძეს საკუთარი დანაზოგიდან კეთილი გულით მიმდევნილი მცირე შესაწირი – 2000 ევრო გადასცა. ეს ფული შარშანდელ გათხრებზე გაიხარჯა. წლეულს კი, ჩვენმა ახალმა ხელისუფლებამ, კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრომ ექსპედიციას 5000 ლარი გამოუყო გათხრების გასაგრძელებლად. ახლა ეს ფულიც ილევა და ექსპედიცია იძულებული გახდება ძეგლი კვლავ დააკონსერვოს, ექსპედიცია აქაურობას მალე დაგოვებს და მთელი ეს მოწისქვევა და მოწისფდა ერის სიმდიდრე ერთი ოცლარიანი ყარაულის ანაბარა რჩება, რომელსაც ხელფასს (ნუ გაგეცინებათ) შიდა ქართლის არქეოლოგიური ექსპედიციის ხელმძღვანელი საკუთარი ხელფასიდან აძლევს.

ამ დროს კი ჩვენი დალოცვილი მიწის ყოველ ნაბიჯზე გაშლილ სუფრა-ბანკეტებზე თამადა გულზე ხელს იბრაგუნებს – მშად ვარ მამულს შვარაკად შევეწიროო. დალოცვილო, ჯერ მამულს შეეწიე, როგორც შეგიძლია, თორემ აგერ, უცხოელმა ჩვენი წარსულის შესასწავლად საკუთარი ჯიბიდან ფული გიაღიო და შენ აღარც შენი შვილების მომავლისთვის გინდა ჯიბეში ხელის ჩაყოფა?!

... ამასობაში, „დედოფლის გორაზე“ არქეოლოგები ჩუმად და თავაუღლად მუშაობენ. ფრთხილად იღებენ მიწას, სათუთად ფხეკენ რაღაც უცნაური ფორმის ნივთს, მისხალ-მისხალ აცლიან მგეურს საქართველოს დიდებული წარსულის მოღაღადე ქვებს, შორიახლო კი ეს-ეს არის მიწიდან თავი ამოჰყო ქვევრმა, რომელზეც შემდეგ მეგყვიან, რვაასლიტრიანი ყოფილაო და ვიდრე მე პროფესორ იულონ გაგოშიძესთან ეხუმრობ, საგიფად მოხაგული ფოლიანი თიიქოს მხრეში იშლება და მიწიდან მთელი განით ამოდის, რომ ქვეყნიერება ვანაცვიფოროსო და ორი ათასი წლის ღვინის ჭურჭელმა ლამის ენა ამოიდგას: შემომხედე, თიხისაგან შენმა წინაპარმა მომშილალო.

გურამ ვაშაკიძე,
„სრ“ საკ. კორ.

P. S. თუმცა დიდი იმედი არ მაქვს (სულო ცოდვილო!), მაგრამ მაინც ვბედავ, და აი, რეკვიზიტები მათთვის, ვინც მოისურვებს „დედოფლის გორაზე“ არქეოლოგიური გათხრებისთვის ხელშეწყობას: თბილისი, 380062, ჭავჭავაძის 39 ა, ბანკი ქართუ. ბანკის კოდი 220101081, ანგარიში № 13243601.

გ. ვ.

◎ პრეტენზია

რატომ ირღვევა საავტორო უფლებები?

15-16-17 ოქტომბერს საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს ინიციატივით „პაბლის შესტივალი“ თითქმის მთელ კახეთს მოიცავს. საფესტივალო პროგრამით გათვალისწინებული მრავალმხრივი ღონისძიებები გაიმართება თელავში, სიღნაღში, წინანდალში, მირზაანში... საინტერესოა ისიც, რომ კახეთში ამ ფესტივალზე საქართველოს პრეზიდენტიც ჩავა, ვინაიდან, ეს მასშტაბური ღონისძიება უშუალოდ ოფიციალური ხელისუფლების მხარდაჭერით გაიმართება. რაც შეეხება ფინანსებს, ფესტივალის ბიუჯეტი, სავარაუდოდ, 348.000 დოლარია.

კულტურის სამინისტროს მიერ შემუშავებული ეს პროექტი – „ვაზის ფესტივალი“ – როგორც ლალი მიქავა აცხადებს (იგი ავტორია აქამდე არსებული პროექტისა „ვაზის საგალობელი“), მის მიერ შექმნილი პროექტის ანალოგიურია და ამ მხრივ მისი საავტორო უფლებები დარღვეულია.

ფესტივალი „ვაზის საგალობელი“ სამი წლის განმავლობაში სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს, ოთარ გორდელის სახელობის სალონ-მუზეუმ „შემოქმედების“, „სამტრესტისა“ და თბილისის მერის დახმარებით მიმდინარეობდა, თუმცა, აქ დიდი იყო ფესტივალის სულისჩამდგმელისა და ორგანიზაგორის ლალი მიქავას ძალისხმევა. გარდა ამისა, ხელოვნებისა და ღვინის ფესტივალი „ვაზის საგალობელი“ სრულიად საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქის ილია მეორის ლოცვა-კურთხევით 2000, 2001, 2002 წლებში გაიმართა. ფესტივალის ფარგლებში შედიოდა ღვინის, ლიქიორისა და არყის პროდუქციის კონკურსი-დეგუსტაცია, მინის ტარის დიპაინის კონკურსი, არაერთი სამეცნიერო კონფერენცია, საუკეთესო თამადის მინიჭების კონკურსი...

მნიშვნელოვანია ისიც, რომ 2001 წელს ფესტივალში საქართველოს გარდა, საფრანგეთი, მოლდავეთი, რუსეთი და უკრაინა მონაწილეობდა, 2003 წელს კი თბილისის მერიასთან ერთად განხორციელდა ფესტივალ „ვაზის საგალობლის“ ახალი ნაწილი – დეგუსტაცია-კონკურსი მინერალური წყლების, უალკოჰოლო სასმელებისა და ლუდის, სიმბოლური დეკორი „ეროვნული სუფრის მაღლი“.

2003 წელსვე თბილისის მერიის დადგენილებით (18.09.03 წ. № 922), გამოიყო თანხა მორიგი, ანუ რიგით მეოთხე ფესტივალის ჩასაგარეებლად, მაგრამ პოლიტიკური მოვლენების გამო, ეს ღონისძიება დროებით შეჩერდა, არადა, ფესტივალის გამართვა იმ აუცილებლობით განისაზღვრებოდა, რამდენადაც ყოველწლიურად იმართებოდა და შემდგომში უფლება ეძლეოდა ღვინის საერთაშორისო ორგანიზაციის – OIV (საფრანგეთი) ოფიციალურ პროგრამაში შესულიყო.

როგორც ლალი მიქავა ამბობს, მან

2004 წელს თხოვნით მიმართა საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ზურაბ ჟვანიას და კულტურის მინისტრს გიორგი გაბაშვილს, რათა ფესტივალისთვის საჭირო თანხა გამოეყოთ. რა მოხდა შემდეგ?

„პრეზიდენტისგან მივიღეთ დადებითი პასუხი, პრემიერ-მინისტრის მდივნის ცნობით კი ჩვენი განცხადება საღლაც დაიკარგა. კიდევ მივწერე ბაგონ გიორგი გაბაშვილს, მაგრამ ისე მოხდა, რომ... სრულიად შემთხვევით პრესის საშუალებით გავიგე, თურმე, სულ მალე, ღვინის ფესტივალი იმ პროგრამით გაიმართება, რომელიც ემთხვევა ჩემს პროგრამას“, – ამბობს ქალბატონი ლალი მიქავა. მანვე გვითხოვა, აქვე გამოვაქვეყნოთ მისი წერილი საქართველოს პრეზიდენტისადმი.

* * *

ბატონო მიხეილ, პატივი გვაქვს, შეგახსენოთ, რომ მიმდინარე წლის აპრილში წერილით მოგმართეთ, გრადიციული, მეოთხე საერთაშორისო ღვინის ფესტივალის – „ვაზის საგალობელი“ ჩასატარებლად ფინანსური დახმარების გაწევის მიზნით. აქვე გაცნობებთ, რომ ფესტივალი საქართველოს პატრიარქის, ილია II უშუალო მონაწილეობითა და ლოცვა-კურთხევით გარდება.

ფესტივალი ვაზს მივუძღვენით, რამეთუ „ვაზი ყოველი ქართველისთვის წარმოადგენს სულიერებისა და სიყვარულის განსახიერებას.

ფესტივალის პროგრამაშია: გამოფენა, ღვინოების დეგუსტაცია-კონკურსი, მინერალური წყლების, უალკოჰოლო სასმელების დეგუსტაცია-კონკურსი, სამეცნიერო კონფერენცია, გარის დიზაინის კონკურსი და ხელოვნების სხვადასხვა სახეობების წარდგენა, რამეთუ, მითოლოგიის მიხედვით, ხელოვნება ღვინის დღესასწაულებიდან იღება სათავეებს (მაგალითად დიონისეს დღესასწაულის დითირამბების გუნდი გამოდგება). სწორედ ამ ვერსიის შესაბამისად ვაპირებთ, ფესტივალის მიმდინარეობის პროცესში დავაარსოთ ზ. ფალიაშვილის სახელობის ფონდი და ჩავაგაროთ სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების სინამდვილეში რეკლამის პირველი „კარნავალი“ ქალაქ თბილისში.

გასულ წლებში ეს ფესტივალი გარდებოდა სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროსთან, „სამტრესტთან“ ერთად. 2001 წელს ფესტივალში, საქართველოს გარდა, მონაწილეობდა საფრანგეთი, რუსეთი, უკრაინა და მოლდოვა. 2002 წელს ფესტივალი ჩაგარდა ქ. თბილისში და კახეთის რეგიონში.

2003 წელს ჩაგარდა ფესტივალის „ვაზის საგალობლის“ ახალი ნაწილი – მინერალური წყლების, უალკოჰოლო სასმელების, ლუდის და ქ. თბილისის რესტორნების დეგუსტაცია.

ბაგონო მიხეილ, შეგახსენებთ, რომ თქვენი 2004 წლის 1 ივნისის № 586/15 წერილით, დავალება მიეცით საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სახელმწიფო მინისტრს (ჯ. ბაკურაძე), თბილისის პრემიერს (ბ. ბრეგვაძე) და კულტურისა და სპორტის სამინისტროს (გ. გაბაშვილი) – „გთხოვთ, გაეცნოთ და შესაძლებლობის ფარგლებში აღმოუჩინეთ დახმარება აღნიშნული ფესტივალის ჩაგარებაში“. მიუხედავად ამისა, რეზოლუციის არც ერთ ადრესაგს დღემდე პასუხი არ გაუცია.

გვინდა, დაგარწმუნოთ, რომ ფესტივალის ჩაგარება მიმდინარე წელს აუცილებელია, რამეთუ, როდესაც ფესტივალი ოთხი წლის განმავლობაში რეგულარულად გარდება, იგი ავტომატურად შედის OIV-ის (პარიზი, საფრანგეთი) პროგრამაში და შემდეგში ამ ორგანიზაციის ეგიდით ჩაგარდება და მის მიერვე დაფინანსდება.

სახელმწიფო ინგერესებიდან გამომდინარე, მიმდინარე წლის მარგში დახმარებისთვის მივმართეთ კულტურისა და სპორგის მინისგრს და წარვუდგინეთ ფესტივალის სრული პროგრამა (ავგორი ლალი მიქავა). სამწუხაროდ, მინისგრმა ბოროგად გამოიყენა ჩვენი ნდობა, სრულად მიიგაცა ფესტივალის ჩაგარების იდეა და გადაწყვიგა, დამოუკიდებლად ჩაეგარებინა ღონისძიება, რომელსაც საფუძვლად ლალი მიქავას პროექგი და პროგრამა დაედო. მან შეცვალა მხოლოდ ერთი სიგყვა სათაურში და ისარგებლა ღვინის ფესტივალისთვის დაშვებული ფინანსებით.

ცნობისთვის, უნდა მოგახსენოთ, რომ ავგორის მიერ დაპაგენგებულია არა რთველი და ვაზი, რომლებიც უკვე 4 ათას წელს ითვლიან, არამედ ღონისძიება (ღვინისა და ვაზის ფესტივალი) დევიზით – ვაზის საგალობელი.

დაბეჯითებით გთხოვთ, დაგვეხმაროთ ფესტივალის ჩაგარებაში, რათა საქართველომ არ დაკარგოს კიდევ 4 წელი და მიმდინარე წელსვე გავწევრიანდეთ OIV-ში.

ფესტივალის გამგეობის სახელით

ლალი მიქავა,
საქართველოს დამსახურებული არგისტი, ოთარ გორდელის სახელობის სალონ-მუზეუმის „შემოქმედება“ დირექტორი, ფესტივალის ავგორი;

იური დიაჩკოვი,
„საქართველოში რუსთა კავშირის“ თავმჯდომარე, ფესტივალის დამფუძნებელი.

◎ მკითხველის ტრიბუნა

ფიქრები, რომლებიც „ვარდების რევოლუციამ“ აღმიძრა

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ ქვეყანა დაადგა მშვიდობიანი, დემოკრატიული აღმშენებლობის გზას. ეს არ იყო იოლად განსახორციელებელი, დიდი ძალისხმევა დასჭირდა ახალი წეს-წყობილების განმტკიცებას, კორუფციული კლანების გამომძღვანვებას, მათ მიერ მიგაცებული მილიონების ხალხისთვის დაბრუნებას. არანაკლები ბრძოლა დასჭირდა აჭარელ ხალხს, რათა ამ ლამაზი მხარიდან გაეძევებინა შუასაუკუნოვანი ფეოდალი, რომელმაც მითვისა მშრომელთა ქონება და ერომმართველი იმპერატორივით დაამყარა დიქტატურა.

„ვარდების რევოლუციის“ ლიდერებისთვის ადვილი არ იყო ამ პრობლემების გადაჭრა, თავგანწირული ბრძოლა კბილებამდე შეიარაღებული კლანების დასათრგუნავად, ბეწვის ხიდზე სიარული, რადგან პარლამენტის თავმჯდომარის ნინო ბურჯანაძის 7-საათიანმა მოლაპარაკებამ შედეგი არ გამოიღო, აბაშიძის შეიარაღებული ჯგუფების წინააღმდეგ სწრაფი მოქმედება იყო საჭირო. ასევე ადვილი არ გახლდათ საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის დარწმუნება გადადგომის აუცილებლობაში. ამიგომაც დიდია უსისხლო რევოლუციის როლი საქართველოს ისტორიაში.

დღეს კი ისეთებიც გამოჩნდნენ, რომელთაც არ მოსწონთ ახალი ხელისუფლება, განახლებული კანონ-წესები. ისინი აკრიგიკებენ რევოლუციის ლიდერებს. რა თქმა უნდა, ცუდი არ არის, როცა შეცდომებზე ვითთვებენ, მაგრამ ქვეყნის განვითარებისთვის შენ ისეთი შემხვედრი წინადადება უნდა წამოაყენო, რომელიც უკეთესი იქნება საქმისთვის. „შეცდომა ხვედრია კაცისათ“, – უთქვამს ციცერონს, მისი გამოსწორება აუცილებელია, მაგრამ, როცა საქმიანი წინადადების ნაცვლად უსამართლო ცილისწამება აშკარად ჩანს, განდიდების მანიით შეპყრობილი კარიერისგების პირად ზრახვებს წინ უნდა აღუდგე და საკადრისი პასუხი გასცე. ერთმა მემარჯვენე ოპოზიციის ლიდერმა ტელევიზიით ისიც კი განაცხადა, პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ლონდონში ყოფნისას დროს აგარებდა კიფუ-ბარებშიო. განა ეს ეკადრება ნორმალური აზროვნების მქონე პარლამენგარს? იგი სხვის თვალში ბეწვს ეძებს და თავისაში კი დირეს ვერ ნახულობს. კომპანია „ალდაგის“ მფლობელმა დიდძალი ქონება დააგროვა, ავგომფლობელებისგან უამრავი თანხები მიიღო. არადა, გამოირკვა, რომ ავგომანქანების ტექნიკური დათვალიერების დროს არ შეიძლებოდა ძალდაგანებითი დაზღვევა. ეს აშკარა დანაშაული აღკვეთილი იქნა. საქართველოს პრეზიდენგმა მიხეილ სააკაშვილმა 2007 წლამდე საერთოდ გაიაქმა ავგომანქანების ტექნიკური დათვალიერება და ხალხი გაათავისუფლა ზედმეტი გვირთისგან.

პრეზიდენგი საზღვარგარეთ დადის არა პირადი სიამოვნებისთვის, არამედ საქართველოს საკეთილდღეოდ, რათა ჩვენი ქვეყანა როგორმე გამოიყვანოს გაჭირვებიდან, კრიზისული მდგომარეობიდან. გვემაყება, როდესაც პრეზიდენტი, პრემიერ-მინისტრი, პარლამენგის თავმჯდომარე თუ ახლად დანიშნული მინისგრები რომელ სახელმწიფოშიც შედიან, იმ ენაზე საუბრობენ, გამოდიან მოხსენებით. ეს ასევე მოსწონთ უცხო ქვეყნების მეთაურებს, საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს.

ზოგიერთმა დაბოღმილმა ოპოზიციონერმა უფრო ღრმად შეგოპა. აქ რომ ლანძღვით გული იჯერეს, ბოღმა გადმოანთხიეს, შემდეგ მოსკოვში გაეშურნენ, დაუკაშირდნენ რუსეთის სახელმწიფო სათათბიროს წევრებს, ჩვენი ქვეყნის აშკარა მგრეხს: ჟირინოვსკის, ზაგულინს, როგოზინს და იქიდან დაიწყეს ძირგამომთხრელი საქმიანობა, ტელევიზიის საშუალებით მთელ ქვეყანას დაანახვეს თავიანთი ნამდვილი სახე, ჩემი აზრით, უნდა გამკაცრდეს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ცილისწამებაზე, შეურაცხყოფაზე და ჭორების გავრცელებაზე, რათა ყოველმა მათგანმა შეიგნოს, რომ ასეთი მოქ-

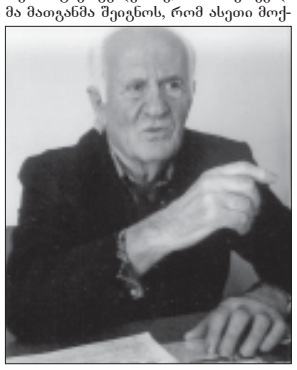

მედებით ხელს უშლის ქვეყნის მშვიდობიან მშენებლობას, წყალს ამღვრევს, რათა გაბინძურებულ ტბორში რაც შეიძლება, ბევრი ღლავი დაიჭიროს.

ყველას ახსოვს ნინო ბურჯანაძის საქართველოს პარლამენგის თავმჯდომარედ არჩევისთანავე რა ვაიუშველებელი აგეხეს ოპოზიციონერებმა, „როგორ შეიძლება, პარლამენგის თავმჯდომარის მეუღლე გენერალური პროკურორის მოადგილე იყოს“. ის კი დაივიწყეს, რომ არჩევნებამდე მისი მეუღლე უკვე იყო საქართველოს მთავარი სამხედრო პროკურორი და ამასთანავე, გენერალური პროკურორის მოადგილე. ასევე გაჰკიოდნენ, როგორ თუ მათი შვილი ლონდონში სწავლობსო. განა საამაყო არ არის, რომ ჩვენი ნიჭიერი ახალგაზრდები მოწინავე ქვეყნების უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლობენ და მათ შორის არის ნინო ბურჯანაძის ვაჟი, რომელიც სხვებთან ერთად დამთავრებისთანავე დაუბრუნდა თავის ქვეყანას და შემეწინალ ცოდნას სამშობლოს მოახმარს.

ჩვენ გვაკვს შესანიშნავი ბიზნესმენები, ზოგი თავიერობაში და ზოგიც პარლამენგში, კარგი იქნება თუ ისინი გულთან მიიგანენ ერის გაჭირვებას და გაიღებენ თანხებს ჩვენი სახელმწიფოს გასაძლიერებლად. ამის მაგალითები არა ერთი და ორი გვაქვს.

ოპოზიციონერებს არ მოსწონთ, რომ პრიკაგიზაციაში მონაწილეობენ ეკონომიკურად ძლიერი უცხოელები, რაც, ჩემი აზრით, ცუდი არ არის. მელიქ კაზარიანმა, მიხაილოვმა, არამიანცმა და სხვებმა ააგეს თბილისის შენობები, რომლებიც იმქვეყნად არ წაუღიათ, ამქვეყნად დარჩა და ხალხის სამსახურშია. ან თუნდაც ფუნაკულიორი, განა ბელგიელებმა არ ააშენეს? თუმცა ისიც უნდა იოქვას, რომ პარლამენგში და მთავრობაში არ არის აუცილებელი ბიზნესმენების ყოფნა, უკეთესი იქნება, მათ გააფართოონ თავიანთი ბიზნესი, დასაქმონ ხალხი და შექმნან მაგერიალური დოვლათი.

საბაზრო ეკონომიკა ახალი ფორმაციაა, რომელიც უკეთესია ძველთან შედარებით, რადგან შრომის მეგ ნაყოფიერებას ქმნის. ამ საკითხის მოგვარებაში დიდია ბიზნესმენების როლი, ამიგომაც არ არის საჭირო მათი სხვა საქმით დაკავება. ბაგონმა ზოგი თოფაძემ პარლამენგი დაგოვა, მთლიანად ბიზნესში ჩაერთო, და ამით კიდევ უფრო მეგი დოვლათი შესძინა საერო საქმეს. ასევე უნდა გააკეთონ სხვა ბიზნესმენებმაც, რომლებიც საკანონმდებლო ორგანოებსა თუ სახელმწიფო მმართველობაში „მოღვაწეობენ“.

უნდა ვიმრუნოთ ჩვენი ხალხის სულიერი ამაღლებისთვისაც. კარგია, რომ ეკლესიებს ვაშენებთ, მაგრამ ასევე კარგი იქნება, ისტორიულ ხუროთმოძღვრულ შედევრებზეც თუ ვიზრუნებთ. იმათზე, რომლებიც მსოფლიოს საგანძურში არიან შესული და სასწრაფო შველას ითხოვენ. ამ საქმეში დიდი დახმარება შეუძლიათ გაგვიწიონ სგუდენგმა ახალგაზრდებმა, რომლებიც ყოველთვის პირველები არიან საერო საქმის შესრულების დროს.

აფხაზეთში ომის დროს ჩვენს ხალხს პირადი ნივთები (ოქროულობა) შეჰქონდა თავდაცვის ფონდში, ბევრმა ნიშნობის ბეჭედიც კი მოიძრო ხელიდან, რათა სეპარაგისგებთან ბრძოლაში გაგვემარჯვა.

შშობლებმა ანაბრები შეიგანეს სახელმწიფო ბანკებში, დაარსდა კომერციული ბანკები, მათ დამფინანსებლებს ბევრი ფული აქვთ. კომუნისგების დროს მათ არ შეეძლოთ იმდენი ქონება დაეგროვებინათ, რაც ავადსახსენებელ პერიოდში შეიძინეს. ახლა, როცა ქვეყანას უჭირს, მათ არ უნდა დაიშურონ საათანადო თანხები თავდაცვის ფონდში შესაგანად, რათა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა გაძლიერდეს.

ᲓᲘᲓᲘᲐ ირაკლი ოქრუაშვილის და გიორგი ბარამძის დამსახურება, ისინი მებრძოლებთან ერთად სანგრებში ათეს-აღამებდნენ. მათი ხელმძღვანელობით სეპარაგისგები უკუაგდეს მაღლობებიდან, საიდანაც ქართველ სოფლებს ბომბავდნენ, ჩვენს მებრძოლებს ხოცავდნენ. დღეს საჭიროა უახლესი სამხედრო ტექნიკის შეძენა და ჯარის მოვლა-პაგრონობა. ეს საკითხი გულთან ახლოს უნდა მიიგანონ იმ ოპოზიციონერებმა, რომლებიც გაჰყვირიან: „რაგომ არ განაგრძეს საომარი მოქმედება სამაჩაბლოში, რატომ არ შევიდნენ ცხინვალში“. მათ ავიწყდებათ, რომ სამაჩაბლოში საომარი მოქმედება ინსცენირებული იყო რუსეთის მიერ, რომელსაც საქართველოს ფართომასშგაბიან ომში ჩათრევა სურდა, რათა სანუკვარი მიზნისთვის მიეღწია და ისეთივე ხოცვა-ჟლეგა მოეწყო, როგორიც აფხაზეთში მოაწყვეს.

ᲕᲬᲘᲓᲠᲝ, აუცილებელი არ არის პარლამენგის სხდომების გრანსლაცია. თუ ამას შეწყვეგენ, ამით ორი დიდი საქმე გაკეთდება: ადამიანები, რომლებიც ტელევიზორებთან სხედან და თვალს აღევნებენ ზოგიერთთა გამოხდომებს, თვალს დაასვენებენ და თავიანთ სამსახურებრივ საქმეს მიუგრიალდებიან, მეორეც, საგრძნობლად დავზოგავთ ელექგროენერგიას, რომლის დეფიციგსაც ასე მწვავედ განვიცდით.

პარლამენგმა მიიღო კანონი „დეპუგაგის იმუნიგეგის შეზღუდის შესახებ“, რასაც დეპუგაგები ოვაციებით შეხვდნენ. სამწუხაროდ, ეს კანონი ბევრს არაფერს ნიშნავს. უკეთესი იქნებოდა, პარლამენგს მიეღო კანონი იმუნიგეგის მოხსნის შესახებ: არ კმარა სამართალდამცავმა ორგანოებმა აღძრან საქმე დამნაშავე დეპუგაგის მიმართ, თუ მათ არ ექნებათ ნება, გაჩხრიკონ დამნაშავე, ამოიღონ დანაშაულის ჩადენის დამამტკიცებელი მასალები, დაიპაგიმრონ დამნაშავენი, ძიება შედეგს ვერ გამოიღებს, თუ არ იქნება სამართალდამცავი ორგანოების უზენაესობა.

სასამართლოს შეუძლია, გამოიგანოს განაჩენი, მაგრამ იგი არ ასრულდება, თუ პარლამენგი არ განიხილავს მას და არ გასცემს თანხმობას დეპუგაგის დაპაგიმრებაზე. ესე იგი, პარლამენგი აღმოჩნდება სასამართლოზე მაღლა, რაც ყოვლად დაუშვებელია. საჭიროა პარლამენგი დაებრუნდეს ამ საკითხს და მიიღოს კანონი მოხსნის და არა შეზღუდვის შესახებ.

საჭიროა კანონის მიღება იმ დეპუგაგის პარლამენგიდან გაწვევის შესახებ, რომლებმაც ვერ გაამართლეს ამომრჩეველთა ნდობა, სისგემაგურად აცდენენ პარლამენგის სხდომებს, არ მონაწილეობენ პარლამენგის საქმიანობაში, 235 დეპუგაგიდან ზოგჯერ ნახევარიც არ ესწრება სხდომებს, მთლიან ხელფასს კი ღებულობს. სხვათა შორის, სგალინი ამბობდა, თუ დეპუგაგმა ვერ გაამართალა ამომრჩეველთა ნდობა, იგი ყორანივით უნდა გააშავოო.

კარგი იქნება, პარლამენგში არჩევნების დროს უპირაგესობა მიენიჭოთ პოლიგოლოგებს, ეკონომისგებს, სოფლისა და მრეწველობის დარგში მომუშავე მეცნიერებს, იურისგებს და არა სპორგსმენებს, ექიმებს, პედაგოგებს, რათა ისინი არ გავაცდინოთ, პროფესიონალი სპეციალისგები არ დავუკარგოთ ჩვენს ხალხს.

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲒᲛᲘ საკაშვილმა რუსეთის ელიკოღერეკვულ პოლიგიკას ფარდა ახადა და განაცხადა, რომ აფხაზები და ოსები კი არ გვებრძვიან (ისინი ჩვენი ძმები და ნათესავები არიან), არამედ ჩვენ გვეომება რუსეთი.

მე ეჭვი არ მეპარება, რომ ჩვენი ხელისუფლება აღადგენს საქართველოს გერიგორიულ მთლიანობას, თუ ჩვენ ყველანი დავუდგებით მხარში.

აბელ გეგია,
იურიდიულ მეცნიერებათა კანდიდატი, იუსგიციის უფროსი მრჩეველი.

ერაყს მასობრივი განადგურების იარაღი არ ჰქონია

2003 ᲬᲚᲘᲡ გაზაფხულისთვის, როცა კოალიციის ძალები ამერიკელთა მეთაურობით შეიჭრნენ ერაყში, სადამ ჰუსეინის რეჟიმს არ ჰქონდა ბიოლოგიური, ქიმიური ან ბირთვული იარაღი. ასეთი დასკვნა გამოიგანა შეიარაღების დარგში ამერიკელ ექსპერგთა ჯგუფის მეთაურმა ჩარლზ დულფერმა.

თუმცა, „ერაყის შემსწავლელი ჯგუფის“ მიერ მომზადებულ ამ ათასფურცლიან დოკუმენგში ხაზგასმულია, რომ სადამ ჰუსეინი გეგმავდა ასეთი იარაღის წარმოებას გაეროს სანქციათა გვერდის ავლით.

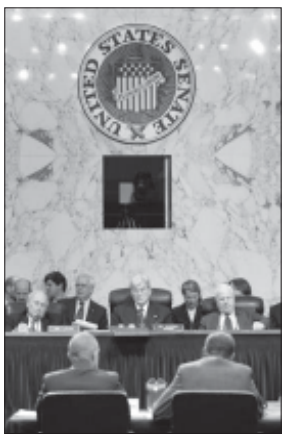

გარდა ამისა, ექსპერგებმა დაასახელეს იმ ადამიანთა ვინაობაც, რომლებსაც, როგორც ამგაიცებენ, სადამ ჰუსეინი სთავაზობდა იაფ ნავთობს იმის სანაცვლოდ, რომ ისინი მხარს დაუჭერდნენ ერაყის წინააღმდეგ შემოღებულ სანქციათა გაუქმებას. სხვა პოლიგიკოსებთან ერთად, ამ სიაში ფიგურირებს რუსეთის ლიბერალურ-დემოკრაგიული პარგიის ლიდერი ვლადიმერ ჟირინოვსკიც.

მგკიცებულებათა უქონლობის მიუხედავად, თეთრი სახლი აცხადებს, რომ ერაყში შეჭრა გამართლებული იყო. თუმცა, ასეთ მოსაზრებას არ ეთანხმებიან შეერთებული შგატების დემოკრაგიული პარგიის წარმომადგენლები, რომლებიც აღნიშნავენ, რომ ქვეყნის პრეზიდენგმა ამერიკელი ხალხი შეცდომაში შეიყვანა.

მოხსენების გამოქვეყნების შემდეგ შეერთებული შგაგების პრეზიდენგმა ჯორჯ ბუშმა კვლავ დაიცვა ერაყში შეჭრის იდეა. „ჩვენ ვერ გავრისკავდით“, რადგან ერაყს შეეძლო ბირთვული ტექნოლოგიები გადაეცა ტერორისგული დაჯგუფებისთვის, – თქვა ჯორჯ ბუშმა.

2003 წლის მარგამდე, ერაყში ოპერაციის დაწყებამდე, ბუშის აღმინისგრაცია მასობრივი განადგურების იარაღის არსებობას ასახელებდა სადამ ჰუსეინის რეჟიმის დამხობის მთავარ მიზეზად, ამგაიცებდა, რომ ერაყელი ლიდერი სერიოზულ საფრთხეს ქმნიდა.

მაგრამ ჩარლზ დულფერმა ამერიკის შეერთებული შგაგების კონგრესის სენაგის კომისიას განუცხადა, რომ ერაყში მასობრივი განადგურების იარაღი მოსპეს ჯერ კიდევ 1991 წელს.

დულფერის ჯგუფის მიერ გაკეთებული დასკვნების განმარგებისას დიდი ბრიგანეთის პრემიერ-მინისგრმა გონი ბლერმა აღნიშნა: მართალია, ერაყში შეჭრის დროს იქ არ ყოფილა მასობრივი განადგურების იარაღის საწყობები, მაგრამ ამერიკელთა მიერ მომზადებული მოხსენება მოწმობს, რომ ერაყი არ ასრულებდა გაეროს სანქციებს. სადამ ჰუსეინი ყველა ზომას მიმართავდა, რათა როგორმე აეცლო გვერდი ამ სანქციებისთვის და მშად იყო კვლავ დაეწყო მასობრივი განადგურების იარაღის შემუშავება, – განუცხადა გონი ბლერმა ჟურნალისგებს ადის-აბებაში.

თავის მხრივ, ერაყის ვიცე-პრემიერმა ბარჰემ სალეჰმა დასძინა: იმ პირებს, რომლებსაც ეჭვი ეპარებათ იმაში, რომ სადამ ჰუსეინს ნამდვილად ჰქონდა მასობრივი განადგურების იარაღი, ვურჩევდი, ჩავიდნენ ქალაქ ჰალაბჯაში, სადაც ყოფილი დიქგგორის ბრძანებით ათასობით ერაყელი ქურთების წინააღმდეგ გამოიყენეს გაზი. „ჩვენ ვიცით, რომ სადამს ჰქონდა მასობრივი განადგურების იარაღი და იყენებდა მას“, – თქვა სალეჰმა.

აფეთქება პაკისტანში

სულ ᲪᲠᲗᲐ, 38 კაცი დაიღუპა პაკისტანის ქალაქ მულთანში ორი ბომბის აფეთქების შედეგად.

პოლიციელთა თქმით, კიდევ 100-ზე მეგი კაცი დაშავდა.

ასაფეთქებელი მოწყობილობა ხალხით სავსე ადგილზე აამოქმედეს ქვეყანაში აკრძალული გასამხედროებული ისლამური დაჯგუფების წევრებმა.

ქალაქ მულთანში ასობით ადამიანი შეიკრიბა სუნიგთა რაღაკლური ლიდერის ამიმ თარიქის ხსოვნის პაგივსაცემად, რომელიც ამ ერთი წლის წინ მოკლეს ისლამაბადის გარეუბანში.

ჯერჯერობით არ არის ცნობილი, თუ ვინ იყო ამ ტერორისგული აქგის ორგანიზაგორი, მაგრამ მიმომხილველთა აზრით, ეს შესაძლოა განახორციელეს რადიკალმა შიიგებმა.

„როგორც ჩანს, ეს რელიგიური ტერორიზმია, თუმცა, ჩვენ განვაგრძობთ გამოძიებას“, – აღნიშნა ქალაქის პოლიციის უფროსის მოადგილემ არშად ჰამიდმა.

დაახლოებით, ერთი კვირის წინათ, კამიკაძემ აამოქმედა ასაფეთქებელი მოწყობილობა ქალაქ სიალკოგის მიიგურ მეჩეთში. მაშინ 31 კაცი დაიღუპა და 50-ზე მეგი დაიჭრა. ამიგომ, არ არის გამორიცხული, რომ მულთანში მომხდარი აფეთქება შურისძიების აქგი იყო.

ᲙᲕᲘᲠᲘ ნავთობი ᲮᲔᲚᲘᲡᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲡ შეცდომებს ნიღბავს

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢ პუგინის მრჩეველმა ეკონომიკის საკითხებში ანდრეი ილარიონოვმა განაცხადა, რომ მთავრობის მიერ 2001 წლიდან განხორციელებული პოლიგიკა უშლიდა ხელს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებას.

ბრიგანეთის გაზეთ „ფაინენშლ გაიმესსაითის“ მიცემულ ინგერვიუში ილარიონოვმა აღნიშნა, რომ ნავთობის ფასების მაღალი დონე ნიღბავს მთავრობის მიერ დაშვებულ ეკონომიკური ხასიათის შეცდომებს და დასძინა, რომ იუკოსთან დაკავშირებული საქმეები ნეგაგიურ გავლენას ახდენს ქვეყნის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. „ეკონომიკური პოლიგიკის ხარისხი გაუარესდა“, – დასკვნა ილარიონოვმა.

„1999-2000 წლების ეკონომიკურმა პოლიგიკამ შეუწყო ხელი ეკონომიკურ ზრდას. მაგრამ 2001 წლიდან იგი უკვე უშლიდა ხელს ამ ზრდას“, – განმარგა პრეზიდენგის მრჩეველმა. მისი აზრით, მხოლოდ ნავთობის მაღალი ფასები იცავს ეკონომიკის ზრდის გემს შენელებისგან.

„ჩვენ რომ გვქონდეს სგაბილური საგარეო ფასები, ალბათ, დაფიქსირდებოდა ეკონომიკური ზრდის შემცირება“, – დარწმუნებულია ილარიონოვი.

მრჩეველის აზრით, მთავრობაში მოკალათებული ბიუროკრაგები, რომლებსაც მხოლოდ ანგარებითი ინგერესები ამოძრავებთ, ამუხრუჭებენ ლიბერალური რეფორმების განვითარებას. „ბუნებრივი რენგის განაწილების შედეგად სახელმწიფო მოხელის მოგება გაცილებით უფრო დიდია იმასთან შედარებით, რომლის მიღებაც მათ შეეძლებათ პასუხისმგებელური ეკონომიკური პოლიგიკისა და ლიბერალური რეფორმების განხორციელების პირობებში.“ – თქვა ილარიონოვმა.

იგი საკმაოდ პესიმისგურად არის განწყობილი იუკოსთან დაკავშირებული ვითარების შესახებაც. „იუკოსის საქმეს არანაირი ლოგიკა არა აქვს. ძნელია, წარმოვიდგინოთ ისეთი პოლიგიკური ძალა, რომელიც შეძლებდა ახლა ამ პროცესის შეჩერებას“, – მიაჩნია პუგინის მრჩეველს.

ილარიონოვის თქმით, ეს საქმე ნერვულ ვითარებას ქმნის რუსეთის სხვა დიდი კომპანიების ხელმძღვანელებს შორისაც, რომლებიც ფიქრობენ, რომ იუკოსის მეთაურის მიხეილ ხოდორკოვსკის შემდეგ მათი ჯერიც დადგება.

ილარიონოვის შეხედულებები ამა თუ იმ საკითხის თაობაზე ხშირად ეწინააღმდეგებოდა „ჯენერალურ გეგზს“, მაგრამ მისი მხრიდან პირველად დაადგა მთავრობას თავს ასეთი მკაცრი კრიგიკის ქარცეცხლი.

მოკლედ

ᲔᲠᲐᲧᲘᲡ საკითხებზე მომუშავე ცენგრალური სადაზვერვო სამმართველოს საძიებო ჯგუფის მოხსენებაში ხაზგასმულია, რომ რუსი ინჟინრები ამოწმებდნენ პროექგებს და ეხმარებოდნენ ერაყელებს გაერის მიერ აკრძალული „ას-სამუდ 2“ რაკეგის შექმნაში. გარდა ამისა, ერაყში პოლონეთიდან, აგრეთვე, სავარაუდოდ, რუსეთიდან და ბელორუსიიდან ხორციელდებოდა თხევად სათბობზე მომუშავე, სულ ცოგა, 380 „ვოლგა“ (სა-2) ძრავის იმპორგი.

* * *

ᲘᲐᲞᲝᲜᲘᲐᲨᲘ მოხდა ძლიერი მიწისძვრა, რომლის ძალა რიხგერის სკალით 5,7 ბალს შეადგენდა. მიწის-

ძვრის ეპიცენგრი დიდი გოკიოსა და მისი მიმდებარე კანგოს რაიონის გერიგორიაზე მდებარეობდა. სგაქიური უბედურების შედეგად, სულ ცოგა, 6 კაცი დაშავდა.

* * *

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ მეფემ ნოროდომ სიანუკმა უარი თქვა გახგზე. ეს გამოაცხადა მისმა ვაჟმა, ქვეყნის ეროვნული ასამბლეის მეთაურმა, პრინცმა ნოროდომ რენარიგმა.

კამბოჯაში მონარქია მემკვიდრეობითი არ არის. განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ ქვეყნის ახალ მმართველს დანიშნავს სპეციალური საგახგო საბჭოს ცხრა წევრი.

პრინცმა აღნიშნა, რომ 81 წლის მეფეს სახელმწიფოს მეთაურის პოსგზე შეეცლის სენაგის პრეზიდენგი ჩეა სიმი.

როგორც მიმომხილველები იგყობინებიან, საგახგო საბჭომ უნდა გამონახოს მემკიდრე – სამეფო ოჯახთან დაახლოებული პირი, მაგრამ ჯერჯერობით არ არის შემუშავებული მუსგი წესები და ისიც კი არ არის

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 234, პარასკევი, 8 ოქტომბერი, 2004 წელი.

მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციის, ინვესტირებისა და გრძელვადიანი იჯარის საკონკურსო პროგრამა

დამტკიცებულია ქ. თბილისის საკრებულოს 2004 წ. 10 აგვისტოს № 62 დადგენილებით

1. შესავალი

1.1 „მთაწმინდის პარკის ტერიტორიის სარეაბილიტაციო ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 19 აგვისტოს № 1033 განკარგულების შესაბამისად, ქალაქ თბილისის მერიას, საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან ერთად (შემდგომში მოიხსენიება, როგორც **მთავრობა**) დაევალა მოამზადოს და დაამტკიცოს მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციის საინვესტიციო პროგრამა (შემდგომში - **პროგრამა**), რომელშიც გათვალისწინებული იქნება: პარკის გადაქცევა თანამედროვე ღონის კულტურის, დასვენებისა და გართობის ობიექტად, მოსახლეობისათვის ეკონომიკურად ხელმისაწვდომი დასვენების პირობების შექმნა, მწვანე ნარგავების შენარჩუნება და მოვლა-პატრონობა, საბაგირო გზის აღდგენა, ტრამვაის ხაზის მოწესრიგება და პარკის რეაბილიტაციისათვის საჭირო სხვა აუცილებელი ღონისძიებები.

1.2 **პროგრამა** შემუშავდა ზემოაღნიშნული განკარგულების შესრულების მიზნით, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. არსებული მდგომარეობა

2.1 მთაწმინდის პარკს ყოველთვის განსაკუთრებული ადგილი ეჭირა თბილისის კულტურისა და დასვენების ობიექტებს შორის, როგორც დედაქალაქის ერთ-ერთ მთავარ ღირსშესანიშნაობას. სამწუხაროდ, 1990-იანი წლების დასაწისში, ცნობილი მოვლენების გამო, მნიშვნელოვნად დაზიანდა პარკის ტერიტორია და იქ არსებული შენობა-ნაგებობები. 1990 წელს მომხდარი ავარიის შედეგად სერიოზული ზიანი მიიღო საბაგირო გზამ, მწყობრიდანაა გამოსული ფუნიკულიორი (ტრამვაი), ძალზედ დაზიანებულია რესტორანი „მთაწმინდა“, პრაქტიკულად აღარ არსებობს ატრაქციონები, კიოფები, დასვენების და გართობის სხვა ობიექტები. მიუხედავად იმისა, რომ პარკის კოლექტივის მცდელობით, შედარებით კარგ მდგომარეობაშია შენარჩუნებული მწვანე ნარგაობა, მთაწმინდის პარკი ნაწილობრივადაც ვერ ასრულებს იმ ფუნქციას, რომელიც მას ყოველთვის ჰქონდა დაკისრებული, როგორც ერთ-ერთ ყველაზე უფრო მიმზიდველ ადგილს დედაქალაქის მაცხოვრებლებისა და მისი სტუმრებისათვის. აღნიშნულმა გარემოებებმა განაპირობეს მთაწმინდის პარკის გადაუდებელი რეაბილიტაციის აუცილებლობა და ამ მიზნით სათანადო ინვესტიციების მოზიდვის საჭიროება.

2.2 მთაწმინდის პარკის მიერ დაკავებული ტერიტორია 616951კვ.მ შეადგენს. მისი ძირითადი ნაწილი უკავია მწვანე ნარგაობას. დანარჩენი ტერიტორია კი წარმოადგენს გზებს, ტროტუარებს, აგრეთვე აგრაქციონების, სხვა გასართობი და დასასვენებელი ობიექტებისათვის გამოყოფილ ადგილებს.

2.3 პარკის მოვლა-პატრონობას ახორციელებს თბილისის მთავრობის 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული შპს „მთაწმინდის პარკი“, რომლის საწესდებო კაპიტალში შეგანილია პარკის ტერიტორიაზე განთავსებული შენობა-ნაგებობები, მწვანე ნარგავები, მანქანა-მექანიზმები და სხვა ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა. მთაწმინდის საბაგირო გზა და ტრამვაი ეკუთვნის შპს „თბილბაგირგრანსს“, რომლის 100%-იანი წილის მფლობელი ასევე თბილისის მთავრობაა.

3. პროგრამის ამოცანები და მოსალოდნელი შედეგები.

3.1 **პროგრამის** მთავარი ამოცანები კონცეპტუალურად ჩამოყალიბებულია საქართველოს პრეზიდენტის ზემოთ აღნიშნულ განკარგულებაში, რომლითაც ასევე განსაზღვრულია, რომ საინვესტიციო პროგრამის განხორციელების, და შესაბამისად, ინვესტიციების მოზიდვის წინაპირობას წარმოადგენს პარკის ტერიტორიის და შენობა-ნაგებობების გრძელვადიანი იჯარით გაცემა, კონკურსის საფუძველზე.

3.2 ამ პროგრამის რეალიზაციის მიზნით გამოსაცხადებელი კონკურსის მთავარი მიზანია, გამოავლინოს მთაწმინდის პარკის პოტენციური ოპერატორი, რომლის წინადადებები და შემოთავაზება, პარკის რეაბილიტაციის, ოპერირების და ქონების იჯარის თაობაზე, საუკეთესოდ იქნება მიჩნეული საკონკურსო კომისიის მიერ.

3.3 კონკურსის შედეგების მიხედვით **მთავრობა,** კონკურსში გამარჯვებულ პრეტენდენტთან, გააფორმებს ხელშეკრულებას, რომელშიც აისახება მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციისა და ოპერირების, მიწისა და სხვა ქონების იჯარით გადაცემის საკითხები.

3.4 საკონკურსო საფუძველზე შერჩეულმა ოპერატორმა საკუთარი გარანტიებით და პასუხისმგებლობით უნდა უზრუნველყოს მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციის პროექტის შემუშავება ქ.თბილისის მთავრობასთან შეთანხმებით და ინვესტიციების მოზიდვა მისი განხორციელებისათვის.

4. კონკურსის თემა და პირობები

4.1 თბილისის მთავრობა აცხადებს კონკურს, რომლის პირობებითაც გათვალისწინებულია 49-წლიანი იჯარით გაიცეს მთაწმინდის პარკის ტერიტორიაზე არსებული შემდეგი ქონება:

! მთაწმინდის პარკის მიწის ნაკვეთები, საერთო ფართობით 212901 კვ.მ. (დანართი1), პირველი წლის საიჯარო ქირის საწყისი ოდენობა 130,000 ლარი, ხოლო შემდეგი წლები, იმ დროისათვის მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი მინიმალური საიჯარო ქირის ოდენობით ხოლო დარჩენილი 404050 კვ.მ. მიწაზე, ოპერატორი ვალდებულია განახორციელოს მოვა-პატრონობა მას შემდეგ რაც მოხდება მწვანე ნარგავების ინვენტარიზაცია. კონკურსში გამარჯვებულ ოპერატორს უფლება აქვს მოვლა-პატრონობით მიღებულ მიწაზე მოითხოვოს მისი იჯარის ფორმით აღება;

! შპს „მთაწმინდის პარკის“ საწესდებო კაპიტალიდან ამოღებული ძირითადი საშუალებები, თანახმად (დანართი2), წლიური საიჯარო ქირის საწყისი ოდენობა 15219 ლარი. გრძელვადიანი იჯარით გასაცემი ქონების ჩამონათვალში შეტანილი იქნას ამჟამად ათწლიანი იჯარით გაცემული „კაფე-ბარი“ (64მ²) და პავილიონი (147მ²). ამ ქონებაზე საიჯარო ურთიერთობები ამოქმედდეს ამჟამად არსებულ მოიჯარესთან იჯარის ხელშეკრულების შეწყვეტის შემდეგ;

! შპს „თბილბაგირგრანსის“ საწესდებო კაპიტალიდან ამოღებული მთაწმინდის ფუნიკულიორის (ტრამვაი) და საბაგირო გზა, სადგურების ჩათვლით. წლიური საიჯარო ქირის საწყისი ოდენობა 73137 ლარი.

4.2 ამ ქონების წლიური საიჯარო ქირის ჯამური საწყისი ოდენობა შეადგენს 218356 ლარს, პერიოდული ინდექსირების გათვალისწინებით, რაც განისაზღვრება მხარეებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით.

4.3 ოპერატორს უფლება ექნება მის მიერ იჯარით აღებული მიწის ნაკვეთი შეცვალოს ანალოგიური (იგივე საიჯარო გადასახადის მქონე) მიწის ნაკვეთით იმავე პარკის ტერიტორიაზე.

4.4 „სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის მართვისა და განკარგვის შესახებ“ საქართველოს კანონიდან გამომდინარე ეკონომიკის სამინისტროს მიერ ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით საიჯარო ქირის გადახდის წესისა და ანგარიშსწორების ვადის დადგენამდე, რეაბილიტაციის პერიოდის ხანგრძლივობის გამო ოპერატორი გადაიხდის იჯარას შემდეგი გრაფიკით:

1 წელი - იჯარის წლიური თანხის 20 პროცენტის ოდენობით
2 წელი - იჯარის წლიური თანხის 30 პროცენტის ოდენობით
3 წელი – იჯარის წლიური თანხის 175 პროცენტის ოდენობით
4 წელი – იჯარის წლიური თანხის 175 პროცენტის ოდენობით
5 წელი და მის შემდეგ – წლიური იჯარის თანხის ოდენობით

4.5 საიჯარო გადასახადის გადახდა უნდა მოხდეს ყოველი საანგარიშო მეექვსე თვის ბოლოს;

4.6 პარკის რეაბილიტაციის ბიუჯეტი უნდა განისაზღვროს არანაკლებ 5 მილიონი აშშ დოლარით დაბანდების ვადით არა უმეტეს 5 წლისა, წელიწადში არანაკლებ 1 მილიონი აშშ დოლარის დაბანდებით.

4.7 იჯარის ხელშეკრულების ვადის ამოწურვის შემდეგ, მხარეთა შეთანხმებით შესაძლებელია ხელშეკრულების გაგრძელება 20 წლით, ან ახალი საიჯარო ურთიერთობების გამოცხადების შემთხვევაში, თანაბარი პირობების არსებობისას, მოიჯარეს ეძლევა უპირატესი უფლება სხვა კონკურენტებთან შედარებით. საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტის შემთხვევაში პარკის ტერიტორიაზე აშენებული კაპიტალური შენობები გადადის ქ. თბილისის მერიის საკუთრებაში, ხოლო დროებითი კონსტრუქციები უბრუნდება მოიჯარეს. მეიჯარეს არ ეკისრება მოიჯარის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურება.

4.8 კონკურსში მონაწილეობა შეუძლიათ საქართველოში ან მის ფარგლებს გარეთ რეგისტრირებულ კომპანიებს ან მათ კონსორციუმებს, აგრეთვე ფიზიკურ პირებს, რომლებიც აიღებენ ვალდებულებას, რომ კონკურსში გამარჯვების შემთხვევაში გააფორმებენ შესაბამის ხელშეკრულებას მთავრობასთან და განახორციელებენ მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციას და ოპერირებას (შემდგომში ეს პირები მოიხსენიება, როგორც პრეტენდენტი);

4.9 კონკურსში მონაწილეობისათვის პრეტენდენტმა საკონკურსო კომისიას უნდა წარუდგინოს განცხადება, რომელშიც მითითებული იქნება მისი ვინაობა და დადასტურებული იქნება კონკურსში მონაწილეობის სურვილი. განცხადებასთან ერთად წარდგენილი უნდა იქნეს სადამფუძნებლო დოკუმენტების (იურიდიული პირებისათვის) ან პირადობის მოწმობების (ფიზიკური პირებისათვის) დამოწმებული ასლები.

4.10 პრეტენდენტმა, განცხადებასთან ერთად, საკონკურსო კომისიას წერილობით, დალუქული კონვერტის სახით, უნდა წარუდგინოს განაცხადი და წინადადებები (შემდგომში - განაცხადი), რომელშიც ასახული უნდა იყოს პრეტენდენტის ხედვა მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციის და ოპერირების საკითხებთან დაკავშირებით. განაცხადი უნდა მოიცავდეს, მაგრამ არ შემოიფარგლებოდეს შემდეგი საკითხებით:

ა) წლიური საიჯარო ქირის ოდენობა, რომელსაც პრეტენდენტი სთავაზობს მთავრობას (ეს შემოთავაზება არ უნდა იყოს ამ პროგრამის 4.2 მუხლით განსაზღვრულ საწყის სიდიდეზე ნაკლები);

ბ) რა ღონისძიებების გატარებას აპირებს პრეტენდენტი იმისათვის, რომ მთაწმინდის პარკი გადაიქცეს თანამედროვე ღონის კულტურისა და დასვენების ობიექტად, როგორია მისი გეგმა იმის თაობაზე, თუ რა ობიექტები უნდა განთავსდეს მის მიერ იჯარით აღებულ, მწვანე ნარგავებით დაუტვირთავ ტერიტორიებზე;

გ) რა მოცულობის ინვესტიციების მოზიდვას აპირებს პრეტენდენტი, რა წყაროებით და გარანტიებით, როგორია ინვესტიციების განთავსებისა და ამოღების წინასწარი სქემა. წარმოდგენილი უნდა იქნეს დოკუმენტები, რომლებიც აადასტურებს პრეტენდენტის შესაძლებლობას, განახორციელოს ეს ინვესტიციები;

დ) რა ვადებში აპირებს პრეტენდენტი სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულებას და პარკის სრულფასოვნად ამოქმედებას;

ე) დასვენებისა და გართობის ობიექტებში, როგორ იქნება უზრუნველყოფილი მოსახლეობისათვის ხელმისაწვდომი დასვენების პირობების შექმნა;

ფ) რა გამოცდილება გააჩნია პრეტენდენტს, ან მის პარტნიორს (პარტნიორებს) პარკების რეაბილიტაციისა და ოპერირების საქმეში. წარმოდგენილი უნდა იქნეს ამ გამოცდილების დამადასტურებელი დოკუმენტები.

4.11 გარდა ამისა, განაცხადში უნდა აისახოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული, კონკურსში მონაწილეობის სხვა აუცილებელი პირობები, რომლთა შესაბამისად პრეტენდენტმა უნდა აიღოს ვალდებულება, რომ იგი:

ა) განახორციელებს პარკის ტერიტორიაზე არსებული მწვანე ნარგავების მოვლა-პატრონობას, საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესების შესაბამისად

ბ) რეკონსტრუქციას ჩაუტარებს პარკში არსებულ შენობა-ნაგებობებს, ხოლო ამ ნაგებობებისა და კონსტრუქციების მოცულობას გაუზრდის ან/და პარკისთვის შესაფერისი ფუნქციის მქონე ახალ ნაგებობებს განათავსებს მხოლოდ ქ. თბილისის მთავრობის თანხმობით, კანონით გათვალისწინებული მოთხოვნათა შესაბამისად.

გ) აღადგენს ფუნიკულიორს (ტრამვაის) არა უმეტეს 2 წლის განმავლობაში, ხოლო საბაგირო გზას არა უმეტეს 7 წლის განმავლობაში.

დ) უზრუნველყოფს შპს „მთაწმინდის პარკის“ მუშაკთა დასაქმებას, არსებული კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით.

ე) უზრუნველყოფს პარკის ტერიტორიაზე მოსახლეობის უფასო შესვლას

4.12 კონკურსში მონაწილეობისათვის პრეტენდენტს, ბეს სახით, მთავრობის მიერ მითითებულ ანგარიშზე შეაქვს საწყისი პირველი წლის საიჯარო ქირის 20 პროცენტი ლარებში, რომელიც გამარჯვებულ პრეტენდენტს ჩაეთვლება პირველი წლის გადასახდელი საიჯარო ქირის ანგარიშში, ხოლო დამარცხებულს (დამარცხებულებს) – ერთი კვირის ვადაში დაუბრუნდება იმავე წესით, რომლითაც მან ეს თანხა შემოიგანა.

4.13 სახელმწიფო და მისი ოფიციალური პირები პასუხს არ აგებენ მატერიალურ დანახარჯებზე, რომლებსაც გასწევენ პრეტენდენტები საკონკურსო პროცესში მონაწილეობისათვის.

5. კონკურსის ორგანიზება და შედეგების გაფორმება

5.1 მთავრობის მიერ დადგენილ ვადაში, პრეტენდენტი წარუდგენს საკონკურსო კომისიას განცხადებას კონკურსში მონაწილეობის თაობაზე, ბეს გადახდის დამადასტურებელ საბუთს და განაცხადს ერთი დალუქული პაკეტის სახით, სახელწოდებით „განაცხადი“ და წარწერით: „გაიხსნას მხოლოდ საკონკურსო კომისიის თანდასწრებით“.

5.2 საკონკურსო კომისია, კონკურსის დღეს, დანიშნულ დროს, პრეტენდენტთა წარმომადგენლების თანდასწრებით, გახსნის „განაცხადის“ დალუქულ პაკეტებს და დაიწყებს პრეტენდენტთა წინადადებების განხილვას.

5.3 კონკურსში გამარჯვებულად გამოცხადდება იმ პრეტენდენტის მიერ წარმოდგენილი განაცხადი, რომელიც საუკეთესოდ იქნება ცნობილი საკონკურსო კომისიის მიერ და რომელიც სრულად დააკმაყოფილებს მთავრობის მიერ დასმულ საკონკურსო პირობებს. თუ წარმოდგენილი იქნება ორი ან მეტი განაცხადი, რომლებიც საკონკურსო კომისიის მიერ შეფასებული იქნება, როგორც თანაბარი, უპირატესობა მიენიჭება იმას, რომელიც ითვალისწინებს უფრო მეტი საიჯარო ქირის გადახდას.

5.4 თუ წარმოდგენილი განაცხადი, ან დართული დოკუმენტები საჭიროებს შემოწმებას ან დაზუსტებას, საკონკურსო კომისიამ შეიძლება გადადოს გადაწყვეტილების მიღება, იმ ვადით, რაც დასჭირდება ამ მონაცემების შემოწმებას ან დაზუსტებას, მაგრამ არაუმეტეს ერთი კვირისა.

5.5 თუ პრეტენდენტის განაცხადში ერთი ან მეტი კომპონენტი დამოკიდებულია სხვა პრეტენდენტის მიერ შემოთავაზებულ საიჯარო ქირაზე, ან სხვა რაიმე პირობაზე, ამგვარი განაცხადი არ განიხილება.

5.6 გამარჯვებულ პრეტენდენტთან, რომელიც შემდგომში მოიხსენიება, როგორც ოპერატორი, მთავრობა ერთი თვის ვადაში გააფორმებს მთაწმინდის პარკის რეაბილიტაციის, ოპერირებისა და იჯარის ხელშეკრულებას (შემდგომში - ხელშეკრულება) და მისი პირობების შესაბამისად გადასცემს მას საიჯარო ქონებას და ოპერირების უფლებას. ხელშეკრულების პირობები განისაზღვრება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის, გამოცხადებული კონკურსის პირობების და შემოგანილი განაცხადის საფუძველზე.

5.7 ხელშეკრულებით ოპერატორს დაეკისრება ამ პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნების, საკონკურსო პირობების, აგრეთვე მის მიერვე აღებული ვალდებულებების შესრულება. მთავრობა დაიწესებს მონიტორინგს ხელშეკრულების შესრულებაზე. ხელშეკრულების დარღვევა შეიძლება გახდეს მისი გაუქმების საფუძველი და დამრღვევ მხარეს დაეკისროს მატერიალური პასუხისმგებლობა.

5.8 ხელშეკრულების შესრულებისას, ოპერატორი იქნება დამოუკიდებელი კონტრაქტორი, მაგრამ მას არ შეუძლია, თავისი უფლებები გადასცეს სხვა იურიდიულ ან ფიზიკურ პირს, მათ შორის მისივე მონაწილეობით შექმნილ სააგენტოს, ამხანაგობას, ერთობლივ საწარმოს ან რაიმე სხვა ერთობლივ ორგანიზაციას, მთავრობასთან შეთანხმების გარეშე.

5.9 ხელშეკრულების შესრულებაზე პასუხისმგებელია მხოლოდ ოპერატორი. ოპერატორის მიერ დაქირავებული ყველა თანამშრომელი, წარმომადგენელი თუ ქვემოიჯარადე იქნება ამ კომპანიის სრული კონტროლის ქვეშ.

5.10 მთავრობა არ ჩაერევა ოპერატორის საქმიანობაში, წინამდებარე საკონკურსო პროგრამით, ხელშეკრულებით და კანონმდებლობით გათვალისწინებული ურთიერთობების გარდა, და მისცემს მას საშუალებას, დამოუკიდებლად გადაწყვიტოს პარკის რეაბილიტაციის, ოპერირების და სხვა საკითხები.

5.11 მთავრობა, ხელშეკრულების მოქმედების პერიოდში, არ გაასხვისებს, ან რაიმე სხვა ფორმით არ გადასცემს სხვა ნებისმიერს პირს იმ ტერიტორიას, რომელიც ოპერატორს (მოიჯარეს) გადაეცემა მოვლა-პატრონობის უფლებით ოპერატორის თახმობის გარეშე გარდა მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა.

განაცხადები უნდა შევიდეს შემდეგ მისამართზე:

თბილისის ადგილობრივი ქონების მართვის საქალაქო სამსახური, საფოსტო ინდექსი 0105, გ. ტაბიძის ქ. № 4, ტელ: 93-36-68.

კონკურსში განაცხადების მიღება შეწყდეს 12 ნოემბერს დღის 12 საათზე. კონკურსის ჩაგარების დრო დადგინდეს 2003 წლის 15 ნოემბრის 16 საათი.

კონკურსში მონაწილეობისათვის პრეტენდენტებმა „ბე“ უნდა შეიტანონ შემდეგ ანგარიშზე:

საქართველოს ეროვნული ბანკის საოპერაციო სამმართველო.

მიმღები: ქ. თბილისის მერიის საფინანსო სამმართველო
საიდენტიფიკაციო კოდი– 203 827 074
ანგარიშის ნომერი – 000 142 902
კოდი – 220 101 107

შპს „თბილბაგირგრანსის“ საწესდებო კაპიტალიდან ამოღებული ძირითადი საშუალებები და იჯარის დაწესებული ძირითადი სანესტიციოდან ნაგები

დანართი 2

№	დასახელება	ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღი	ღირებულება ლარებში (2000 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)
1	ადმინისტრაციული შენობა	1936	3323
2	ღია ესტრადა	1938	988
3	პლანეტარიუმი	1956	1135
4	კინოესტრადა	1983	2654
5	საბილიარდო	1956	686
6	ორანჟერეა	1947	328
7	საპირფარეშო	1939	762
8	საგაზაფხულო სამკითხველო	1960	149
9	ოთახი ორანჟერეაში	1947	214
10	საგამოფენო დარბაზი	1938	5771
11	პავილიონი 1	1963	791
12	პავილიონი 2	1973	1930
13	პავილიონი 4	1965	519
14	პავილიონი 5	1967	204
15	საქვაბე შენობა	1970	167
16	ფოტო სალონი	1948	222
17	ავტოგაჩერების მოედანი	1937	1377
18	გადასახედი მოედანი	1937	382
19	კალათბურთის მოედანი	1960	135
20	საბავშვო საჭყუმპალაო	1983	167
21	აუზი III უბანზე	1939	189
22	დიდი აუზი	1939	193
23	ხის სალაროები	1964	109
24	პარკის შიდა გზები	1938	464
25	ბაზალტის ქვის კიბეები	1938	4557
26	პარკის შემოღობვა	1985	263
27	დამხმარე მეურნეობის შენობები	1947	67
28	საწყობი	1997	253
29	ავტოფარეხები	1997	168
30	შენობა III უბანზე	1997	168
31	შენობა IV უბანზე	1997	168
32	სპორული მოედანი III უბანზე	1997	158
33	მრავალწლიანი ნარგავები	1985	134
34	მრავალწლიანი ნარგავები	1938	27140
35	ა / მ ზილ-130	1970	474
36	ა / მ გაზ-53	1987	154
37	ატრაქციონი ტირი	1983	162
38	ატრაქციონი სიცილის ოთახი	1985	85
39	წყალსადენი	1938	183
40	სათბური 2ც	1947	245,44
41	ბაღის სკამი 40ც	2001	4920
42	ანტენა დამხმარე ანძა	1963	

ობიექტი: სახელმწიფო

დანართი 1

კოდი: **ნაკვ. I (Q-904-1) – 20190 კვ. მ.**
I ზონა – 20190 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.72 ლ.)
ნაკვ. II (Q-904-2) – 24290 კვ. მ.
I ზონა – 15774 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.72 ლ.), III ზონა – 8516 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.36 ლ.)
ნაკვ. III (Q-904-3) – 17803 კვ. მ.
I ზონა – 2465 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.72 ლ.), III ზონა – 15338 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.36 ლ.)
ნაკვ. IV (Q-904-4) – 150618 კვ. მ.
II ზონა – 127863 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.66 ლ.), III ზონა – 22755 კვ. მ. (1 კვ. მ. ქირის ფასი 0.36 ლ.)
Q-904 – 596761 კვ. მ.
№ I, II, III, IV ნაკვეთების საერთო ფართობი – 212901 კვ. მ.
დარჩენილი ფართობი – 404050 კვ. მ.
მისამართი: ქ. თბილისის მთაწმინდის პარკი
თარიღი: 24.06.2004 წ.

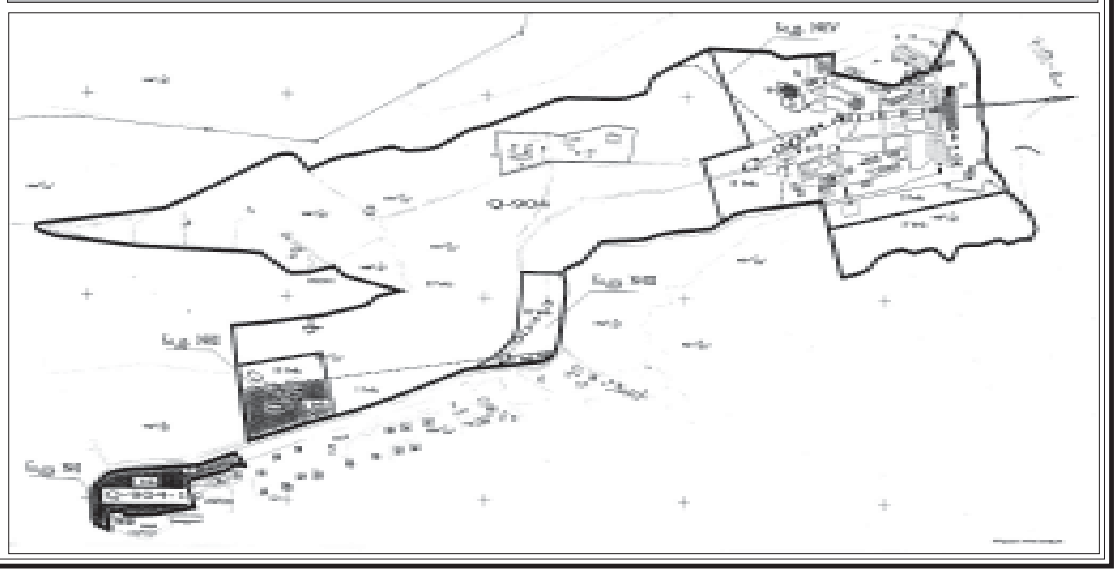

◎ ადამიანი დროში

მარადიული ახალგაზრდობის საიდუმლო

შტრიხები ღვაწლმოსილი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის პორტრეტისთვის

დაბადებიდან 80 და სამეცნიერო-პრაქტიკული საქმიანობის 60 წელი შეუსრულდა ცნობილ მეცნიერს, საქართველოში ონკომორფოლოგიის ერთ-ერთ ფუძემდებელს ა. ღვამიჩავას სახელობის ონკოლოგიის ნაციონალური ცენტრის პათომორფოლოგიური ლაბორატორიის დამაარსებელს, ქალბატონ გულნარა ბერსამძეს.

მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, სამედიცინო-ბიოლოგიური აკადემიის აკადემიკოსი, ნიუიორკის მეცნიერებათა და მსოფლიო საერთაშორისო აკადემიის ნამდვილი წევრი, სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი; 200-მე მეგი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი (გამოქვეყნებულია საქართველოში, რუსეთში, ამერიკაში, იაპონიაში, საფრანგეთში, იტალიაში, ავსტრიაში, უნგრეთში, ჩეხოსლოვაკიასა და სხვა ქვეყნებში); მისი ხელმძღვანელობით შესრულებულია 35 სადისერტაციო ნაშრომი, მათ შორის 9 სადოქტორო. მრავალი გამოგონებისა და რაციონალიზაციური წინადადების ავტორი... აი, არასრული ჩამონთვალი, რითაც ამაჯდარი მეცნიერი ხვდება სახელოვან იუბილეს. ქალბატონი გულნარა გერსამია შეყვანილია ქართულ ენციკლოპედიაში. მისი სახელი რეგისტრირებულია ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესის სპეციალურ ბიბლიოგრაფიულ ცნობარში. ქართული პრაქტიკული და მეცნიერული ონკოლოგიის ჩამოყალიბებასა და განვითარებაში შეტანილი დიდი წელილისთვის, კაცრული აღშრდისა და ორგანულური სკოლის შექმნისთვის, ქართული მეცნიერული ონკოლოგიის სახელის გაგანისა და მისთვის მაღალი ავტორიტეტის შექმნისთვის მიღებული აქვს ქვეყნის უმაღლესი ჯილდო – ღირსების ორდენი. მედიცინაში შეტანილი განსაკუთრებული წელილისთვის 2004 წელს დაჯილდოვდა სომხეთის სამედიცინო უნივერსიტეტის ჰერაცის სახელობის დიდი ოქროს მედლით...

სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე ქალბატონმა გულნარამ შუშაობა დაიწყო რესპუბლიკურ ონკოლოგიურ დისპანსერში ექიმ ორდინატორად. 1946 წელს დისპანსერის ბაბაზე ჩამოყალიბდა საბჭოთა კავშირში პირველი – ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის ონკოლოგიის კათედრა, რომელსაც ხელმძღვანელობდა გამოჩენილი ონკოლოგი და ცნობილი დასტაქარი კონსტანტინე ფარნაოზის ძე ვეფხვაძე.

სწორედ მისი შეთავაზებითა და დახმარებით დაიწყო ქალბატონ გულნარა გერსამიას პათომორფოლოგიური საქმიანობა და მეცნიერული აღმავლობა. მას შემდეგ, რაც დაეუფლა ონკოლოგიურ დაავადებათა კლინიკას, მკურნალობას ქირურგიულ, სხივურ და კომბინირებულ მეთოდებს, მან მიაგნოვა ქირურგია და მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება პათომორფოლოგიას მიუძღვნა. საქართველოში პათოლოგანატომიური სამსახურის ფუძემდებლის, აკადემიკოს ვლადიმერ ყლენგის წარდგინებით სათავეში ჩაუდგა ჯერ ონკოლოგიური დისპანსერის, შემდეგ ონკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის პათომორფოლოგიურ ლაბორატორიას, სადაც მიმდინარეობდა აქტიური სამეცნიერო და პრაქტიკული საქმიანობა.

1959 წელს რესპუბლიკური ონკოდისპანსერის ბაბაზე დაარსდა ონკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რასაც მოჰყვა პათომორფოლოგიური ლაბორატორიის რეორგანიზაცია, რომლის ხელმძღვანელობასაც აგრძელებს გულნარა გერსამია. ლაბორატორია დაკომპლექტდა სამეცნიერო კადრებით, რამაც ხელი შეუწყო სამეცნიერო საქმიანობის კიდევ უფრო მეტად განვითარებას. დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა ონკოლოგიური დაავადების კომბინირებული და კომპლექსური მკურნალობის, განსაკუთრებით სიმსივნის სხივური თერაპიის შემდგომი პათომორფოზის შესწავლას.

პარალელურად მიმდინარეობდა ექსპერიმენტული სამუშაოები ლაბორატორიულ ცხოველებზე, რომელიც იძლეოდა დასხივებულ სიმსივნეებზე დინამიკაში თვალის გადევნების საშუალებას. დადგენილია, რომ ჰისტოქიმიური გამოკვლევებით უფრო ადრეა შესაძლებელი დასხივების შემდგომი პათომორფოზის შეფასება, ვიდრე ჩვეულებრივი რუტინული მეთოდებით და აგრეთვე შესაძლებელია აიხსნას სიმსივნური უჯრედის სხივური თერაპისშემდგომი დევიტალიზაციის მექანიზმები.

აღნიშნული ფუნდამენტური სამუშაო დაგვირგვინდა საკვალიფიკაციო ნაშრომებით: 1959 წელს – საკანდიდატო დისერტაცია: „სარძევე ჯირკვლის კიბოს სხივური თერაპიის პათომორფოზის საკითხისათვის“, 1968 წელს – სადოქტორო დისერტაცია: „სარძევე ჯირკვლის კიბოს დასხივებული უჯრედების სტრუქტურისა და სხივური ზემოქმედების მექანიზმების საკითხისათვის“. ამავე წელს გამოქვეყნდა მონოგრაფია აღნიშნულ საკითხზე.

1976-77 წლებში ონკოლოგიური სამსახურის ისტორიაში მოხდა დიდი რეფორმა – გაერთიანდა 4 დაწესებულება: ონკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რესპუბლიკური და თბილისის ონკოდისპანსერები, რენტგენ-რადიოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი და შეიქმნა ერთიანი ონკოლოგიის სამეცნიერო ცენტრი, რასაც მოჰყვა პათომორფოლოგიური ლაბორატორიის გადაიარაღება. ქალბატონ გულნარას შეცდინეობით ლაბორატორია აღიჭურვა თანამედროვე მიკროსკოპებითა და აპარატურით და იმ დროისათვის ეს ლაბორატორია ითვლებოდა ერთ-ერთ საუკეთესო თანამედროვე ლაბორატორიად ამიერკავკასიაში. ამ ლაბორატორიაში ტარდება სხვადასხვა ლოკალიზაციის კიბოს ულტრასტრუქტურული პათომორფოზის შესწავლა ძუძუს, საშვილოსნოს ყელის, ფილტვის, ხორხის სიმსივნეების დროს. აქ შესრულებულია 250-ზე მეტი ნაშრომი, ჩამოყალიბდა ორიგინალური სამეცნიერო-კვლევითი მიმართულება – სიმსივნური დაავადებების პათომორფოზის შესწავლა, რომელიც მანამდე ასეთი ფართო მასშტაბით არც ერთ სხვა ლაბორატორიაში არ ყოფილა შესწავლილი.

პროფესორ გულნარა გერსამიას სამეცნიერო პროდუქცია თეორიული და პრაქტიკული ონკოლოგიის თანამედროვე საკითხებს ეხება, მათში დაგენილი ფაქტები და კანონზომიერებები პრიორიტეტულია და სათანადო ლიტერატურაში სხვა ავტორთა მიერ გამოქვეყნებული არ არის.

ქალბატონი გულნარა დიდი ოჯახის დედაა.

მეუღლე – რევი ჩიქოვანი მრავალი წლების განმავლობაში იყო რესპუბლიკის მთავარი ონკოლოგი, რესპუბლიკური ონკოლოგიური დისპანსერის, ონკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის სამეცნიერო-კლინიკური ონკოლოგიის ინსტიტუტის მთავარი ექიმი და დირექტორი, ონკოცენტრის დირექტორის მოადგილე სამკურნალო დარგში, მამოლოგიური ჯანყოფილების გამგე, გარდაიცვალა 2001 წელს.

ვაჟიშვილი გუგა, ბიოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატია, ქალიშვილმა თინათინმა კი დედის პროფესია აირჩია, არის მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი.

ქალბატონი გულნარა აქტიურად მონაწილეობს ონკოცენტრის სამეცნიერო საქმიანობაში და ქვეყნის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. უმრეტი ენერგიათ აღსავსე – იგი ყველა ახალი სასეკეთო წამოწყების ინიციატორია, ყველას ჭირისა და ლხინის გამზიარებელი. უბოროტო, უშურველი, საოცრად კეთილი, მუდამ კეთილგანწყობილი, შომღიმარი და მოსიყვარულე, მიმტევებელი, უღალატო და საუკეთესო მეგობარი. ეს არის მისი მარადიული ახალგაზრდობის საიდუმლო!

საგაზეთო მასალის მოცულობა არ ვეყოფილვს იმის საშუალებას, რომ სრულად ვილაპარაკოთ ქალბატონ გულნარას ქართველქალობასა და დიდ დამსახურებაზე. ამიტომ დასასრულს მხოლოდ ჯანმრთელობას, ბედნიერებას და ახალ წარმატებებს ვუსურვებთ ამაგდარ ქალბატონს თავის კეთილშობილურ საქმიანობაში.

რევაზ გაგუა,
ონკოცენტრის პრეზიდენტი,
პროფესორი, სახელმწიფო
პრემიის ლაურეატი;

ლევან ჩარკვიანი,
საქართველოს ონკოლოგთა საზოგადოების თავმჯდომარე, აკადემიკოსი
სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი;

ზაზა ზარძუა,
ონკოცენტრის დირექტორთა საბჭოს
თავმჯდომარე, მედიცინის
მეცნიერებათა კანდიდატი.

◎ ეროვნული ჩემპიონატი

„დინამო“ ლიდერობა დაიბრუნა

ფეხბურთელთა XVI ეროვნული ჩემპიონატის II წრის სტარტი ჩვეული ფაქტით აღინიშნა – თბილისის „დინამომ“ ახალაიას მიერ პირველ გამაში გატანილი გოლით ბოლნისში „სიონს“ სძლია – 1:0 და გათამაშების ლიდერობა დაიბრუნა.

ევროპულ სარბიელზე თავგამოჩენილ ქვეყნის თერთმეტგზის ჩემპიონებს წამყვან პოზიციაზე აღმოჩენებში თბილისის „ლოკომოტივი“ დაეხმარა, რომელმაც ვაკეში პირველი მარცხი აგემა ქუთაისის „ტორპედოს“ – 1:0. შეხვედრის ბეღი დებიუტშივე – მე-10 წუთზე გადაწყდა, როცა ონიანის აუტს ჩხაიძის თაური და ბობოხიძის ნახევარბრუნში შესრულებული დიდებული დარტყმა მოჰყვა. შემდგომში რკინიგზელთა ახალწვეული ბურდული პარტნიორებთან ერთად ზედიზედ ავიწროებდა მეტოქის დაცვას, თუმცა მეკარე სტურუამდე საქმე აღარ მისულა. მასპინძლებმა უპირატესობა შესვენების შემდეგ დამთქი, როცა მათმა თავეკცმა ბაურ სვანაძემ ბობოხიძის ნაცვლად მინდორზე სანიკიძე გამოიყვანა. სტუმრებს ერთგვარი შვება მოჰგვარა მოწინააღმდეგის ბომბარდირის ბრძოლიდან გაყვანამ და ისინიც უფრო გაბედულად ანხორციელებდნენ იერიშებს, მაგრამ მაგჩის გადარჩენა მაინც ვერ მოახერხეს.

დედაქალაქში გამართულ კიდევ ერთ თამაშში ერთბაბამად ხუთი კვალიფიციური ოსტატი გაძლიერებული „ზესტაფონი“ კარგა ხნის განმავლობაში ღირსეულად გამოიყურებოდა „თბილისთან“, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მოედანზე ჭელიძე და მიკუჩაძე გამოჩნდნენ (ეს II ტაიმში მოხდა), ბოლომდე ვერ გაუძლო ფავორიგის შეტევებს და წააგო – 0:2. გოლები მიკუჩაძემ (პენალტით) და იაშვილმა გაიგანეს, ხოლო იმერეთაგან ყველაზე ხელსაყრელი მომენტი I ტაიმში თურმანიძემ გაფლანგა. დავძენთ, რომ გიორგი დედარიანის გუნდს სხვადასხვა მიზეზით გუშინ აფციაური, მიქაძე, ქემოკლიძე,

ოდიკაძე და ორბელაძე აკლდნენ. დაგვეთანხმებით, შთამბეჭდავი ნუხხაა.

X ტურში კიდევ ერთხელ იყოჩაღა „ბათუმმა“ – ზღვისპირელებმა შინ 2:0 სძლიეს ბორის „დილას“ და შეინარჩუნეს III საფეხური.

„დინამო“ – 23, „ტორპედო“ – 21, „ბათუმი“, „თბილისი“ – 20-20, „ლოკომოტივი“ – 19, „ვიტ ჯორჯია“ – 17, „სიონი“ – 7, „ზესტაფონი“ – 6, „დილა“, „კოლხეთი“ – 4-4 ქულა.

16 ოქტომბერს XI ტურში ითამაშებენ „დინამო“ – „ვიტ ჯორჯია“, „კოლხეთი“ – „თბილისი“, „ბათუმი“ – „ლოკომოტივი“, „დილა“ – „სიონი“, „ზესტაფონი“ – „ტორპედო“.

გია პლატონიშვილი.

◎ ფეხბურთი

„ჯელაძის საქმის“ დასასრული

სოხუმელი ლტოლვილი ზვიად ჯელაძე, ჩინებული ცენტრალური მცველი, ერთხანს თბილისის „დინამოში“ თამაშობდა, შემდეგ კი თავის ძმასთან გიზოსთან ერთად რუსეთში გადავიდა. გიზო ახლაც თამაშობს სარაგოვის „სოკოლში“, რომელიც პირველ დივიზიონში გამოდის და უმაღლესში გადასვლის გარკვეულ შანსებს ინარჩუნებს.

რაც შეეხება ზვიად ჯელაძეს, მან რამდენიმე გუნდი გამოიცვალა, წლეულს კი მეორე დივიზიონის კლუბ „სოდოვიკში“ (ქ. სტერლიტამაკი) თამაშობდა. ეს კლუბი მკვეთრად აღემგატა ამ, ურალ-პოვოლჟიეს ზონაში მოთამაშე დანარჩენ 18 გუნდს და პირველ დივიზიონში გადასვლა თითქოს სრულიად უზრუნველყოფილი ჰქონდა.

მაგრამ აი, რა მოხდა: მეტოქე გუნდის ხელმძღვანელებმა (ყოველ შემთხვევაში, ასე ფიქრობს „სოდოვიკის“ მწვრთნელი იაკოვენკო) ლიდერს უჩივლეს, რომ მის მოთამაშე ზვიად ჯელაძეს საპასპორტო რეჟიმი დარღვეული ჰქონდა. რუსეთის მეორე დივიზიონში სხვა ქვეყნის მოქალაქეებს (განსხვავებით უმაღლეს და პირველი დივიზიონებისგან) თამაშის უფლება არა აქვთ. ზვიად ჯელაძემაც წარადგინა თავისი რუსული პასპორტი, მაგრამ კომისიამ მის სინამდვილეში ეჭვი შეიტანა და ფეხბურთელს დისკვალიფიკაცია მისცა.

ნახეთ, როგორ დაისაჯა კლუბი – მას ჩამოეწერა 57 (!) ქულა, რაც მსოფლიო ფეხბურთში უმაგალითო სასჯელია და პირველიდან მეთვრამეტე ადგილზე ჩამოქვეითდა. როგორც მწვრთნელი ფიქრობს, ყველაფერი ეს მეტოქეების დასმენის გამო მოხდა და საქმეს აუცილებლად გაასაჩივრებს, ფეხბურთელი კი რუსეთს გამოეთხოვა...

◎ ჭადრაკი

„ჩვენი მეტოქეები არიან რუსები, ქართველები და ინდოელები“

საჭადრაკო ოლიმპიადაზე, რომელიც 14 ოქტომბერს იწყება, განსაკუთრებით მწვავე ბრძოლაა მოსალოდნელი ქალთა შორის. წლების განმავლობაში გამოკვეთილი ფავორიგი საქართველოს ნაკრები თუ იყო, ახლა პირველი ადგილის პრეტენდენტი რამდენიმე გუნდი იქნება, მათ შორის ჩინეთის ნაკრებიც, რომელმაც საგულდაგულო წვრთნა გაიარა. აი, რას ამბობს ჩინეთის საჭადრაკო ფედერაციის ერთ-ერთი მესვეური ტიან ხონ გუეი მომავალ შეჯიბრებაზე:

– უპირველესად, ქალთა ნაკრების იმედი გვაქვს, მასში ხომ მეტად ცნობილი და სახელოვანი მოჭადრაკეები შედიან. თუმცა ისიც გვესმის, რომ ჩემპიონობის შენარჩუნება გაგვიჭირდება, რადგან მეგოქენი, განსაკუთრებით რუსები, ქართველები და ინდოელები, საკმაოდ ძლიერები არიან.

– როგორი პრინციპით ისელმძღვანელეთ გუნდის ჩამოყალიბებისას: რა უფრო მნიშვნელოვანია ქვეყნის ჩემპიონატში, დაკავებული ადგილი თუ რეიტინგი?

– ერთიც გავითვალისწინეთ და მეორეც. ჩვენ მოჭადრაკის ყოველგვარ წარმატებას ვეფასებთ. რეიტინგს, უკანასკნელი წლის განმავლობაში ნაჩვენები შედეგებს, სხვა ფაქტორებსაც.

– როგორ მოემზადეთ ოლიმპიადისთვის?

– შეკრებას ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ციანჩუანი ხელმძღვანელობდა. მოჭადრაკეები კომპიუტერის მეშვეობით სწავლობდნენ მეგოქეთა პარტიებს, ამზადებდნენ ახალ სათამაშო სქემებს.

– რამდენად პოპულარულია ჭადრაკი ჩინეთში?

– ბოლო წლებში შესამჩნევად გააქტიურდნენ ახალგაზრდები, განსაკუთრებით დიდ ქალაქებში. პოპულარობით ჭადრაკი ფეხბურთსა და თვით ბადმინტონსაც შეიძლება გაუთანაბრდეს.

– ქუჩაში თუ ცნობენ მოჭადრაკეებს?

– ყველა იცნობს სიუ ჟუნსა (მსოფლიოს წინა ჩემპიონს) და ჯუ ჩენს (მსოფლიოს ახლანდელ ჩემპიონს). განსაკუთრებით უყვართ სიუ ჟუნი.

– დაუბრუნდება თუ არა იგი ჭადრაკს?

– სიუ ჟუნი ახალგაზრდა დედა გახლავთ, ამიგომ იშვიათად თამაშობს ტურნირებში. უფრო მეტად შვილზე ზრუნავს.

* * *

ჩინელ მოჭადრაკეთა მოსამზადებელ ტურნირში 5 ცნობილი უცხოელი დიდოსტაგბე მონაწილეობდა, დამაჯერებლად გაიმარჯვა ნაიჯელ შორტმა (ინგლისი), რომელმაც 9 შესაძლებლიდან 6.5 ქულა მოაგროვა, სიუ ჟუნმა კი 4 ქულით VI-VII ადგილები გაიყო.

მოამზადა
გივი თორელმა.

როგორ აიწია მარკმა მარკა

78 წლის ცნობილი მოჭადრაკე და არანაკლებ ცნობილი პიანისტი მარკ გაიმანოვი (თავის დროზე კონსერვატორიის კურსდამთავრებული და რამდენიმე მუსიკალური ალბომის ავტორი) მეოთხედაა დაქორწინებული. მეოთხე მეუღლე ნადეჟდა ქმარზე 35 წლით უმცროსია. ისინი 17 წლის წინათ შეუღლდნენ, მაგრამ შვილი არ ჰყავდათ, ახლა კი ტყუპები გაუჩინეს – მაშა და დიმა (დაიკოზე 5 წუთით უმცროსი). მაშენკა, მინიატურული, დიდრონთვალება გოგონა, უფრო დედისკენ არის; დიმოჩკა ჩასხმული, გოლიათი ბიჭუნაა, სულ მამამისს ჰგავს...

პირველი ცოლისგან მარკ ევგენის ძეს ჰყავს ვაეი იგორი, რომელსაც ახლახან 56 წელი შეუსრულდა. იგი უკვე გაეცნო ციცქნა დაიკოსა და ძამიკოს და ძალიანაც გაიხარა.

– ნამდვილი მამაკაცისათვის ასაკს არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, ჯანმრთელი უნდა იყო და სიცოცხლე გიყვარდეს, – ამბობს დიდოსტაგი.

ტაიმანოვი აქამდე თამაშობს საჭადრაკო ტურნირებში, ერთ-ერთი გერმანული კლუბის სახელით გამოდის და ლიდერად ითვლება.

– მალე გერმანიაში მორიგი საკლუბო პირველობა იწყება, უთუოდ მივიღებ მონაწილეობას, თუ ტყუპები არ შემიშლიანო, განუცხადება ბელნიერ მამას...

– მოჭადრაკეებად ისურვებდით მაშას და დიმას, თუ პიანისტებად? – ჰკითხა ჟურნალისტმა.

– მინდა ჯანმრთელები, განათლებულები გაიზარდონ და ის საქმე აირჩიონ, რომლისკენაც გული გაუწევთ. თუმცა საწინააღმდეგო არაფერი მექნება, თუ მათგან კარგი საფორტეპიანო ლუკი დადგება...

ჯერჯერობით კი ფაქტი ისაა, რომ დიდოსტატმა მარკ გაიმანოვმა ყველაზე ძლიერი სელა გააკეთა თავის ცხოვრებაში – ტყუპი ქალ-ვაჟი...

მოამზადა
თამაზ ილვილმა.

ერაყი და იორდანია — მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლები?

როგორც ჩანს, იორდანიის მემკვიდრე პრინცი ფეისალ ალ-ჰუსეინი დიდი ოტომისტია, რადგან ერაყის მიწა-წყალზე სისხლის ღვრასა და ტერორისტულ აქტებს ჯერ ბოლო არ უჩანს, მან კი, როგორც თავად განუცხადა ბრიტანულ გაზეთს The Guardian, უკვე დაიწყო მოლაპარაკება, რათა ფეხბურთში 2014 წლის მსოფლიო ჩემპიონატს ერთობლივად უმასპინძლონ იორდანიამ და ერაყმა. მისი აზრით, ყველაფერი დამოკიდებული იქნება რეგიონში შექმნილ ვითარებაზე.

იორდანიის მემკვიდრე პრინცი იმედოვნებს, რომ სამ-ოთხ წელიწადში ვითარება მოწესრიგდება და ამ აზიურ ქვეყნებში მსოფლიო რანგის ჩემპიონატის მოწყობა რეალობად იქცევა.

ღმერთმა ქნას!

ახალი საჯინიბო შეემატება

როგორც ლონდონიდან იტყობინებიან, მომავალ შაბათ-კვირას იაპონიაში, ალბათ, გამოცხადდება, რომ „ფორმულა-1“-ის 2006 წლის „დიდი პრიზების“ გათამაშებაზე (თუ უკვე 2005 წელს არა) გამოჩნდება ახალი საჯინიბო. თავის გადაწყვეტილებას მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობაზე გამოაქვეყნებს მსოფლიოში სახელგანთქმული ფირმა „დალარა“, რომელიც ქმნის სხვადასხვა კლასის სარბოლო კონსტრუქციებს. უკვე რამდენიმე თვეა, ეს ფირმა – აქტიურად იღვწის „ფორმულა-1“-სათვის ახალი მანქანის დასამზადებლად და პილოტების შესარჩევად.

მოელოდნენ, რომ ახალი გუნდის დებიუტი შედგებოდა 2006 წლის სეზონში, მაგრამ ვინაიდან „ფორდმა“ უარი თქვა ჩემპიონატში მონაწილეობაზე და გასაყიდად გამოიტანა კლუბი „იაგუარი“ და ძრავების ფირმა „კოსვორტი“, სიტუაცია შეიცვალა.

როგორც ამბობენ, „დალარა“ მზადაა „იაგუარის“ შესაძენად და უკვე მომავალ სეზონში ჩემპიონატში ჩასაბმელად, გამოიყენებს რა მის ბოლიდუსა და გამოცდილ ტექნიკურსაინჟინრო პერსონალს.

დიახ, ეს მილანია!

მილანს დიდება თუ აკლია, არა გვგონია! ჯერ მარტო ორმა საფეხბურთო გუნდმა „მილანმა“ და „ინტერმა“ მისი სახელი „გასტყორცნა-გაჯირითა“, ახლა ძალზე გახმაურებულ მოდების კვირას არ იგყვით? მაგრამ, როცა ფეხბურთი და მოდა ერთიანდებიან, ძალზე მიმზიდველი ღონისძიება გამოდის.

სწორედ ასე იყო, როცა ახლანდელ „მოდურ“ სანახაობაში მონაწილეობდა რამდენიმე ცნობილი ფეხბურთელი, მათ შორის კრისგიან ვიერი, ჯენარო გაგუზო, მასიმო ამბროზინი. ჩვენებაზე მოვიდნენ მათი მეორე ნახევრებიც, რათა თვალიც „დაეტკბოთ“ და თავიანთი გარდერობიც გაემდიდრებინათ.

ასე რომ, ძნელი დასადგენია, თუ ვინ იყვნენ ამ კვირეულის ფმრებისტელისტები, ერთბაშად რომ მოაწყდნენ მილანს, თუ ფეხბურთელები თავიანთი ცოლებითა და მეგობრებით. არცთუ იშვიათად, მაყურებელთა მზერა პოდიუმისკენ კი არ იყო მიპყრობილი, არამედ დარბაზისკენ, სადაც ფეხბურთის ვარსკვლავები ბრწყინავდნენ.

ბუნებრივად დაისმება ერთი კითხვა – როდისღა ვარჯიშობს „ვიერო და კომპანია“.

განა გააუპატიურა?

კრიზმი მსოფლიოს ექსჩემპიონი ქვეყნის საშუალო წონაში რიკარდო მაიორგა ოთხშაბათს სამშობლოში – ნიკარაგუაში დაბრუნდა და პოლიციას ჩაბარდა, ვინაიდან ბრალად ედება 22 წლის ქალის გაუპატიურება.

მოკრივეს მხოლოდ შინაპატიმრობა მიუსაჯეს, რადგან მან ბედ 9 ათასი დოლარი შეიგანა, რამაც ძალზე გააცეცხლა მოძრაობა „ქალები ძალადობის წინააღმდეგ“ აღგილობრივი ორგანიზაციის წარმომადგენელი ბერგა ინეს კობრალესი, მით უმეტეს, რომ სასამართლოში მოკრივის მხარდასაჭერად უამრავი ხალხი მივიდა: „სირცხვილია, როცა ამდენი ახალგაზრდა ექიმაგება მოძალადეს, თანაც ძალზე არასასიამოვნოა, რომ ჩვენი საზოგადოება ანსხვავებს, თუ ვინ ჩაიდინა დანაშაული“.

თავად მაიორგა არ უარყოფს იმ ქალთან ურთიერთობას, მაგრამ აცხადებს, რომ არავითარი ძალადობა არ გამოუჩენია.

წერილი – ფიშერს რომ არ მოეწონა

ბობი ფიშერის დასაცავად, რომელიც უკვე კარგა ხანია ციხეში ზის და აშშ-ში დეპორტაციას ელოდება, მთელი კომიტეტი ჩამოყალიბდა. ექსჩემპიონის გათავისუფლებას მოითხოვენ ჩერნოგორიის პრეზიდენტი, იაპონიის საგარეო საქმეთა მინისტრის ყოფილი მოადგილე, კანადელ ჟურნალისტთა ორგანიზაცია და სხვები და სხვები.

ფიშერს „ისტორიულმა“ პარტნორმა ბორის სპასკიმ (მათ ხომ ორი დიდი მაგჩი ითამაშეს 1972 და 1992 წლებში) წერილით მიმართა აშშ-ს პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს. დასაწყისში წერილის ტონი სერიოზულია, შემდეგ კი იგი ირონიულ ხასიათს იღებს. „ბატონო პრეზიდენტო, მოგიწოდებთ მოწყალებისა და დიდსულოვნებისაკენ. თუკი რაიმე მიზეზის გამო ამის გაკეთება არ შეგიძლიათ, მაშინ უმორჩილესად გთხოვთ, გამოასწოროთ განსვენებულ პრეზიდენტ ფრანსუა მიტერანის შეცდომა... და მიიღოთ სანქციები ჩემს წინააღმდეგ – გთხოვთ დამაპატიროთ. მე და ფიშერი ერთ საკანში ჩაგვსვეთ და მოგვეცით ჭადრაკი“.

ეს წერილი არ მოეწონა ფიშერს. მან სპასკის „მტერმოყვარე“ უწოდა და თქვა, რომ საკანში სპასკისა და საჭადრაკო დაფის ნახვა კი არა, უფრო ლამაზი რუსი დიდოსტაგი ქალის, ალექსანდრა (საშენკა) კოსტენიუკის ხილვა სურს...

ამასობაში პრეზიდენტ ბუშს ფიდეს პრეზიდენტმა ილიუმჟინოვმა მიმართა და ფიშერის შეწყალება სთხოვა.

სპორტის რედაქცია

◎ ჭრელაჭრელა

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო იწვევს შესაბამისი კვალიფიკაციის და გამოცდილების მქონე პირებს „ოჯახის თანადგომისა და შვილობილობის პროგრამის“ სოციალური მუშაკის თანამდებობაზე თბილისსა და თელავის ჯგუფებში სამუშაოდ

თელავში, 1 ვაკანსია.
თბილისში 1 ვაკანსია.

სამუშაოს აღწერილობა:

მიმდინარე პროგრამის ფარგლებში სოციალური მუშაკი ახორციელებს შემდეგ მიმართულებებს:

- რეინტეგრაცია, პრევენცია, შვილობილობა;
- ოჯახების მოძიება და შერჩევა;
- სოციალურად დუცველ ბავშვებთან და მათ ოჯახებთან მუშაობა, მათი მდგომარეობის შესწავლა და შეფასება;
- პოტენციური მიმღები ოჯახების ბანკის შექმნა;
- ბიოლოგიური და მიმღები ოჯახის წევრებთან აქტიური მუშაობა ბავშვის ინტერესების დაცვის მიზნით;
- მონიტორინგი ბიოლოგიურ და მიმღებ ოჯახებში განთავსებულ ბავშვებზე;
- ტრენინგების ჩატარება ბიოლოგიური და მიმღები ოჯახებისათვის.

სავალდებულო მოთხოვნები:

- უმაღლესი განათლება, სასურველია პედაგოგი, ფსიქოლოგი, ექიმი;
- ბავშვებთან ურთიერთობისა და მუშაობის გამოცდილება;
- სოციალურ მუშაკად გადამზადების სერტიფიკატი;
- სამუშაო გამოცდილება, სტაჟი;
- კომპიუტერის ზოგადი ოპერაციების ცოდნა, Microsoft Office.
- უცხო ენების ცოდნა, აუცილებელია რუსული, სასურველია ინგლისური.

კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს:

- მოკლე ავტობიოგრაფია (რეზიუმე);
- სამოტივაციო წერილი;
- დიპლომის ასლი;
- სოციალურ მუშაკად გადამზადების სერტიფიკატის ასლი;
- ორი სარეკომენდაციო წერილი;
- პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი.

ანაზღაურება 220 ლარი.

განაცხადების მიღების ბოლო ვადაა 2004 წლის 15 ოქტომბერი.

კომისია არაუგვიანეს 21 ოქტომბრისა ამოწმებს განაცხადთან ერთად წარმოდგენილი დოკუმენტების შესაბამისობას ვაკანტური თანამდებობის დასაკავებლად აუცილებელ მოთხოვნებთან და შესაბამისი გადაწყვეტილების გამოტანიდან არაუგვიანეს 23 ოქტომბრისა აცნობებს კანდიდატებს. ის კანდიდატები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ვაკანტურ თანამდებობის დასაკავებლად აუცილებელ მოთხოვნებს, გაივლიან გასაუბრებას არაუგვიანეს 25-26 ოქტომბრისა. შერჩეული კანდიდატები შეუდგებიან მუშაობას 1 ნოემბრიდან.

საბუთების მიღება წარმოებს ყოველდღე, შაბათ-კვირის გარდა 14:00-დან 18:00 სთ-მდე შემდეგ მისამართზე:

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ქ. თბილისი, უზნაძის ქ. № 52, ოთახი № 122. ადამიანური რესურსების მართვის დეპარტამენტი. ტელეფონი: 95-01-76. საკონტაქტო პირები: ქეთევან კვიტატიანი, თამარ ჟღენტი.

განცხადება

შპს „ეგო-ინჟ-ეკო სერვისი“ აცხადებს ლიკვიდაციის შესახებ.

დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ მოგვმართოთ შემდეგ მისამართზე:

თბილისი, 0162, მოსაშვილის 24, ტელ: 22 01 14.

განცხადება

შპს „ი-ეჯ-ჯორჯია“ აცხადებს ლიკვიდაციას. დაინტერესებულმა პირებმა მიმართონ მისამართზე: ქ. თბილისი, ვეკუას ქ. № 1. ტელ. 77-42-71, მობ. 899-11-47-45 დირექციას.

კ. სალია.

განცხადება

შპს „დამი“ (რეგისტრირებულია ქ. თბილისის მთაწმინდის რაიონის სასამართლოს მიერ 1998 წლის 2 ნოემბერს, რეგისტრაციის № 4/4-1476) აცხადებს ლიკვიდაციას. მისამართი:

ქ. თბილისი, ლეონიძის 2/4.

შპს „საქართველოს რკინიგზის“ განცხადება

შპს „საქართველოს რკინიგზის“ სამგზავრო გადაყვანების სამსახური აცხადებს კონკურსს „სადგურ თბილისის სამგზავროს“ საბილეთო მოლარეების თანამდებობაზე (20 ვაკანსია)

კონკურსში შეირჩევიან სამუალო ტექნიკური და უმაღლესი განათლების მქონე სასიამოვნო გარეგნობის, ძირითადად ახალგაზრდა და საშუალო ასაკის ქალბატონები (ჩაგარდება ზოგადი ტესტირება)

აუცილებელია კომპიუტერზე მუშაობის გამოცდილება

Microsoft Word Exee Access.

სასურველია სახელმწიფო ენისა და რუსული, ინგლისური ენების ცოდნა.

გამოცდები ჩაგარდება წინასწარი გასაუბრებისა და ტესტირების ფორმით.

კონკურსში გამარჯვებულება გაივლიან სპეციალურ სწავლებას.

კონკურსში მონაწილენი წარმოადგენენ განცხადებას, პირადობის მოწმობასა და განათლების შესახებ სათანადო დოკუმენტებს.

განცხადების მიღება წარმოებს 11 ოქტომბრიდან 25 ოქტომბრის ჩათვლით.

მისამართი: ვაგზლის მოედანი № 2 „სადგურ თბილისს“ ტერიტორიაზე ვაგზლის აღმინისტრა

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

რეჟისორი ალექსანდრე (ნუკრი) ქანთარია (მარცხნიდან პირველი) და რესპუბლიკის ხელმძღვანელი 80-იან წლებში – ჯუმბერ პატიაშვილი, თელავის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის წინ, რუს მწერლებთან ერთად. 1986 წ.

მალვა შარაშიძის ფოტოარქივიდან.

შეგახსენებთ, რომ ხურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

მწარე რეალობა

შრნეგში „მოფუსფუსენი“

ჩემი თაობის ხალხს კარგად გვახსოვს: იმ პერიოდში, როდესაც ჩვენსა და კაპიტალისტურ ქვეყნებს შორის „რკინის ფარდა“ იყო ჩამოშვებული, გაზეთებში ხშირად იბეჭდებოდა მუყაოს ყუთებზე ქუჩებში წამოწოლილი მათხოვრების, ნაგვის urnebshi „მოფუსფუსე“ ადამიანთა სურათები: აი, ნახეთ, როგორ ცხოვრობენ ამერიკაში თუ სხვა დასავლურ კაპიტალისტურ ქვეყნებში ეს საბრალოები. ო, როგორ გვეცოდებოდა ეს ხალხი!

ეს სურათი კი, ჩვენთან, დღევანდელ ყოფაში, თბილისშია გადაღებული. სად? რა მნიშვნელობა აქვს ამას. განა თქვენ, ძვირფასო მკითხველებო, ხშირად არ შეხვედრიხართ მსგავს სიტუაციებს?

მართლაც რომ, გულმოსაკლავი, საცოდავი სანახაობა ქუჩაში, urnebshi, ნაგვის ყუთებში, ცელოფნის პარკებში მქექავი ხალხი. ვინ არიან ისინი? ჩვენს გვერდით მცხოვრები ადამიანები – გაჭირვებით, უსახსრობით გატანჯულები.

რას ეძებენ? – ძირითადად ბოთლებს, რათა გროშებად ჩაბარონ პუნქტებში. მიმღებებმა კი, თავის მხრივ, მიაწოდონ იმ ადამიანებს, რომლებიც მერე ამ ბოთლებში ასხამენ ფალსიფიცირებულ ბორჯომს, ლიმონათს, არაყს, კონიაკს, ღვინოს და ყველაფერს, რაც ჩაისხმება, რათა ჩვენ მოგვასაღონ მოსაწამლავად, დასაავადებლად!

კიდევ რას ეძებენ? ყველაფერს, რაც კი მათ ღუჭირ მდგომარეობას, ყოფას გამოადგება. რა ვუყოთ, რით დავეხმაროთ ამ ხალხს? ძნელი სათქმელია.

მე პირადად, როდესაც ასეთ ადამიანებს წავაწყდი და მათთან გასაუბრება ვცადე, თავი ამარიდეს, გამოლაპარაკება არ ისურვეს, ხოლო, როდესაც ერთ-ერთს რამდენიმე თეთრი შევთავაზე, – მე მათხოვარი არა ვარო, – გაბრაზებულმა მითხრა და ზურგი შემაქცია.

აბა, ჩვენ მეტი რა შეგვიძლია?!

გურამ გომართელი.

ლევან ლომაძის ფოტო.

ავტოავარია

კაცის დაიწვა, მანქანაც

გუშინ დილით უმძიმესი ავარია მოხდა: გორის რაიონის სოფელ ბერბუკთან, სადაც გზის სარემონტო სამუშაოების გამო გრანსპორტის მოძრაობა შეზღუდულია, გადაჯარბებული სიჩქარით მოძრავი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა სამხედრო მანქანას შეეჯახა.

ავარიის შედეგად მომხდარი აფეთქების დროს ორივე ავტომანქანა დაიწვა. „ოპელში“ მჯდომი მამაკაცის დამწვარ გვამთან ერთად, მანქანაში აღმოჩენილია დიდი ოდენობით კონტრაბანდული სიგარეტი. „ოპელის“ მძღოლი სავარაუდოდ პოლიციელი იყო. სამხედრო მანქანაში არავინ დაზარალებულა.

ცოტაც გავიღიმოთ...

კლიენტი რესტორანში დიდხანს ათვალიერებს მენიუს და ვერაფრით მიუცია შეკვეთა.

– რაიმე შეკითხვა გაქვთ მენიუსთან დაკავშირებით? – ეკითხება ოფიციანტი..

– დიახ. მითხარით, როგორ ამზადებთ წიწილას?

– რა მომზადება უნდა, პირდაპირ ვეუბნებით, რომ უნდა დავკლათ, მაგასაც ხომ არ დავუწყებ ლოლიავს.

* * *

სპორტის სიახლეები: გუშინ გიმართა პაექრობა ძმებ კლიჩკოებს შორის. შეხვედრის შემდეგ გამარჯვებულმა ვიტალიმ პიროგა დადო, რომ შურს იძიებს ძმისთვის...

* * *

როდესაც რუსეთში დამზადებულ მანქანებს ყიდულობ, ეს ნიშნავს, რომ გითუმად ყიდულობ სათადარიგო ნაწილებს. მერე კი მათ საცალო ვაჭრობაში იძენ.

* * *

ლამაზი ქალი კაცის თვალსა და გულს ახარებს, ულამაზო – ქალისას.

* * *

– როგორ დავაწყვეგინო ჩემს ძროხას ყიფვა?

– ქალიან უბრალოდ: სახლში ღამის სამ საათზე დაბრუნდი გალეწილი მთვრალი.

* * *

– მამიკო, შენი მანქანა გაიტაცეს,

– შეთვარდა ოთახში გულამოვარდნილი გავშვი.

– დაინახე გამტაცეგლეგი?

– კი.

– მათი სახეები დაიხსომე?

– სახეები არა, მაგრამ მანქანის ნომერი ჩავიწერე.

* * *

მაკდონალდსის ყოფილმა მოლარემ აფთიაქში დაიწყო მუშაობა.

– რა გნებავთ? – ეკითხება კლიენტს.

– თუ შეიძლება, პრეზერვატივები მოგეცით.

– აქვე, თუ თან წაიღებთ?

ლარის კურსი

8 ოქტომბრიდან დადგინდა ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის შემდეგი კურსები

ინგლისური გირვ.	1	3.2612	**ლარი**
აშშ დოლარი	1	1.8349	**ლარი**
ევრო	1	2.2525	**ლარი**
რუსული რუბლი	1	0.0628	**ლარი.**

გამოიცა

საქართველოში-საქართველოსთვის!

27 წლის ჭაბუკი დაბრუნდა სამშობლოში ნიკო ნიკოლაძე – უცხოეთში დიდად განათლებული და, მას შემდეგ სულ საქართველოში, სწორედ რომ, საქართველოსთვის ცხოვრობდა და იღვწოდა. საზოგადო მოღვაწე, პუბლიცისტი, მწერალი, ნოვატორი – ასე იცნობდნენ და იცნობენ მას როგორც სამშობლოში, ისე მის საზღვრებს გარეთ. ხოლო იმაში, რომ „საქართველოსთვის გადადებული“ კაცის ღვაწლი მომავალი თაობებისთვის კიდევ უფრო მეტად საჩინო გახდეს, უთუოდ მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს ახალი გამომცემლობის „ივერია XXI“ მიერ დასტამბული კრებული „ნიკო ნიკოლაძე – ულმოგელი საძმის კაცი“.

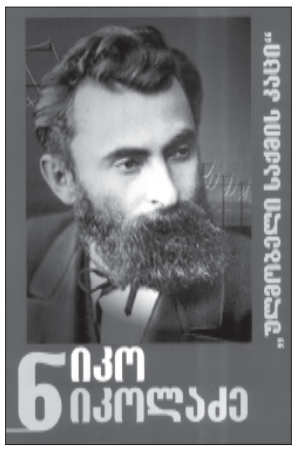

ამ დიდი ერუდიციის, უაღრესად განსწავლულმა და გონებამახვილმა ადამიანმა, როგორც არგურ ლაისტი ამბობს, „მრავალი ათეული წლის განმავლობაში თავისი ერის ბევრი მნიშვნელოვანი საკითხი გადაწყვეტა და ნათელი გონებით განსჭვრიტა“. იოლი ჩამოსათვლელი როდია ყველაფერი, რასაც აღმაშენებლურად მისწვდა ნიკო ნიკოლაძის აზრი, თვალი და ხელი. ისტორიაში შესასველად ამ ბრძენ ქართველ კაცს, ალბათ, ერთი იმ საქმეთაგანიც კი ეყოფოდა, რაც მის სახელთანაა დაკავშირებული – გინდ პარიზის განათებაში მისი აქტიური მონაწილეობა ვთქვათ, ან ფოთის აღორძინება, შაორი-გყიბულის ქვანახშირისა და ჭიათურის მანგანუმის საბადოს აღმოჩენა-დამუშავება და სხვა მრავალი.

თუმცა ყოველივე ამაზე უფრო დაწვრილებით გაეცნობა მკითხველი კრებულის ფურცლებზე, რისთვისაც დიდი შრომა გაუწევიათ ნესტან გუგუშვილს, ინგა გალახაძეს, შოთა მაჭარაშვილსა და ვლადიმერ ჯაფარიძეს, რასაკვირველია, აქ გამოქვეყნებული მასალების ავტორებთან ერთად. მოსაწონია ირაკლი ჩაკვეტაძის გრაფიკული დიზაინი და ვარლამ გენგიურის ფოტოსერვისი.

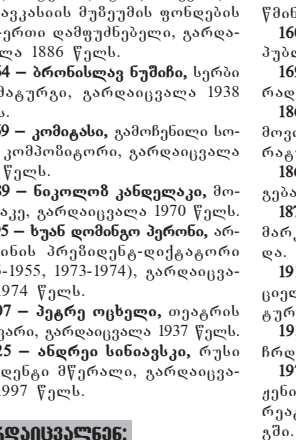

საქართველოს მრავალი ღირსეული შვილი ჰყავდა და ჰყავს, არც ერთი მათგანი არ არის დასაკარგი. ვინძლო, მამულიშვილებისადმი მიძღვნილი ეს კარგად დაწყებული საქმე ასევე მამულიშვილურად გააგრძელოს ახალმა გამომცემლობამ.

ვალიკო სიმონიშვილი.

შემოდგომის ჩანახატები

„ჩამაჭრდა კახეთს ჰაერი“

(პირველი გვერდიდან)

კიდე, კბილებდაკრეჭილი ბროწეულიც „ჩაუკრტიჩკებია“, და, საოცრება! ძაღლი და კატა რომ ერთად „ძოვენ“, ანუ მეგობრულად რომ არიან გვერდიგვერდ შემოდგომის ნატურმორგის ფონზე, ისიც არ გამორჩენია...

კარგია, რა სჯობს ასეთ განწყობილებას... ყველაფერი კი მაღლიანი შემოდგომის „ბრალია“.

მრავალს დაესწარით!

ვილენ მარდალეიშვილი.

დღის კალენდარი 7 ოქტომბრისთვის

გეომაგნიტური დღე

წლის 282-ე დღე, ახალ წლამდე დარჩა 84 დღე.

ამოდის 07.04
ჩადის 18.31

ამოდის 17.45, ჩადის 17.25

საეკლესიო კალენდარი

ხსენება წმიდათა შორის მამისა ჩვენისა არსენი დიდისა, კათოლიკოსისა (887). ღირსი ევფროსინე ალექსანდრიელისა (V); ღირსი მოწამე პაფნუტი მეგვიპტელისა და მის თან 546 მოწამეთა (III); მიცვალება სერგისა – რადონეჟელ იღუმენისა, საკვირველმოქმედისა (1392).

დაიბადნენ:

1817 – ფრიდრიხ ბაიერნი, ავსტრიელი ნაგურალისტი და არქეოლოგი, კავკასიის მუზეუმის ფონდების ერთ-ერთი დამფუძნებელი, გარდაიცვალა 1886 წელს.

1864 – ბრონისლავ ნუშიჩი, სერბი დრამატურგი, გარდაიცვალა 1938 წელს.

1869 – კომიგასი, გამოჩენილი სომეხი კომპოზიტორი, გარდაიცვალა 1935 წელს.

1889 – ნიკოლომ კანდელაკი, მოქანდაკე, გარდაიცვალა 1970 წელს.

1895 – ხუან დომინგო პერონი, არგენტინის პრეზიდენტ-დიქტატორი (1946-1955, 1973-1974), გარდაიცვალა 1974 წელს.

1907 – პეტრე ოცტელი, თეატრის მხატვარი, გარდაიცვალა 1937 წელს.

1925 – ანდრეი სინიავსკი, რუსი დისიდენტი მწერალი, გარდაიცვალა 1997 წელს.

გარდაიცვალნენ:

1754 – ჰენრი ფილდინგი, ინგლისელი მწერალი.

1869 – ფრანკლინ პირსი, ამერიკის მე-14 პრეზიდენტი, (1853-1857).

1897 – ალექსეი სავრასოვი, რუსი მხატვარი – „პერედვიეჟნიკი“.

1910 – მარია კონოპნიცკაია, პოლონელი მწერალი.

1948 – გრიგოლ მუხაძე, ქართველი ქირურგი, აკადემიკოსი.

1953 – ჯაჯუ (კონსტანტინე) ჯორჯიკია, მწერალი, პედაგოგი.

1963 – იონა ტუსკია, კომპოზიტორი, ქართული კამერული და სიმფონიური მუსიკის ერთ-ერთი ფუძემდებელი.

1992 – ვილი ბრანტი, გერმანელი პოლიტიკოსი, გერმანიის ფედერალური კანცლერი (1969-74).

მოვლენები:

1085 წელი – ვენეციაში აკურთხეს წმინდა მარკოზის გაძარი.

1600 წელი – სან-მარინოს რესპუბლიკამ კონსტიტუცია მიიღო.

1690 წელი – თურქეთმა ბელგრადი დაიპყრო.

1864 წელი – პეტერბურგში გამოვიდა პირველი ქართული ლიტერატურული ალმანახი „ჩონგური“.

1867 წელი – გამოიცა იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“.

1872 წელი – ოგო ლეოპოლდ ბისმარკი გერმანიის კანცლერი გახდა.

1919 წელი – ამერიკაში განხორციელდა პირველი ტრანსკონტინენტური საჰაერო გადაფრენა.

1950 წელი – გაეროს ჯარები ჩრდილოეთ კორეაში შევიდნენ.

1970 წელი – ალექსანდრ სოლჟენიცინი ნობელის პრემიის ლაურეატი გახდა ლიტერატურის დარგში.

1998 წელი – კანადა და ნიდერლანდები გაეროს უშიშროების საბჭოს შემადგენლობაში შევიდნენ.

ღირსსახსოვარი დღე:

აშშ – კოლუმბის დღე;
მალაკი – დედების დღე;
კანადა – მადლიერების დღე.

„მედია-ნიუსი“.

სააქციო საზოგადოება „ეგრისის“ აქციონერები და თანამშრომლები სამძიმარს უცხადებენ ბატონ თემურ მექვაბიშვილს დედის

მარგალიტა ლუკას
ასულ ქვარცხავას

გარდაცვალების გამო.

დაკრძალვა 10 X, 16 სთ. მისამართი: ქ. ბათუმი, გურამიშვილის შეს. №4.

მეუღლე მერი, შვილები მარინა, ირინა, შვილიშვილები ირაკლი, ქეთუშა იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ბეჟან პაპლეს ძე დვალიშვილი

პანაშვიდი 8, 9 X, 17 სთ. დაკრძალვა 10 X, 14 სთ. მისამართი: ჩიქოვანის 18, V კორპ. || სად. VI სართ.

მთაწმინდა-კრწანისის რაიონის გამგეობის საქალაქო მეურნეობის რაიონული სამსახური სამძიმარს უცხადებს რომან კეკერაშვილს ძმის

ბურამ კეკერაშვილის

გარდაცვალების გამო.

მანა ფურელიანი, მარსელ, მერრან, ლიანა, ლელა გაბდელიანები ოჯახებით მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ნანილი დონდუანი-ონიანი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

შპს №5 სამშობიარო სახლი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მეანობა-გინეკოლოგიის №1 კათედრა ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ კათედრის გამგეს, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ჯემალ მეტრეველს გარდაეცვალა მეუღლე

ალისა იმხანელი

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ირანული ფილოლოგიის კათედრის თანამშრომლები თანაუგრძნობენ ქალბატონ ლილი ჟორჟოლიანს დედის

ნინო იასონის
ასულ კაპაპრიძის

გარდაცვალების გამო.

გახსენება

თამაზ ნადარეიშვილი

ყველასთვის თავზარდამცემი იყო შენი მოულოდნელი გარდაცვალება. შენ ხომ სულ რაღაც 2 თვის წინათ გახდი 50 წლის.

შენმა გარდაცვალებამ სამუდამო ტკივილი მიაყენა შენს ახლობლებს. ამ ქვეყანაზე ყველაზე ძლიერი ადამიანიც კი სიკვდილთან უძლურია. ის კი სწორედ მაშინ მოდის, როცა არ ელი. ყველაზე მეტად ახლა გინდოდა სიცოცხლე, შვილებთან, შვილიშვილებთან ერთად. და რაც მთავარია, შენი ყველაზე დიდი ტკივილი იყო აფხაზეთი! შენ ხომ სულ ამას ამბობდი: აფხაზეთში დაბრუნება, იქ ქართული გენისა და სულის აღორძინება ჩემი ცხოვრების მიზანიაო. მაგრამ... წახვედი და დაგვიტოვე ცრემლი, სინანული, უსაზღვრო მონატრება. გვრჩება მხოლოდ ტკბილი მოგონებები და შენი სურათები.

დაგვიტოვე სახელი, რომლითაც იამაყებენ შვილიშვილები და ახლობლები.

უკვე 40 დღე გავიდა, ენატრები ყველას და შენს კაცურ კაცობაზე ლაპარაკობენ.

ვლოცულობთ შენთვის, უფალს ვთხოვთ, შენს სახელზე დანთებულმა სანთლებმა გაგინათოს გზა მარადიული სასუფევლისკენ და აგისრულოს შენი ყველაზე დიდი ოცნება, – აფხაზეთში ქართველი ხალხის ღირსეული დაბრუნება.

ძმა მერაბი, ბიძამშვილები, მამიდაშვილები.

შვილები მაღლენა, სვეტლანა, იზო, ალეკო ქვანიები, რძალი მადონა ანდღულაძე, ძმა ვასო, და ციცინო, მული ვენერა, შვილიშვილები ნაგო, დათო ფოფიშვილები, ზურაბ, თენგიზ გაბუნიები, მაია ოდილავაძე, ირინა, მირანდა ქვანიები, შვილთაშვილები ნათია, ხაგია, ქეთი, ანუკა, გურანდა, მირანდა, ალეკო, ვლადიმერი, ნიკა, გურამი, ნინო, ელენე, ნია, რძლები ნანა, ნესტანი, ეკა, სიძეები ელგუჯა კაჭარავა, გოჩა ქეშელაშვილი, კოკა გეგუჩაძე, ბექა ლაბაძე, მულისშვილები, ძმისწულები, დისწულები იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ევგენია (ჟენია) ამროსის ასული ვაჩეიშვილი-ქვანია

პანაშვიდი 10, 11 X, 17 სთ. დაკრძალვა 12 X, 14 სთ. სამგრედია, ჯაფარიძის || ჩიხი, №5.

ხსოვნა

ევგენია (ჟენია) ვაჩეიშვილი-ქვანია

გარდაიცვალა პერსონალური პენსიონერი, ღვაწლმოსილი ქალბატონი, შესანიშნავი დედა, ბებია, სხვისი სიხარულისა და გაჭირვების გამზიარებელი, მოსიყვარულე, გულთბილი, უაღრესად შრომისმოყვარე, სამაგალითო პიროვნება **ევგენია (ჟენია) ვაჩეიშვილი-ქვანია.**

ქალბატონი ჟენია 1916 წლის 25 ოქტომბერს ჩოხატაურის რაიონის სოფელ კოხნარში დაიბადა. სამუალო სკოლა იქვე დაამთავრა და დაოჯახების შემდეგ სამგრედიის ძაფსაღები ფაბრიკაში დაიწყო მუშაობა. აქტიური პიროვნება შესანიშნავად უთავსებდა ერთმანეთს ოჯახს, სამსახურს, საზოგადოებრივ საქმიანობას. მერე, როცა სამგრედიის საკონსერვო ქარხანაში გადავიდა, იქ სრულად გამოვლინდა ქალბატონი ჟენიას მრავალმხრივი შესაძლებლობები, რაც შეუმჩნეველი არ დარჩენიათ არც თანამოსაქმეებს და არც იმდროინდელ ხელისუფლებას – იგი საქართველოს უმაღლესი საბჭოს (1963-67 წ.წ.) მესამე მოწვევის დეპუტატად აირჩიეს. აქაც გამოირჩეოდა პრინციპულობით, პასუხისმგებლობით, ყოველგვარი უარყოფითისადმი შეურიგებლობით, რისთვისაც მას პატივს სცემდნენ, აფასებდნენ, ენდობოდნენ და სჯეროდათ მისი.

წავიდა ჩვენგან ღვაწლმოსილი ქალბატონი, რომელმაც დაგვიტოვა შესანიშნავი შთამომავლობა – შვილები, შვილიშვილები, შვილთაშვილები...

მსუბუქი იყოს თქვენთვის ქალბატონო ჟენია, ქართული მიწა, ღმერთმა ნათელში გამყოფოთ!

სამგრედიის რაიონის შრომის ვეტერანთა საბჭო.

თამაზ კაკუშაძე

გარდაიცვალა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის „წყლის რესურსების გამოყენების, წყალმომარაგების და წყალარინების“ კათედრის ღვაწლმოსილი პედაგოგი **თამაზ სერგის ძე კაკუშაძე**.

იგი დაიბადა 1939 წლის 9 სექტემბერს წყალტუბოს რაიონის სოფელ პაგრიკეთში. 1963 წელს დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი. მუშაობდა სამშენებლო და საპროექტო ორგანიზაციებში.

1970 წლიდან მუშაობა დაიწყო ტექნიკური უნივერსიტეტის წყლის რესურსების გამოყენების, წყალმომარაგების და წყალარინების კათედრაზე, სადაც მუშაობდა ბოლო დღემდე.

1974-82 წლებში იყო საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ფოთის ფაკულტეტის დეკანი. მას დიდი წვლილი მიუძღვის კომუნალური დარგის განვითარებისა და ამ დარგის ახალგაზრდა სპეციალისტების აღზრდის საქმეში.

1991-92 წლებში მუშაობდა წყალტუბოს პრეფექტად. იგი მონაწილეობდა სხვადასხვა საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მუშაობაში. იყო ყურადღებიანი ხელმძღვანელი, გულისხმიერი პედაგოგი და ერუდირებული სპეციალისტი.

ყველგან, სადაც იგი მუშაობდა, თავისი ადამიანური თვისებებით, ცოდნითა და პროფესიონალიზმით უდიდეს ავტორიტეტსა და პატივისცემას იმსახურებდა. ის იყო კოლორიტული პიროვნება, რომელიც ალამაზებდა და ახალისებდა საზოგადოებას.

წავიდა ჩვენგან არაჩვეულებრივი პიროვნება, საქართველოზე უსაზღვროდ შეყვარებული, ვალმოხდილი მამულიშვილი, კარგი მეუღლე, მზრუნველი მამა და შესანიშნავი ბაბუა.

მისი ხსოვნა მარად დარჩება ახლობლების, მეგობრების, კოლეგებისა და აღზრდილების გულში.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი.
წყლის რესურსების გამოყენების, წყალმომარაგებისა და წყალარინების კათედრა.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყოს 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
Sakartvelos Respublika
იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორის“ სტამბაში, რკინიგზის ჩიხი, 20.

დამფუძნებლები – გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლები
გამომცემელი – შპს „ახალი საუკუნე“
დირექტორი თენგიზ კალანდაძე.

მთავარი რედაქტორი
რუსლან რუსია.
ნომრის მორიგე რედაქტორი
ბონდო გულიაშვილი.

ინდექსი 66434, მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14. ტელ: 99-73-24.
სარეკლამო განყოფილება - ტელ: 93-28-13.
ელექტრონული ფოსტა: sakresp@gol.ge
ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika